

Р е п у б л и к а С р б и ј а
ОПШТИНА АРИЉЕ

**ОПЕРАТИВНИ ПЛАН ОДБРАНЕ ОД ПОПЛАВА
ЗА ПОДРУЧЈЕ ОПШТИНЕ АРИЉЕ ЗА ВОДЕ II РЕДА
У 2017. ГОДИНИ**

Ариље, јул 2017.године

Садржај

Увод.....	4
I ИЗВОД ИЗ ОПЕРАТИВНОГ ПЛАНА ОДБРАНЕ ОД ПОПЛАВА ЗА ВОДОТОКОВЕ I РЕДА - ВОДНО ПОДРУЧЈЕ МОРАВА.....	5
1. ПРАВНА ЛИЦА НАДЛЕЖНА ЗА ОРГАНИЗОВАЊЕ И СПРОВОЂЕЊЕ ОДБРАНЕ ОД ПОПЛАВА НА ТЕРИТОРИИ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ, РУКОВОДИОЦИ ОДБРАНЕ ОД ПОПЛАВА И ДРУГА ОДГОВОРНА ЛИЦА	5
2. ОПЕРАТИВНИ ПЛАН ОДБРАНЕ ОД ПОПЛАВА ОД СПОЉНИХ ВОДА И ЗАГУШЕЊА ЛЕДОМ	8
II. ПРОЦЕНА МОГУЋЕ УГРОЖЕНОСТИ ОД ПОПЛАВА И БУЈИЦА	10
1. Опште напомене.....	10
2. КАРАКТЕРИСТИКЕ ТЕРИТОРИЈЕ ОПШТИНЕ АРИЉЕ ОД ЗНАЧАЈА ЗА ОДБРАНУ ОД ПОПЛАВА	10
2.1. Основни подаци о територији општине Ариље.....	10
2.2. Геолошке карактеристике територије.....	11
2.3. Хидро-орографске карактеристике	13
2.4. Метеоролошко-климатске карактеристике	22
2.5. Ерозиони процеси	23
2.6. Хидролошке карактеристике водотока и ризици на подручју општине Ариље....	24
а) Слив реке Моравице	24
б) Слив Великог Рзава	30
в) Слив Малог Рзава	32
3. Референтни догађаји - веће поплаве на територији општине Ариље.....	33
4. Оцена ризика од поплава - сценарија поплава.....	35
5. Оцена ризика по локацијама	36
6. Мониторинг вода	37
7. Опасности од унутрашњих вода.....	37
8. Постојеће стање уређености бујичних водотока на ширем подручју општине Ариље.....	37
9. Стање одбрамбених линија и других објеката за заштиту од поплава.....	39
III ОПЕРАТИВНИ ДЕО	40
A. МЕРЕ ОДБРАНЕ ОД ПОПЛАВА И БУЈИЦА	40
1. МЕРЕ, ПОСТУПЦИ И РАДОВИ НА ПРЕВЕНЦИЈИ ПОПЛАВА	40
2. ОПЕРАТИВНЕ МЕРЕ ЗАШТИТЕ ОД ПОПЛАВА, ПРОГЛАШЕЊЕ И УКИДАЊЕ ОДБРАНЕ ОД БУЈИЧНИХ ПОПЛАВА НА ВОДОТОКОВИМА II РЕДА	41
а) ПРИПРАВНОСТ - РАНА НАЈАВА И ПРАЋЕЊЕ ОПАСНОСТИ ОД БУЈИЧНИХ ПОПЛАВА.....	41
б) РЕДОВНА ОДБРАНА ОД БУЈИЧНИХ ПОПЛАВА	43
в) ВАНРЕДНА ОДБРАНА ОД БУЈИЧНИХ ПОПЛАВА.....	46
г) ВАНРЕДНА СИТУАЦИЈА УСЛЕД ПОЈАВЕ БУЈИЧНИХ ПОПЛАВА.....	55
3. ПОДРУЧЈА НА КОЈИМА СЕ ОРГАНИЗУЈЕ ОДБРАНА ОД ПОПЛАВА, КРИТИЧНЕ ЛОКАЦИЈЕ И МЕРЕ КОЈЕ СЕ НА ЊИМА ПРЕДУЗИМАЈУ	56
3.1. ПОДЕЛА ТЕРИТОРИЈЕ ОПШТИНЕ НА РЕЈОНЕ УПОТРЕБЕ СНАГА РАДИ ЗАШТИТЕ ОД БУЈИЧНИХ ПОПЛАВА	56
3.2. ПРЕГЛЕД ОПЕРАТИВНИХ МЕРА КОЈЕ СЕ ПРЕДУЗИМАЈУ У СЛУЧАЈУ ПОПЛАВЕ И БУЈИЦА	59

3.3. РУКОВОЂЕЊЕ ОДБРАНОМ ОД ПОПЛАВА	64
Шема руковођења и координације рада Штаба	65
4. ЗАДАЦИ, ОДГОВОРНОСТ И КООРДИНАЦИЈА СУБЈЕКАТА У ОДБРАНИ ОД БУЈИЧНИХ ПОПЛАВА	66
5. МЕРЕ И ПОСТУПЦИ ЗА САНИРАЊЕ ШТЕТЕ ОД ПОПЛАВА	68
6. ПРОЦЕНА ШТЕТА ОД ПОПЛАВА И БУЈИЦА	69
6.1. Оцена услова који утичу на висину штета од поплава на територији општине Ариље	69
6.2. Класификација штета	69
7. ПОДАЦИ О СУБЈЕКТИМА КОЛИ РУКОВОДЕ ОДБРАНОМ ОД ПОПЛАВА И БУЈИЦА	71
7.1. Општински штаб за ванредне ситуације општине Ариље	71
7.2. Општински оперативни центар	73
Лице задужено за евидентирање поплавних догађаја на водама II реда, ради израде базе података:	73
7.2.1. Повереници цивилне заштите	73
7.3. ПОДАЦИ О СУБЈЕКТИМА КОЛИ СЕ АНГАЖУЈУ У ОДБРАНИ ОД ПОПЛАВА И БУЈИЦА	74
7.3.1. Овлашћена и оспособљена правна лица за заштиту и спасавање	74
7.4. ОСТАЛИ СУБЈЕКТИ ОД ЗНАЧАЈА ЗА ОДБРАНУ ОД ПОПЛАВА И БУЈИЦА	75
8. РЕСУРСИ КОЛИ СЕ КОРИСТЕ У ОДБРАНИ ОД ПОПЛАВА И БУЈИЦА	77
8.1. Механизација	77
8.1.1. Механизација јавних предузећа	77
8.1.2. Механизација других правних лица	77
8.2. Алати, опрема и друга средства	78
8.2.1. Алати	78
8.2.2. Опрема	78
8.2.3. Материјалне резерве	78
8.3. Људство	79
8.3.1. Интервентне екипе	79
8.3.2. Јавна предузећа и установе које обезбеђују људство (радне јединице)	79
8.3.3. Ангажовање грађана по месним заједницама	79
8.3.4. Ангажовање добровољаца	79
8.3.5. Јединице цивилне заштите	79
8.4. Ресурси за спровођење акција спашавања, евакуације и збрињавања	80
8.4.1. Спаšавање	80
8.4.2. Евакуација	80
8.4.3. Збрињавање	80
9. ФИНАНСИРАЊЕ ОДБРАНЕ ОД ПОПЛАВА	82
9.1. Планиране набавке у 2017. години	83
10. АКТИВНОСТИ У ВЕЗИ СА ПЛАНСКИМ ДОКУМЕНТИМА	84
IV ПРИЛОЗИ	85

УВОД

Чланом 55. став 5. Закона о водама ("Сл. гласник РС" бр30/10, 93/2012 и 101/2016), као и на основу члана 33. Став 1. Тачка 5. и члана 42. Закона о ванредним ситуацијама („Службени гласник Републике Србије“, број 111/2009, 92/2011 и 93/2012) прописано је да Оперативни план за воде II реда доноси надлежни орган јединице локалне самоуправе, уз прибављено мишљење јавног водопривредног предузећа.

Чланом 55. став 6. Закона о водама прописано је да Оперативни план за воде II реда нарочито садржи: податке потребне за ефикасно спровођење одбране од поплава, критеријуме за проглашавање одбране од поплава, имена руководилаца и називе субјеката одбране од поплава, начин узбуњивања и обавештавања.

Такође истим чланом Закона о водама прописано је да се Оперативни план за воде II реда доноси у складу са Општим планом и Оперативним планом за воде I реда, за период од једне године, најкасније 30 дана од дана доношења Оперативног плана за воде I реда.

Оперативни план за одбрану од бујичних поплава се доноси сваке године, ради оперативности (ефикасније коришћење у условима када наступи ванредна ситуација и када се за кратко време морају донети одговарајуће одлуке о дејству на терену). У оперативном годишњем плану се врши прилагођавање евентуалних промена које су настале у односу на претходну годину. Овим планом се дефинишу активности, мере и радови са актуелним подацима од значаја за ефикасну организацију и спровођење одбране од бујичних поплава, у реалним условима изграђености заштитних система.

Уредбом Владе РС(„Сл.гласник РС“ број 8/2013) утврђен је Општи план за одбрану од поплава за период од 2012. до 2018. године. Овим планом дефинисано је:

- институционално организовање одбране од поплава
- одбрана од поплава и руководење одбраном од поплава
- фазе одбране од поплава
- превентивни радови и мере у циљу припреме за одбрану од поплава, ван периода у којем се спроводи одбрана од поплава
  - проглашење и укидање одбране од поплава
  - овлашћења и дужности лица која координирају одбрану од поплава
  - дужности, одговорности и овлашћења лица која руководе одбраном од поплава на водама I реда
    - дужности и одговорности предузећа и других субјеката који учествују у спровођењу одбране од поплава.

Наредбом Министра пољопривреде и заштите животне средине број 21-01-00045/2016-07 од 29.12.2016.године ("Сл.гласник РС" бр. 5/2017) утврђен је Оперативни план за одбрану од поплава за 2017.годину за водотокове I реда.

Водотокови I реда на територији општине Ариље налазе се на водном подручју Морава и то су реке Рзав и Моравица.

И ИЗВОД ИЗ ОПЕРАТИВНОГ ПЛАНА ОДБРАНЕ ОД ПОПЛАВА ЗА ВОДОТОКОВЕ И РЕДА - ВОДНО ПОДРУЧЈЕ МОРАВА

1. ПРАВНА ЛИЦА НАДЛЕЖНА ЗА ОРГАНИЗОВАЊЕ И СПРОВОЂЕЊЕ ОДБРАНЕ ОД ПОПЛАВА НА ТЕРИТОРИЈИ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ, РУКОВОДИОЦИ ОДБРАНЕ ОД ПОПЛАВА И ДРУГА ОДГОВОРНА ЛИЦА

1.1. Координатори одбране од поплава и помоћници

МИНИСТАРСТВО ПОЉОПРИВРЕДЕ И ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ
РЕПУБЛИЧКА ДИРЕКЦИЈА ЗА ВОДЕ, Булевар уметности 2а, Београд
тел. 011/311-53-70, 201-33-60, 201-33-47; факс 011/311-53-70, 011/311-64-94
e-mail: vodoprivreda@minpolj.gov.rs. WEB сајт: www.rdvode.gov.rs
ГЛАВНИ КООРДИНАТОР ОДБРАНЕ ОД ПОПЛАВА:
Наташа Милић, моб. 064/840-40-41, e-mail: natasa.milic@minpolj.gov.rs
ПОМОЋНИЦИ:
Милица Павловић, тел. 011/311-71-79, e-mail: milica.pavlovic@minpolj.gov.rs
Мерита Богота, тел. 011/201-33-36, e-mail: merita.bogota@minpolj.gov.rs

1.2. Главни руководиоци одбране од поплава по водним подручјима и њихови заменици

ЗА ВОДНО ПОДРУЧЈЕ "МОРАВА"

ЈВП «СРБИЈАВОДЕ», Булевар уметности 2а, Београд
тел. 011/311-94-00, 311-94-02, 201-33-82, ФАКС 011/311-94-03
e-mail: odbrana@srbijavode.rs.
ГЛАВНИ РУКОВОДИЛАЦ ОДБРАНЕ ОД ПОПЛАВЕ
Горан Пузовић, моб. 064/840-40-07, e-mail: goran.puzovic@srbijavode.rs
ЗАМЕНИК за спољне воде и загушење ледом
Звонимир Коцић, моб. 064/840-40-03, e-mail: zvonimir.kocic@srbijavode.rs
ЗАМЕНИК за унутрашње воде
Милица Ковач, моб. 064/840-40-60, e-mail: milica.kovac@srbijavode

1.3. Републичка организација задужена за хидрометеоролошке послове

РЕПУБЛИЧКИ ХИДРОМЕТЕОРОЛОШКИ ЗАВОД СРБИЈЕ, Кнеза Вишеслава 66.
Београд
е-маил: srhvdrda@hidmet.gov.rs, office@hidmet.gov.rs, WEB сајт: www.hidmet.gov.rs
тел. 011/305-08-99, 011/254-33-72, факс: 011/254-27-46, Дежурни оперативни телефон: 064/838-52-58
РУКОВОДИЛАЦ ЗА ХИДРОЛОШКЕ ПРОГНОЗЕ
Дејан Владиковић моб. 064/838-51-65, тел. 011/305-09-00, 011/254-33-72,
факс 011/254-27-46, e-mail: dejan.vladikovic@hidmet.gov.rs
ЗАМЕНИК
Јелена Јеринић моб. 064/838-52-77, тел. 011/305-09-00, 011/305-09-04,
факс: 011/254-27-46, e-mail: jelena.jerinic@hidmet.gov.rs
ПЕРМАНЕНТНЕ СЛУЖБЕ РХМЗ СРБИЈЕ, ОДЕЉЕЊЕ ЗА МЕТЕОРОЛОШКО
БДЕЊЕ
ОДСЕК ЗА ПРОГНОЗУ ВРЕМЕНА, тел. 011/305-09-68

ОДСЕК ЗА НАЈАВЕ И УПОЗОРЕЊА, тел. 011/254-21-84

1.4. Остале правне лица задужене за спровођење одбране од поплава

МИНИСТАРСТВО УНУТРАШЊИХ ПОСЛОВА, СЕКТОР ЗА ВАНРЕДНЕ СИТУАЦИЈЕ

Бојан Томић, моб. 064/892-67-08, e-mail: bojan.tomic@mup.gov.rs
Горан Николић, моб. 064/892-12-56, e-mail: goran.nikolic@mup.gov.rs

Управа за ватрогасно спасилачке јединице

Драган Дончевски, моб. 064/892-03-71, e-mail: dragan.doncevski@mup.gov.rs
Саша Ранчић, моб. 064/892-03-01, e-mail: sasa.rancic@mup.gov.rs
Владо Племић, моб. 064/892-55-28, e-mail: [vladо.лемић@mup.gov.rs](mailto:vладо.лемић@mup.gov.rs)

Управа за управљање ризиком

Живко Бабовић, моб. 064/892-94-50, e-mail: zivko.babovic@mup.gov.rs
Јелена Јашовић, моб. 064/892-32-79, e-mail: jelena.jasovic@mup.gov.rs
Горан Стојановић, моб. 064/892-86-19, e-mail: goran.stojanovic@mup.gov.rs
Властимир Вуликић, моб. 064/892-97-38, e-mail: vlastimir.vulikic@mup.gov.rs

Управа за цивилну заштиту

Братислав Ранчић, моб. 064/892-93-38, e-mail: bratislav.rancic@mup.gov.rs
Слађана Милојковић, моб. 064/892-32-79, e-mail: sladjana.milojkovic@mup.gov.rs
Соња Радојковић, моб. 064/892-94-59, e-mail: sonja.radojkovic@mup.gov.rs

Републички центар за обавештавање

моб. 064/892-96-68, тел. 011/228-29-33, 228-29-27, 228-29-10, 228-92-08
факс: 011/228-29-28, e-mail: rco.svs@mup.gov.rs

МИНИСТАРСТВО УНУТРАШЊИХ ПОСЛОВА, УПРАВА ГРАНИЧНЕ ПОЛИЦИЈЕ

Дежурни центар: тел. 021/488-53-59

МИНИСТАРСТВО УНУТРАШЊИХ ПОСЛОВА, УПРАВА ПОЛИЦИЈЕ

Раџо Гојаковић, тел. 011/313-93-95, моб. 064/892-88-00

ЗА ХИДРОЛОШКЕ, ХИДРАУЛИЧКЕ, ХИДРОДИНАМИЧКЕ И ФИЛТРАЦИОНЕ АНАЛИЗЕ, АНАЛИЗЕ ОШТЕЋЕЊА ЗАШТИТНИХ ОБЈЕКАТА, РЕШЕЊА ХИТНИХ РАДОВА НА ОТКЛАЊАЊУ ШТЕТНИХ ПОСЛЕДИЦА И АНАЛИЗУ ТРОШКОВА ОДБРАНЕ И ШТЕТА ОД ПОПЛАВА

Институт за водопривреду "Јарослав Черни" а.д. ул. Јарoslava Черног бр.80
Београд, тел.011/390-64-77, 390-64-61, факс 011/390-79-55

"Енергопројект Хидроинжењеринг" а.д. Булевар Михајла Пупина бр.12 Београд,
тел. 011/310-19-67, факс 011/311-19-79

1.5. Лица задужена за евидентирање података о поплавним догађајима на водама I реда и системима за одводњавање

ЈВП «СРБИЈАВОДЕ», Булевар уметности 2а, Београд
тел. 011/311-94-00, 311-94-02, 201-33-82, ФАКС 011/311-94-03
e-mail: odbrana@srbijavode.rs. WEB сајт: www.srbijavode.rs
ЗА СПОЉНЕ ВОДЕ
Ивана Спасић, моб.064/840-48-04, тел. 011/201-33-59, факс 011/311-94-03
e-mail: ivana.spasic@srbijavode.rs

ВПЦ "Морава" Ниш, тел. 018/425-81-85, факс 018/451-38-20
e-mail: urpcmorava@srbijavode.rs
ЗА СПОЉНЕ ВОДЕ
Снежана Игњатовић, моб. 064/840-40-87
e-mail: snezana.ignjatovic@srbijavode.rs

1.6. Обавезе јавних водопривредних предузећа

Током одбране од поплава јавно водопривредно предузеће обезбеђује:

- у редовној одбрани од поплава од спољних вода свакодневно осмочасовно дежурство руководећег особља из овог плана као и чуварске службе у току радног времена;
- у ванредној одбрани од поплава од спољних вода особље за дежурство од 24 часа (две смене по 12 часова или три смене по 8 часова);
- у редовној одбрани од леда свакодневно дежурство од 8 до 12 часова;
- у ванредној одбрани од леда свакодневно дежурство, по правилу од 8 до 18 часова, односно од 0 до 24 часа када долази до нагомилавања леда и потребе за интервенцијама;
- у редовној одбрани од поплава од унутрашњих вода потребан број лица за рад у времену од 06–18 часова (једна смена), а на црним станицама у времену од 0–24 часа (две смене по 12 часова);
- у ванредној одбрани од поплава од унутрашњих вода и на црним станицама потребан број лица за рад у времену од 0–24 часа (две смене по 12 часова).

Извештаје о хидролошкој и метеоролошкој ситуацији, прогнозе и упозорења Републички хидрометеоролошки завод Србије доставља:

- Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде, Републичкој дирекцији за воде– главном координатору;
- Покрајинском секретаријату за пољопривреду, водопривреду и шумарство АП Војводине– координатору;
- Секретаријату за комуналне и стамбене послове града Београда, Управи за воде– координатору;
- Јавном водопривредном предузећу „Воде Војводине“ – главном руководиоцу и руководиоцима на водним подручјима;
- Јавном водопривредном предузећу „Београдводе“ – главном руководиоцу и руководиоцима на водном подручју;
- Јавном водопривредном предузећу „Србијаводе“ – главном руководиоцу и руководиоцима на водним подручјима;
- Министарству унутрашњих послова, Сектору за ванредне ситуације– Републичком и градском центру за обавештавање;
- Генералштабу Војске Србије, Управи за оперативне послове.

Наредба о проглашењу и укидању одбране од поплава доставља се:

- Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде, Републичкој дирекцији за воде– главном координатору;
  - Покрајинском секретаријату за пољопривреду, водопривреду и шумарство АП Војводине– координатору;
  - Секретаријату за комуналне и стамбене послове града Београда, Управи за воде– координатору;
  - Јавном водопривредном предузећу– главном руководиоцу;
  - Надлежном предузећу које спроводи одбрану од поплава– секторском руководиоцу; – Републичком хидрометеоролошком заводу;
  - Министарству унутрашњих послова, Сектору за ванредне ситуације– Републичком иградском центру за обавештавање и надлежном штабу за ванредне ситуације.
- Републички центар за обавештавање доставља:
- упозорења о великим и поплавним водама потенцијално угроженим градовима и општинама;
  - обавештење о проглашењу редовне и ванредне одбране од поплава на водама I реда граду и општини на чијој територији је проглашена одбрана од поплава.

2. ОПЕРАТИВНИ ПЛАН ОДБРАНЕ ОД ПОПЛАВА ОД СПОЉНИХ ВОДА И ЗАГУШЕЊА ЛЕДОМ

2.1. Правно лице надлежно за организовање и спровођење одбране од поплава, руководилац одбране од поплава на водном подручју, његов заменик и помоћник, руководилац одбраде од поплава и његов заменик

ЈВП "СРБИЈАВОДЕ", ВПЦ "МОРАВА", Трг Краља Александра 2, Ниш
тел. 018/4258-185, 4258-186; факс 018/4513-820

E-mail: vpc.morava@srbijavode.rs

РУКОВОДИЛАЦ ОДБРАНЕ ОД ПОПЛАВА НА ВОДНОМ ПОДРУЧЈУ:

Мр Драгољуб Миљојковић, моб. 064/840-40-98

e-mail: dragoljub.miljokovic@srbijavode.rs

ЗАМЕНИК РУКОВОДИОЦА НА ВОДНОМ ПОДРУЧЈУ:

Зоран Станковић, моб. 064/840-40-83

e-mail: zstankovic@srbijavode.rs

2.2. Правно лице задужено за организовање и спровођење одбране од поплава на мелирационом подручју, његов заменик и помоћник, руководилац хидромелирационог система и његов заменик

ЈВП "СРБИЈАВОДЕ", Булевар уметности 2а, Београд
тел. 011/311-94-00, 311-94-02, 201-33-82, ФАКС 011/311-94-03

e-mail: odbrana@srbijavode.rs. WEB сајт: www.srbijavode.rs

РУКОВОДИЛАЦ:

Јованка Ђирковић, моб. 064/840-41-11

e-mail: jovanka.cirkovic@srbijavode.rs

ЗАМЕНИК:

Иван Петровић, моб. 064/84-32-101

e-mail: ivan.petrovic@srbijavode.rs

Специјализовано предузеће за извођење санационих радова и хитних интервенција на заштитним и регулациони објектима:
Помоћник за ангажовање специјализованих предузећа . механизације, опреме, материјала и алата за одбрану од поплава: Срђан Живановић, моб. 064/84-04-097; e-mail: srdjan.zivanovic@srbijavode.rs ВПЦ „Морава“ Ниш, тел. 018/425-81-85, факс 018/451-38-20; e-mail: uprsmorava@srbijavode.rs
ВП „Ћуприја“ А.Д. Ћуприја Тел. 035/887-15-08; факс 035/887-10-44; e-mail: uprava@vpcuprija.com
Директор: Вукојица Шмитић, моб. 065/601-11-80 Небојша Танасковић, моб. 085/874-86-58

Напомена:

Чланом 56. Закона о водама прописане су и обавезе правног лица које користи бране са акумулационим и ретензионим базенима: "Правно лице које користи бране са акумулационим и ретензионим басенима, дужно је да их одржава и користи на начин којима се обезбеђује прихватање поплавних таласа."

Наведено правно лице дужно је да, у периоду ван одбране од поплава, доставља републичкој организацији надлежној за хидрометеоролошке послове, јавном водопривредном предузећу и лицу одређеном оперативним планом за одбрану од поплава, податке о стању и степену напуњености акумулационих басена недељно, а у периоду редовне и ванредне одбране од поплава свакодневно.

Ово се првенствено односи на будућу брану са акумулацијом „Сврачково“ на Великом Рзаву. Њеном изградњом створиће се услови за прихват великих вода и поплавног таласа у сливу Великог Рзава, јер осим примарне функције, а то је водоснабдевање више општина у сливу Западне Мораве, веома битну улогу ће брана имати и у контроли наиласка великих вода, њиховог задржавања и умирења, те контролисног испуштања даље низводно. Све то ће утицати на режим протицаја на Великом Рзаву кроз градско језгро Ариља све до ушћа у Моравицу.

II. ПРОЦЕНА МОГУЋЕ УГРОЖЕНОСТИ ОД ПОПЛАВА И БУЈИЦА

1. *Описте напомене*

У условима повећане количине падавина, од поплава постоји реална опасност на свим водотоковима како у градској зони тако и ван ње. Обично се могу очекивати у јесен као и у рано пролеће када долази и до отапања снегова, али и до огромних штета може доћи и током године услед наглог наиласка већих облачних система који доводе до елементарних непогода. Нарочито опасност постоји уколико дође до падавина већих од 40мм у сливном подручју ових токова када сви потоци и речице у горњем току нагло набуђују и у веома кратком интервалу слију се ка Ариљском котлини.

Пораст водотокова и формирање поплавног таласа су најчешће условљени количином падавина, отапањем снега са околних брда и планина али потенцијалну опасност представљају и вештачки водозахвати, првенствено вештачке акумулације и бране које се налазе у сливу изнад градског подручја.

Главна опасност од поплава потиче од великих вода река Моравице, Великог Рзава и Малог Рзава, као и бројних водотока који се уливају у наведене реке. Једна од одлика режима речних токова на територији општине Ариље је да су токови са великим нагибом, са стамбеним објектима уз само корито као и да приликом наиласка бујице долази до транспорта велике количине наноса али и другог отпада који се депонује уз речне обале.

2. КАРАКТЕРИСТИКЕ ТЕРИТОРИЈЕ ОПШТИНЕ АРИЉЕ ОД ЗНАЧАЈА ЗА ОДБРАНУ ОД ПОПЛАВА

2.1. Основни подаци о територији општине Ариље

Територија општине Ариље налази се у југозападном делу Србије, а само насеље Ариље које је административни центар општине налази се у североисточном делу, $43^{\circ} 45'$ СГШ и $20^{\circ} 06'$ ИГД. Површина општине износи 349 km², што је мање од републичког просека за локалне самоуправе (око 467,5 km²), административно припада Златиборском округу. Покрива 21 месну заједницу (сеоске) и једно урбано насеље (Ариље) у којима живи 18.792 становника, густине насељености 53,1 ст./ km². Површина коју покрива територија градског подручја износи 668ха и у њему је настањено 6800 становника. Просечан број становника по насељу је око 854.

Надморска висина се креће од 330мм до 1382мм и по томе се убраја у брдско планинска подручја западне Србије. Само насеље Ариље налази се на 349 мм и спада у нижи део општине. Општина се на северу граничи са општином Пожега, на североистоку са Лучанима, на југоистоку са Ивањицом, на југозападу са општином Нова Варош, на западу са општином Чајетина и ка северозападу са Ужицем.

Рејон	Насеље / део насеља	Број становника	Површина у км ²	Густина насељености
Ариље	Центар	6.763	6,60	1025
Ариље	Бјелуша	452	35,55	13
Ариље	Богојевићи	634	7,66	83
Ариље	Бреково	504	29,14	17
Ариље	Церова	1175	7,57	155
Ариље	Добраче	646	34,01	19
Ариље	Драгојевац	264	6,54	40
Ариље	Грдловићи	519	3,30	157
Ариље	Гривска	293	16,71	18
Ариље	Крушчица	360	25,15	14
Ариље	Латвица	293	9,70	30
Ариље	Мирошница	792	20,16	39
Ариље	Поглед	659	10,70	62
Ариље	Радобуђа	307	15,38	20
Ариље	Радошево	286	16,84	17
Ариље	Северово	226	16,08	14
Ариље	Ступчевићи	968	13,09	74
Ариље	Трешњевица	826	25,33	33
Ариље	Вигаште	1180	10,70	110
Ариље	Вирово	550	10,16	54
Ариље	Висока	357	34,33	10
Ариље	Вране	738	7,71	96

Табела I. Подаци и класификација насеља на територији општине Ариље

Општина Ариље лежи у планинско-котлинској области (Старовлашко-Рашка висија и део Западног Поморавља) где је око 60% територије у брдском подручју. По карактеру рељефа, то је претежно средње планински појас (око 600-800 мвн. просек), чија висина расте идући од истока ка западу. У погледу земљишта, земљиште у брдском подручју је слабијег квалитета и већином се користи за сточарство, док је земљиште у равничарском подручју у долини Моравице и Рзава доброг квалитета и користи се за пољопривредну производњу. Сам простор испресецан је речним долинама које су и основни правци комуникација.

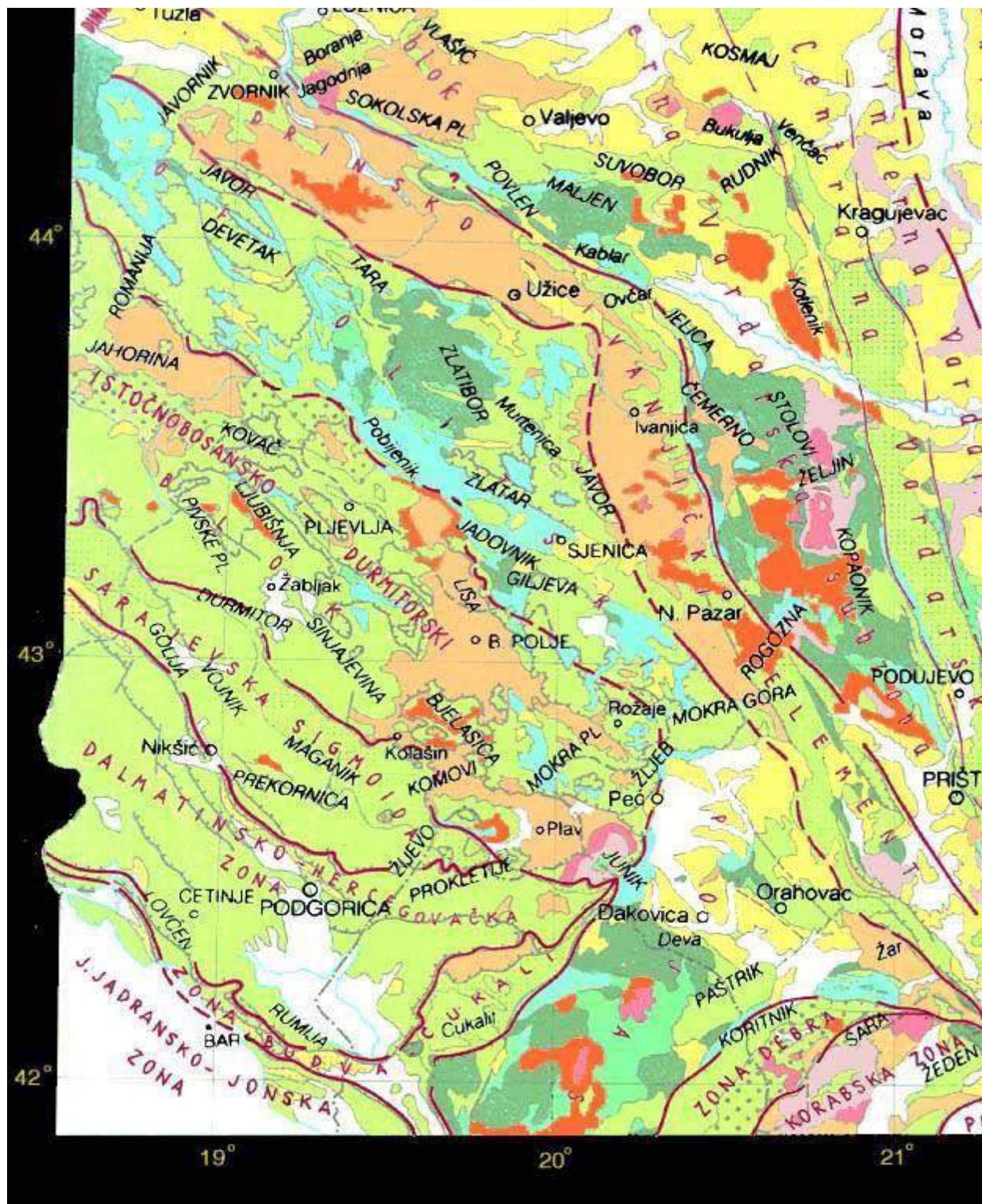
2.2. Геолошке карактеристике територије

Територију општине Ариље одликује сложена геолошка грађа у чијој изградњи учествују разнолике седиментне и метаморфне палеозојске и мезозојске творевине, ултрабазични магматити и базити и дијабаз-рожњачке формације, као и младе терцијарне и вартарне седиментне наслаге.

У тектонском погледу територија Западне Србије припада тектонској јединици првог реда, унутрашњим Динаридима, издваја се Златиборски перидотитски масив.

Геотектонска јединица централног палеозоика и офиолитског појаса захвата највећи део простора Западне Србије. Генерални правац пружања ове геотектонске зоне, идући од северозапада, је СЗ-ЈИ. То је правац који је типичан за предоминантне линеарне структурне елементе у поменутом простору. Из праваца СИ-ЈЗ, овај појас, идући од Ужица преко Пожеге, Ариља ка Ивањици, лагано скреће у правац север-југ. Главна промена праваца се дешава код Пожеге и Ариља. Ширина ове јединице је од 50-70км.

Тектонска јединица Рзава и Моравице представља систем лонгитудиналних и трансферзалних раседа праваца пружања СЗ-ЈИ и СИ-ЈЗ. Сама зона је уска, односно ширине пар километара. Сматра се да је овај систем раседа настао у последњим фазама убирања палеозојског комплекса и стварања антиформи.

ГЕОЛОШКА КАРТА СРБИЈЕ
УГОЗАПАДНИ КВАДРАНТ

Поред Моравице, Рзава и неких речица, образовани су алувијални и терасни седименти и плавинске лепезе (квартар). Ове младе творевине су промењљивог петрографског састава и неједнаке дебљине, максимално до 50 метара. Преовлађује незаобљен и слабо везан материјал. На стрмим планинским странама јављају се падинске брече и сипари. Мање делове терене поред карсних врела покривају бигровите наслаге чија дебљина достиже понекад и до 30m.

У тектонском погледу у Западној Србији веома јасно се издвајају три засебне тектонске јединице које се по својим основним литофацијалним, структурним и тектонским карактеристикама битно разликују: палеозојски комплекс долине Дрине, Јелове горе и Црнокосе (антиклинала Јелове горе), Ужичка мезозојска зона и Златиборски перидотитски масив.

Ужичка мезозојска зона пружа се од Таре и Биоске преко Мачката и Дрежника у долину Великог Рзава и Моравице где захвати млађе мезозојске кречњачке творевине одакле се наставља даље према југоистоку. Карактерише се благим наборима са распоном од неколико километара и осама које имају динарско пружање (већином су скоро хоризонталне). Наборне структуре су местимично искидане маркантним трансферзалним и лонгитудиналним раседима. Снажна разламања и кретања (тријаса преко дијабаз-ржњачке формације) констатована су у долини Великог Рзава од Сирогојна до Рупељева.

Подручје општине Ариље није интересантно по металничним лежиштима, док су лежишта неметала заступљенија и то више врста лежишта: филити, кречњци, кварцни пескови, сигларска глина, сига-бигар, шљункови и пескови.

2.3. Хидро-орографске карактеристике

а) Хидрографска мрежа на ширем подручју општине Ариље

Хидрографска мрежа општине Ариље је веома развијена и обухвата скоро 80 водотока. Од свих токова најбитнији су Велики Рзав, Моравица и Мали Рзав са својим притокама који су у свом горњем делу бујични водотокови, а избијањем у котлину после самог Ариља прелазе у миран режим течења и имају карактеристике равничарских река. Што се тиче његових притока сви су карактеристични бујични токови са мањим или већим бујичним интензитетима.

Шифра водотока	Главни (матични) водоток	Притока првог реда (примарна)	Притока другог реда (секундарна)
1.0.	Моравица		
1.1.0.		Сретеновића поток	
1.2.0.		Мајсторовића поток	
1.3.0.		Асановац	
1.4.0		Ичелића поток	
1.5.0.		Драгојевачки поток	
1.5.1.			Милићевића поток
1.5.2.			Плочани поток
1.6.0.		Пантића поток	
1.6.1.			Буделички поток
1.7.0.		Миросаљачка река	
1.7.1.			Барицки поток
1.7.2.			Николића поток
1.7.2.1.			Дубовачки поток
1.7.2.2.			Шибови

Шифра водотока	Главни (матични) водоток	Притока првог реда (примарна)	Притока другог реда (секундарна)
1.8.0.		Раковића ријека	
1.9.0.		Поледичка ријека	
1.9.1.			Поледички поток
1.9.1.1.			Мировањ
1.9.1.2.			Лукића поток
1.10.0.		Јанков поток	
1.11.0.		Јанковића поток	
1.12.0.		Кривајски поток	
1.13.0.		Жировњански поток	
1.14.0.		Весовића поток	
1.15.0.		Крупниковића поток	
1.16.0.		Миротински поток	
1.17.0.		Поток Рашкова бара	
1.18.0.		Ступнички поток	
1.18.1.			Ратарски поток
1.19.0.		Река Пањица	
1.19.1.			Новитовића поток
1.19.2.			Марков поток
1.19.3.			Кућински поток
1.19.3.1.			Јањића поток
1.19.4.			Ковачев поток
1.20.0.		Копљача	
1.21.0.		Бојовића поток	
1.22.0.		Латвичка ријека	
1.22.1.			Студенац
1.22.1.1.			Котољевац
1.22.2.			Мулића поток
1.22.3.			Јазбински поток
1.23.0.		Скакавица	
1.23.1.			В'рањски поток
1.24.0.		Исаиловића поток	
1.25.0.		Трешњевичка река	
1.25.1.			Речица (Мала Река)
1.25.2.			Весовића поток
1.26.0.		Бошковића поток	
1.26.1.			Барице
1.26.2.			Боровњак
1.27.0.		Лука	
2.0.	Велики Рзав		
2.1.0.		Приштвица (УЕ)	
2.1.1.			Савића поток (УЕ)
2.1.2.			Језеро (УЕ)
2.2.0.		Грдовачки поток	
2.3.0.		Чуђевац	
2.4.0.		Крунића поток	
2.5.0.		Ступачки поток	
2.6.0.		Поток Клик	

Шифра водотока	Главни (матични) водоток	Притока првог реда (примарна)	Притока другог реда (секундарна)
2.7.0.		Лазине	
2.8.0.		Бојовића поток	
2.9.0.		Суви поток	
2.10.0.		Дервента	
2.10.1.			Алексића поток
2.11.0.		Тановића поток(Сводо) Дрчане	
2.12.0.		Катушница	
2.13.0.		Радовића поток	
2.14.0.		Мегара (Мегарски поток)	
2.14.1.			Слани поток
2.15.0.		Митрића поток	
2.16.0.		Гурешки поток	
2.17.0.		Дубоки поток	
3.0.	Мали Рзав		
3.1.0.		Биљевачка ријека	
3.1.1.			Ковачевића поток
3.2.0.		Поток Градина	
3.3.0.		Радовића поток	
3.4.0.		Стаменића поток	
3.5.0.		Бабинац	
3.6.0.		Гривштанска река (Гривска)	
3.7.0.		Симановића поток	
3.7.1.			Зеба
3.8.0.		Велика тисовица	
3.8.1.			Мала тисовица
3.9.0.		Обрадовића поток	
3.10.0.		Баљин поток	

Пошто су Моравица и Велики Рзав воде I реда, на њима постоји или је постојало континуално осматрање тако да се у следећем прилогу могу се видети подаци о максималним и минималним протицајима, са графицима и картом слившног подручја водотокова на територији општине Ариље. У ове две табеле дати су подаци за два мерна места, једно на Моравици а друго на Великом Рзаву. Оба мерна места (станице) су на позицији Ариље и обухватају период до 2002. године.

ВЕЛИКИ РЗАВ

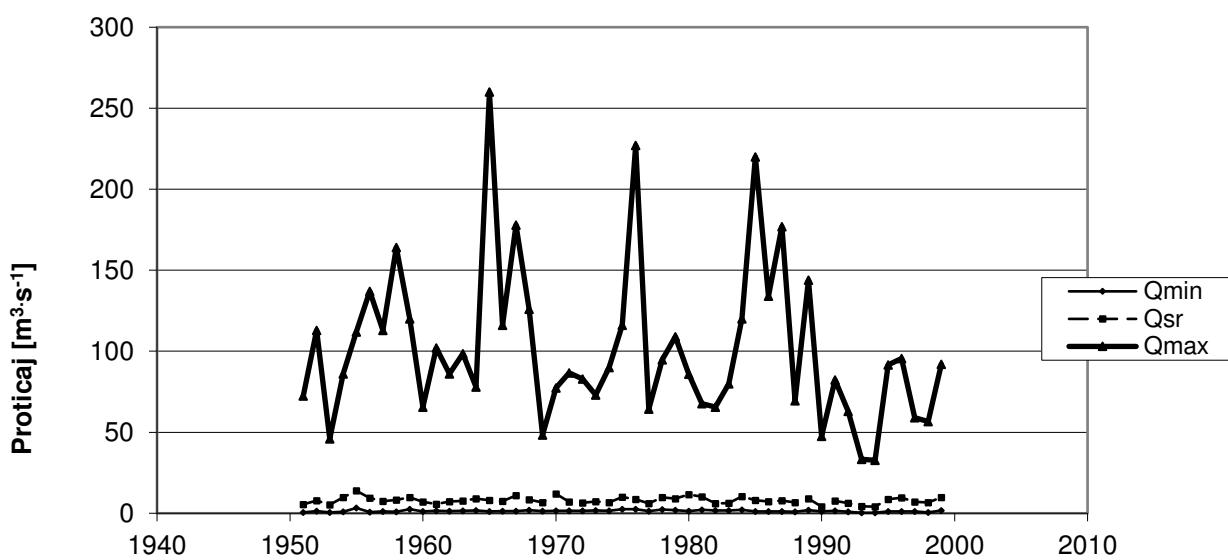
Број 47380
Осм. вод. Лимнограф
Почетак
рада 1922
Станица Ариље
Река Велики Рзав
Слив Моравице Зап.Мораве
Кота "0" 327.39мм
км од ушћа 2.2км
Пов.слива 564км²

Godina	Qmin	Qsr	Qmax
1951	0.63	5.58	72.4
1952	1.29	7.95	113
1953	0.614	5.36	46
1954	0.984	9.88	86
1955	3.26	13.9	112
1956	0.762	9.46	137
1957	1.21	7.49	113
1958	0.9	8.31	164
1959	2.43	9.76	120
1960	1.2	7.14	65.6
1961	1.62	5.66	102
1962	1.36	7.34	86
1963	1.55	7.75	98.5
1964	1.75	9.08	78
1965	1.2	8.07	260
1966	1.4	7.48	116
1967	1.4	11.1	178
1968	1.9	8.44	126
1969	1.33	6.63	48.4
1970	1.63	12	77.3
1971	1.54	7.01	86.7
1972	1.54	6.41	83
1973	1.78	7.28	73.1
1974	1.62	6.65	90
1975	2.46	10.1	116
1976	2.5	8.6	227
1977	1.33	6.15	64.3
1978	2.4	9.81	94.7
1979	1.97	9.07	109
1980	1.4	11.6	85.8
1981	2.2	10.2	67.8
1982	1.64	6.06	65.5
1983	1.64	6.3	80
1984	2.2	10.4	120

1985	1.2	8.12	220
1986	1.16	7.18	134
1987	1.08	7.87	177
1988	0.868	6.61	69.4
1989	1.88	9.04	144
1990	1.1	4.17	47.6
1991	1.5	7.58	82.3
1992	0.94	6.37	63
1993	0.32	4.21	33.3
1994	0.42	4.09	32.7
1995	1.23	8.6	91.6
1996	1.12	9.64	95.6
1997	1.07	7.01	59
1998	0.52	6.7	56.6
1999	1.7	9.74	92
2000			
2001			
2002			

без 9 и 10 месеца

Dijagram proticaja [Arilje-Veliki Rzav]

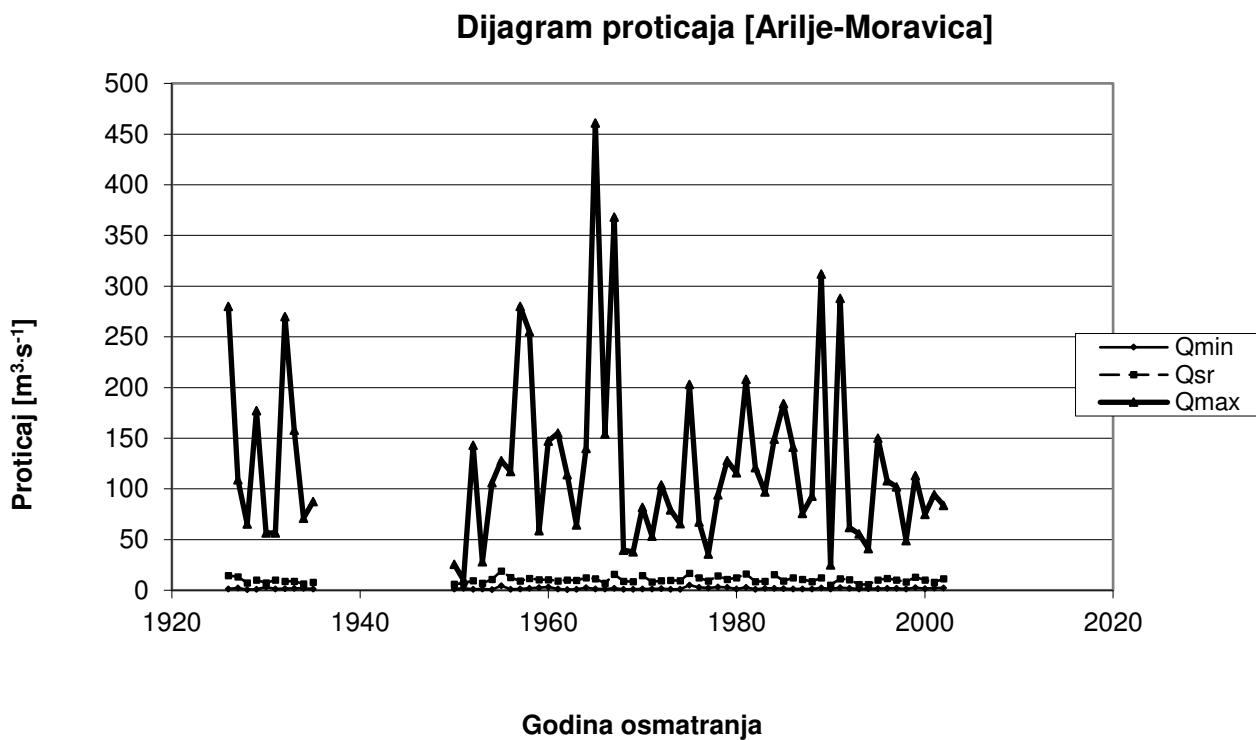
Godina osmatranja

МОРАВИЦА

Број 47350
Осм. вод. Лимнограф
Почетак
рада 1922
Станица Ариље
Река Моравица
Слив Зап. Мораве
Кота "0" 326.69мм
км од ушћа 13.7км
Пов.слива 830км²

Godina	Qmin	Qsr	Qmax
1925			
1926	1.19	14.4	280
1927	2.28	13.4	109
1928	0.7	7.16	65.5
1929	1	10.1	177
1930	3.12	7.35	56.5
1931	1.18	10	56.5
1932	1.46	8.81	270
1933	1.78	8.99	158
1934	1.78	6.29	71
1935	1.18	7.93	87.4
1936	/	/	/
1937	/	/	/
1938	/	/	/
1939	/	/	/
1940	/	/	/
1941	/	/	/
1942	/	/	/
1943	/	/	/
1944	/	/	/
1945	/	/	/
1946	/	/	/
1947	/	/	/
1948	/	/	/
1949	/	/	/
1950	1.16	6.14	25.7
1951	1.9	6.98	10.1
1952	0.92	9.59	143
1953	1.4	6.86	28.1
1954	0.7	10.8	106
1955	4.3	19.1	128
1956	0.992	12.8	117
1957	1.4	9.24	280
1958	1.78	11.7	255

1959	2.58	10.4	58.6
1960	3.2	10.6	147
1961	1.2	9.05	155
1962	0.64	10.2	114
1963	1.05	9.77	64.4
1964	2.54	12.2	140
1965	1.4	11.3	461
1966	1.2	6.88	154
1967	2	15.9	368
1968	1	8.89	39.6
1969	1	8.58	37.8
1970	1.4	14.5	81.9
1971	1.4	8.38	53.5
1972	1.7	9.43	104
1973	1.1	9.88	79.4
1974	1	9.46	65.8
1975	5.08	16.9	203
1976	2.73	12.5	67.4
1977	2.1	9.11	35.6
1978	3.3	14.2	94
1979	3	10.9	128
1980	1.2	12.4	116
1981	2.88	16	208
1982	1	8.45	121
1983	2.07	8.8	97.1
1984	1.9	15.6	149
1985	1.6	9.31	184
1986	1.32	12.5	141
1987	1.4	10.9	75.9
1988	1.4	8.59	92.8
1989	2.16	12.4	312
1990	1.42	5.18	24.9
1991	2.5	11.3	288
1992	1.8	10.3	62
1993	1.2	5.64	55.7
1994	1.68	5.56	41
1995	1.54	10.2	150
1996	1.84	11.6	108
1997	2	10.2	102
1998	1.25	8.17	49
1999	2.61	13.1	113
2000	1.6	10.1	75
2001	2.35	7.78	94.3
2002	2.18	11.3	83.6

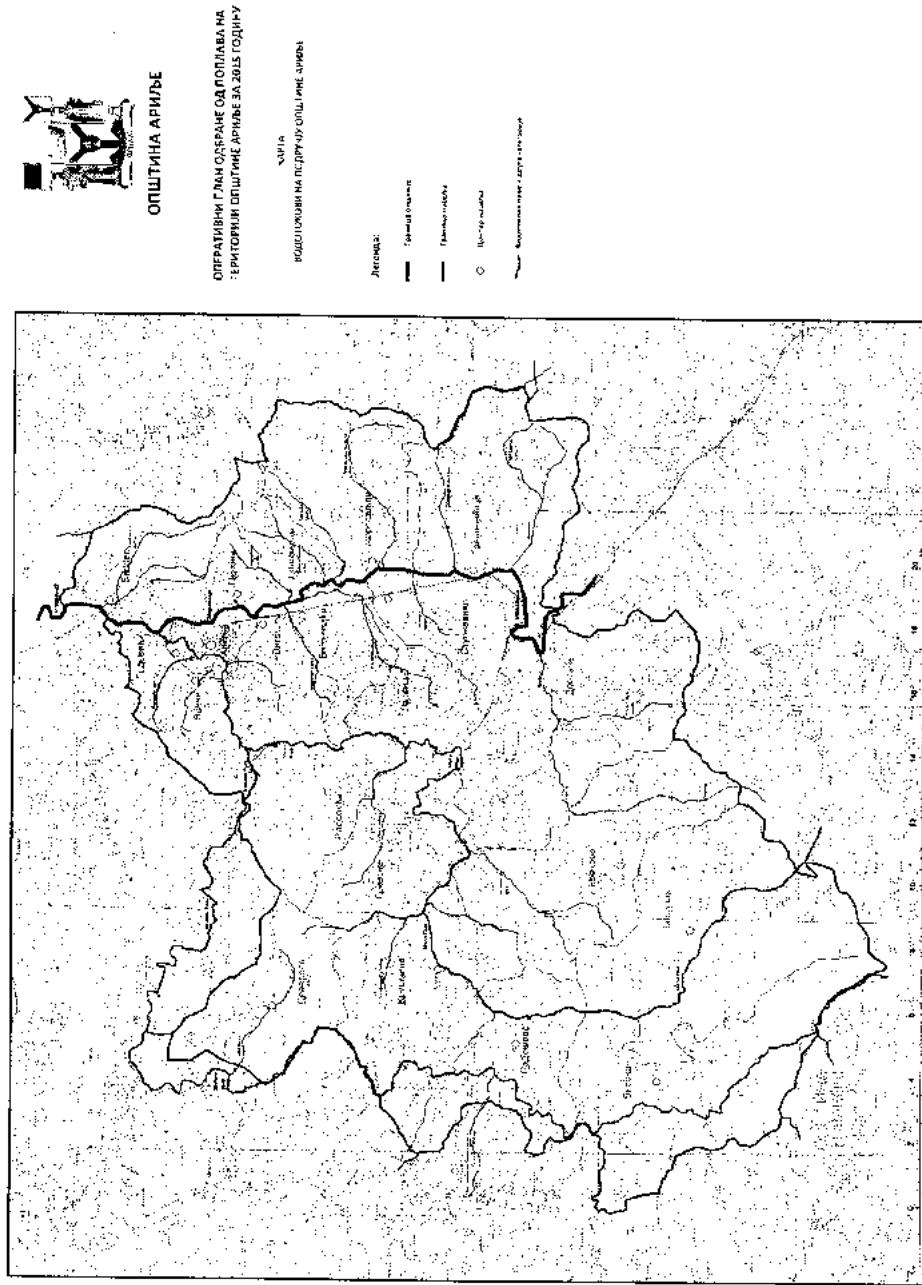

У сливу Великог Рзава и Моравице тренутно постоје две хидролошке станице, подаци који се прикупљају са њих су у реалном времену јер су аутоматизоване. Станица на Великом Рзаву је у Крушчици, док је станица на Моравици у Градини. Подаци о позицијама наведене две станице дате су испод у тексту.

STANICA:	GRADINA
REKA:	MORAVICA
SLIV:	ZAPADNA MORAVA
GODINA OSNIVANJA:	1973
KOTA "0" (m n.J.m.):	377.63
UDALJENOST OD USČA (km):	29.5
POVRŠINA SLIVA (km^2):	735

STANICA:	KRUŠČICA
REKA:	VELIKI RZAV
SLIV:	MORAVICA
GODINA OSNIVANJA:	1990
KOTA "0" (m n.J.m.):	518
UDALJENOST OD USČA (km):	34.5
POVRŠINA SLIVA (km^2):	280.84

ВОДОТОКОВИ НА ПОДРУЧЈУ ОПШТИНЕ АРИЉЕ

б) Геоморфолошке карактеристике сливова и морфолошке карактеристике бујичних водотока

Горњи делови сливова већине бујичних водотокова припадају брдским подручјима, са релативно великим падовима слива и речног корита. С друге стране, доњи токови се налазе већином у равничарским зонама – долинама реке у које се ови бујични водотоци уливају.

Познато је да је најважнији геоморфолошки фактор који утиче на генезу великих вода, пад речног слива. Већина бујичних водотока на подручју општине Ариље има развијене речне долине у доњем делу тока. Дужине и ширине речних долина су променљиве, у зависности од геоморфолошких и геолошких услова. У оквиру морфолошких фактора водотока, посебан значај има уздушни пад. Уздушни пад речног корита је детерминантни фактор хидрауличког режима тока.

Код већине природних водотока, димензије речног корита и његова пропусна моћ нису у сагласности са противцима великих вода, што је основни узрок феномена поплава. Такав је случај са већином бујичних водотокова на територији општине Ариље, нарочито у градском језгру због урбанизације и изградње објеката непосредно уз водотоце. У већини случајева, димензије корита су минималне – са ширином у нивоу обала од 2 – 4 м и максималном дубином (денивелацијом између обала и талвега) од 1 – 2 м. Ово се првенствено односи на потоке, притоке Моравице и Великог Рзава.

в) Подземне воде

Подземне воде се на територији општине Ариље јављају на разним дубинама у зависности од геолошког састава, хидро-геолошких особина стена, конфигурације терена и нагиба. Постоји око 40 извора, које је регистровано и каптирано. По бројности извора посебно је интересантно подручје Крушчице и Северова. Значајни извори по количини воде су Велика и мала бања у Клисури. Извора мање издашности има дуж пута Ариље-Ивањица, као и у подножју планине Малич. Што се тиче извора минералне воде, нема значајнијих појава осим извора у Височкој бањи.

2.4. Метеоролошко-климатске карактеристике

Територија општине Ариље припада зони умерено – континенталне климе и субалпској варијанти.

Средња годишња висина падавина мерена на кишомерним станицама креће се од 739 mm до 1051 mm.

Годишњи просек падавина по неким подацима износи око 957 mm, од чега у вегетационом периоду падне 581 mm, што је око 61% укупних падавина. Ово треба узети са одређеном резервом нарочито сагледавајући стање последњих пар година где екстреми како у падавинама (2014) тако и у сушама (2012) драстично утичу на климатске параметре.

У току године разликују се два максимума и два минимума падавина. Главни максимум јавља се у јуну, као последица честих баричких депресија које се у то доба јављају у овим крајевима. Од јуна висина воденог талога постепено опада све до октобра, када достиже секундарни минимум, а у новембру и свој секундарни максимум, који настаје под утицајем највећих падавина које се с јесени јављају дуж источне обале Јадрана.

Од децембра до фебруара висина падавина опада, када достижу и свој главни минимум, да би потом до јуна бивале све веће. Према оваквом распореду падавина подручје општине Ариље припада континенталном плувиометријском режиму. Плувиометријске станице до 500 m н.в. примају од 739 - 820 mm падавина. Средња годишња висина падавина израчуната методом изохијета износи 865,6 mm, а методом аритметичке средине 844 mm, што значи да је разлика 21,6 mm.

Средња годишња температура иноси 9,2 °C

Средње месечне температуре ваздуха показују да се максималне температуре јављају у јулу и износе 20,4 °C. Јануарски минимум је -2,1 °C. Апсолутни максимум температуре је +39,3 °C, док је апсолутни минимум -29,2 °C.

2.5. Ерозиони процеси

Пошто територија општине Ариље спада у ред брдско-планинских подручја, сврстава се у групу локалних самоуправа са већом надморском висином, великом нагибима терена и развијеном речном мрежом, све то представља предуслов за поремећај земљишта што је један од главних услова за појаву ерозије.

Водна ерозија је најуочљивија и обухвата скоро целокупну територију општине. Њен интензитет зависи првенствено од нагиба терена и падова тока и сливова. У нашем подручју карактеристични су следећи видови водне ерозије:

- Регионална или плувијална ерозија (изазвана радом кише);
- Флувијална ерозија (изазвана радом речне воде) и
- Подземна ерозија-сүфозија (ерозија подземном водом).

Регионална ерозија водом практично је заступљена на територији целе општине. При томе, треба водити рачуна да она није подједнако изражена већ да постоје делови где је она блажа (природна, нормална ерозија) и јача (убрзана еrozија). Око 5% територије општине угрожено је јаком ерозијом, односно огольени терени са великим нагибима, док у осталом делу преовладава нормална ерозија која се не може спречити јер је део природног циклуса који ствара алувијалне наслаге земљишта у речним долинама.

Флувијална ерозија је у суштини комбинација регионалне ерозије потпомогнуте снагом текуће воде, која противе кроз корита сливова од поточића до река. Она је израз ерозионих процеса у сливовима. Уколико је речни слив мање захваћен процесима ерозије, утолико се ради више о мирном речном водотоку и обратно. Оног момента када у речном сливу процеси регионалне ерозије узму већи замах, тада речни слив постаје бујични слив, без обзира на његову величину. Делимична досадашња истраживања о томе, нису довољна да би се добила потпуна слика о штетности деловања ерозије на територији општине. Познато је, да је поред земљишта, вода један од главних елемената за унапређење свих елемената производње (индустрија, енергетика, водоснабдевање, пољопривреда и др.) те се озбиљно мора приступити смањивању ерозионих процеса јер то директно доводи до смањења корисних вода, а повећава дејство штетних, поплавних вода. Што се тиче укупног стања еродираности терена на територији општине Ариље, најмању површину обухвата јака ерозија (ексцесивна није заступљена), а највећу слаба и врло слаба ерозија што показује да је стање еродираних терена још увек задовољавајуће, али да се погоршава првенствено због геолошког састава (неотпорност и непропустљивост стена), рельефа (велика просечна висина сливова и нагиба терена), климатских чиниоца (висока количина падавина, велике температурне разлике, ветрови) те слабе вегетационе покривености терена. Поред природних фактора веома је изражен антропогени фактор (непланска и нерационална обрада земљишта) који је један од главних узрочника деградације и деструкције земљишта који доводе до повећања степена угрожености од ерозије.

Штете које настају услед јаке ерозије огледају се првенствено у великом губитку плодног (обрадивог) земљишта, на теренима који имају велике падове, и у губитку плодног земљишта у долинама које се затрпавају еродивним материјалом (наносом), као и плављењу стамбених објеката, комуналне и путне инфраструктуре. Такође, једна од последица деловања ерозионих процеса, као и непланске урбанизације јесте појава клизишта.

Пошто у општини Ариље није било организованог и систематизованог прикупљања података о досадашњим изведеним антиерозионим радовима, јасно је да се само биолошким

(пошумљавање ерозијом угрожених подручја и сливова, заштита обала, косина, насипа итд.) и грађевинско-техничким мерама (извођење одговарајућих радова) уз велики напор и стрпљење могу постићи значајни резултати у борби са ерозијом, као процесом који директно угрожава најразличитије видове људске делатности (пољопривреда, шумарство, индустрија и др.).

Као карактеристичну геоморфолошку појаву на територији општине имамо у мањој мери заступљене сипаре. Сипари се најчешће јављају на стрмим странама клисуре и кањона, кречњачког и серпентинског састава (Клисуре). Осим у овим деловима општине, клизање и одрони су заступљени у долинама Великог Рзава и Малог Рзава. Таложни материјал (сипарске купе) може повремено представљати сметњу за нормално обављање саобраћаја у тим деловима, али не у тој мери да би га могао драстичније угрозити или прекинути.

Израдом Плана за заштиту од ерозије тла ће се предочити низ мера који ће довести до смањења проблема са ерозијом, али и са другим видовима нестабилности терена, првенствено мислећи на клизишта и нестабилне падине.

2.6. Хидролошке карактеристике водотока и ризици на подручју општине Ариље

Сливне површине на подручју општине Ариље показују високе вредности специфичног отицаја вода, што је последица више фактора: висока вредност падавина, мала примена противерозионих радова на обрадивим површинама, повећан степен урбанизације на рубним подручјима градског језгра као и смањење шумских површина на тим деловима, а оно растиња које је преостало је слабијег квалитета.

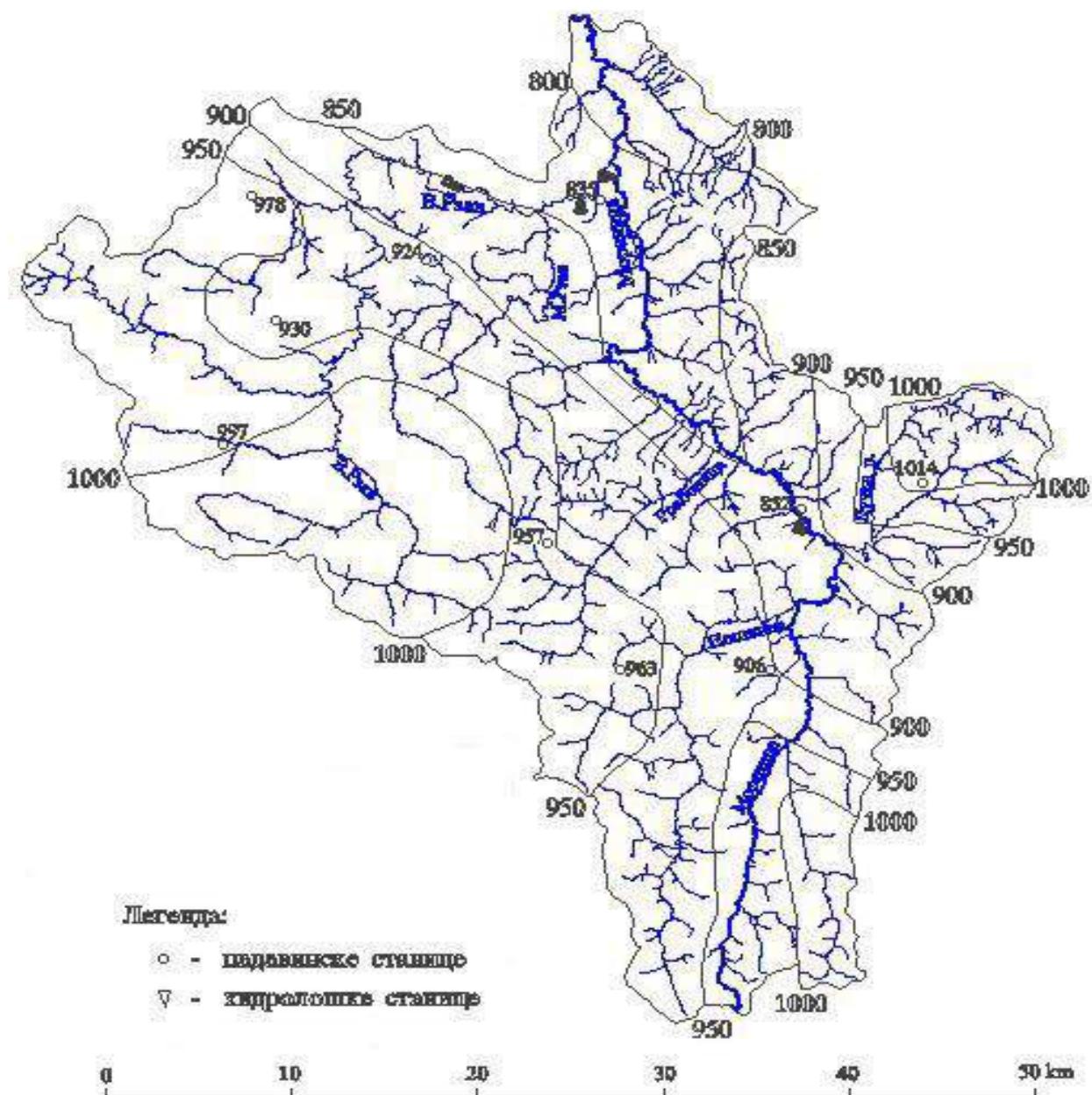
Као што је истакнуто, основна карактеристика хидролошког режима бујичних водотока произилази из специфичне динамике бујичних феномена.

Карактеристична генеза и брза концентрација вода у бујичним сливовима условљава нагли надолазак и кратко трајање великих вода. Отуда је временска база хидрограма великих вода кратка, као што се може констатовати из прилога на коме су приказани таласи великих вода на репрезентативним водотоковима на подручју општине Ариље (Моравица и Велики Рзав).

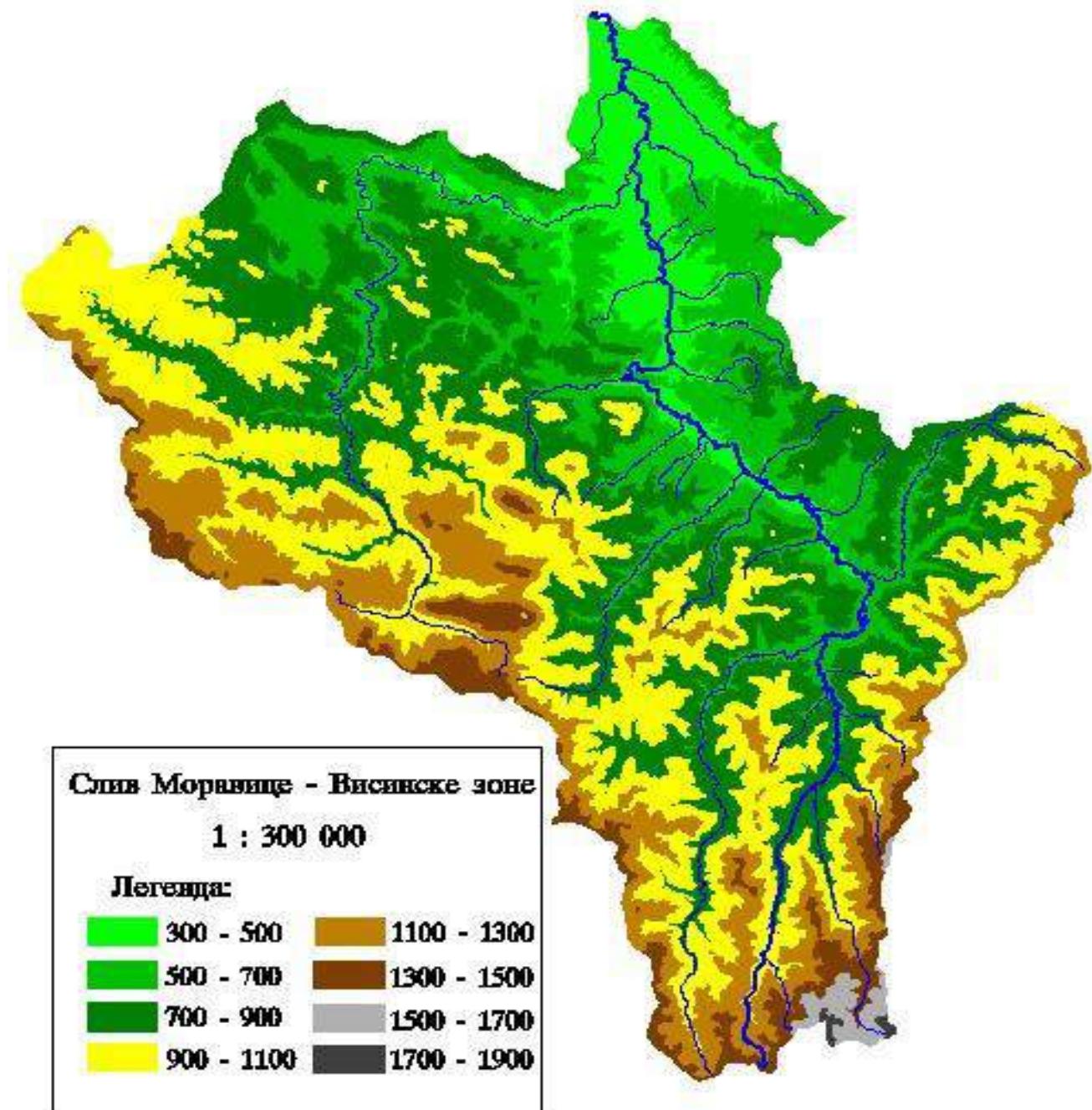
a) Слив реке Моравице

Река Моравица извире на планини Голији, а до ушћа у у Велику Мораву има дужину од 98km. Површина слива Моравице је 1 518 km². Главне притоке Моравице долазе с леве стране, и тако је образован асиметричан слив – лева страна захвата 72 % његове целокупне површине. Дужина слива Моравице је 68 km, а средња ширина 25 km. Правац којим тече је југ – север (правац тока је меридијански). Спајањем са реком Ђетињом код Пожеге формира Западну Мораву.

Већи део слива реке Моравице угрожен је поплавним таласима, а поплавана снага је још већа после уливања реке Рзав код Ариља.

Изохијетна карта слива Моравице и Великог Рзава

Висинске зоне у сливу Моравице и Великог Рзава

Река Моравица има изражен бујични карактер, нарочито у горњем делу слива где има већи број бујичних притока. Веома је изражена разлика у вредностима између, минималних и максималних протицаја тако да иде и до неколико десетина пута. Природно стање корита је такво

да осим недовољног протицајног профиле, честом плављењу околног терена доприносе и густа вегетација на обалама и веома изражене оштре кривине на водотоку што све умањује пропусну моћ корита.

Осим тога, на траси постоје мостови који немају довољне светле отворе да пропусте поплавни талас па се често дешава да мостови постану уска грла и зона успора за протицај велике воде што све доводи до изливања па чак и прекида саобраћаја у зони истих. Овде нарочито треба поменути мост у Вирову, мост у Груди, као и мост према Џерови. Ни један од наведена три моста нема светли отвор да пропусти стогодишњу воду **Q1%**, па приликом наиласка велике воде они постају уско грло и долази до успора што неизоставно доводи до проблема па се ове локације могу сматрати критичним тачкама.

Поред већ поменутих локација у зони мостова, угрожена подручја обухватају и следеће локације:

- Лева обала Моравице на потезу од хладњаче (вл. Томо Петровић) па све до магистралног пута;
- Лева обала Моравице у Миротинском пољу до ул. Виктора Зевника.

Поред овога треба поменути локацију Бент на Моравици као и леву обалу насеља Требежине. Приликом значајнијег пораста водостаја Моравице, угрожени су делови насеља Требежине и део насеља Груде. Уколико би водостај порастао за око 3,00м изнад средњег водостаја дошло би до изливања и угрожавања пословних и стамбених објеката (Требежине) и пољопривредног земљишта (Груде) у наведеним насељима. Још већим порастом водостаја 4,00-5,00м од средњег водостаја дошло би до изливања у насељу Груде према Саставцима док би при тако високим водостајима била угрожена и насеља које се протежу левом обалом Моравице на потезу од Миротина до Требежина и Груда. Сагледавајући ове елементе, једна од битнијих зона за одбрану од изливања Моравице је уз магистрални пут (ул. „22 август”).

Пошто је Моравица ток I реда, на њој постоје или су постојала континуална осматрања.

Дефинисани максимални протицај на реци Моравици на профилу Ариља пре ушћа Великог Рзава износи:

- једном у 100 година максимални протицај може да достигне **Q1% =433m³/s**,
- једном у 50 година **Q2% =367m³/s**

Наведене вредности представљају полазну основу за праћење велике воде и све припреме иду у смеру као да ће вероватноћа наиласка велике воде бити на максимуму.

Познавањем максималног протицаја и висине поплавног таласа, нарочито у условима густе урбанизације насеља, дефинишу се делови у урбаној зони који су ризични за градњу због вероватноће појаве великих вода које могу довести до штета већег обима на материјалним и другим добрима, као и да могу довести до угрожавања људских живота.

Прикупљени подаци првенствено се односе на веће и изучавање водотокове. Осим на реци Моравици и Великом Рзаву, на мањим токовима не постоје регуларна и редовна осматрања водостаја и мерења протицаја тако да ови сливови спадају у категорију неизучених са становишта хидролошке изучености.

Шифра водотока	Водоток	Дужина водотока (км)	Промена надморске висине (извор - ушће) - м	Угрожава стамбене објекте	Угрожава саобраћајнице
1.0.	Моравица	98,00	1350 299	Укупно у малој мери на више локација уз корит	Регионални пут; Локални путеви као и мостови преко реке

Шифра водотока	Водоток	Дужина водотока (км)	Промена надморске висине (извор - ушће) - м	Угрожава стамбене објекте	Угрожава саобраћајнице
1.1.0.	Сретеновића поток				
1.2.0.	Мајсторовића поток				
1.3.0.	Асановац				
1.4.0	Ичелића поток	3,61	620 338		
1.5.0.	Драгојевачки поток	3,32	510 345	У малој мери	У зони од 1км од ушћа
1.5.1.	Милићевића поток	0,97	510 425		
1.5.2.	Плочани поток	0,44	505 470		
1.6.0.	Пантића поток	3,07	431 346	Локација у Драгојевцу	Локација у Драгојевцу
1.6.1.	Буделички поток	2,76	468 348	Да, око 10ак домаћинстава константно	Да, локалног карактера и пољопривр.земљ.
1.7.0.	Миросаљачка река	5,31	522 353	У малој мери	Од моста у зони око 1,5км
1.7.1.	Барицки поток	1,76	560 405		
1.7.2.	Николића поток	2,32	660 445		
1.7.2.1.	Дубовачки поток	2,54	568 446		
1.7.2.2.	Шибови	0,85	504 465		
1.8.0.	Раковића ријека				
1.9.0.	Поледичка ријека	1,15	403 367		
1.9.1.	Поледички поток	5,02	782 403	3 рибњака	Нема опасности
1.9.1.1.	Мировањ	2,76	705 440		
1.9.1.2.	Лукића поток	1,34	516 410		
1.10.0.	Јанков поток	1,90	560 -		
1.11.0.	Јанковића поток	2,27	623 365		
1.12.0.	Кривајски поток				

Шифра водотока	Водоток	Дужина водотока (км)	Промена надморске висине (извор - ушће) - м	Угрожава стамбене објекте	Угрожава саобраћајнице
1.13.0.	Жировњански поток				
1.14.0.	Весовића поток				
1.15.0.	Крупниковића поток	1,92	465 328	Минимално	Магистрални пут
1.16.0.	Миротински поток	2,98	440 337	Домаћинства и привредни објекти	Магистрални пут, пропуст на путу Ариље-Ивањица
1.17.0.	Поток Рашкова бара			Стамбене објекте	Локалне улице
1.18.0.	Ступнички поток	2,01	424 357		Да, магистрални пут и пропуст
1.18.1.	Ратарски поток	1,31	523 -	Стамбени објекти, мањи број	Магистрални пут
1.19.0.	Река Пањица	13,224	880 387	Нема опасности	Минимално, локални путеви
1.19.1.	Новитовића поток	2,36	1110 710	Нема опасности	Нема опасности
1.19.2.	Марков поток	1,90	745 655		
1.19.3.	Кућински поток	2,54	702 495		
1.19.3.1.	Јањића поток	1,01	635 540		
1.19.4.	Ковачев поток	1,09	745 655		
1.20.0.	Копљача	0,88	582 357		
1.21.0.	Бојовића поток			Мањи број кућа	Део улица где је зацевљен
1.22.0.	Латвичка ријека	4,71	524 328	Нема опасности	Део од ушћа узводно, 3км
1.22.1.	Студенац	3,30	487 349	Мањи део објекта и сеоску школу	Магистрални пут
1.22.1.1.	Котољевац	0,89	455 -		
1.22.2.	Мулића поток	1,73	543 408		
1.22.3.	Јазбински поток	2,36	597 407		
1.23.0.	Скакавица				

Шифра водотока	Водоток	Дужина водотока (км)	Промена надморске висине (извор - ушће) - м	Угрожава стамбене објекте	Угрожава саобраћајнице
1.23.1.	В'рањски поток				
1.24.0.	Исаиловића поток				
1.25.0.	Трешњевичка река	5,61	650 362	Нема опасности	Магистрални пут, у дужини од 1км
1.25.1.	Речица (Мала Река)	0,90	490 418		
1.25.2.	Весовића поток	1,32	598 454		
1.26.0.	Бошковића поток	3,81	410 320	Нема опасности	Минимално
1.26.1.	Барице	1,42	520 410		
1.26.2.	Боровњак	2,01	625 410		
1.27.0.	Лука	2,78	448 339		

6) Слив Великог Рзава

Велики Рзав извире у подножју планине Мучња високе 1536 м, која се налази између Кокиног Брода и Ивањице, источно од планине Муртенице и јужно од Јавора. Дугачак је 62 км. Праве га Пресечка река која извире на обронцима планине Чемернице и Јамчица у селу Мочиоцима. Од Мочиоца Рзав тече кањоном до села Висока. Од Високе, се улази у Височки кањон, на потезу од Радошева до Крушчице. Након излаза из кањона Орловаче, Рзав тече између села Равни и Дрежника који припадају Ужицкој општини са леве стране, и села Северова у Ариљској општини са десне стране. Од Дрежника, Рзав тече на исток према Рогама. После Рога, Велики Рзав поново улази у кањон. Река је јако бистра, нема ни трунке загађења и вода је питка. Рзав даље тече на исток према Сврачкову. Код Сврачкова се **Мали Рзав** улива у Велики Рзав са десне стране. Велики Рзав противе делом територијом града Ужица у дужини од 14,2 км. Укупна дужина водотокова у сливном подручју на територији града Ужица износи 31,7 км и у овом делу ризик угрожености стамбених и пословних објеката се процењује као **веома мали или мали**, а у делу саобраћајница као **умерен**. Међутим, после уливања Малог Рзева па све до уливања у Моравицу, Велики Рзав представља опасност од поплава, нарочито у доњем делу кроз Ариље па низводно до ушћа.

Угрожена подручја на територији градског језгра од Великог Рзава обухватају следеће локације:

- Насеље Млекара – Улица Радоша Бојовића, насеље Груда па даље ка реци Моравици;
- У Вранама, угрожена је Панчићева улица;
- Кеј хероја па до краја улице хероја Шоше (Ветеринарска станица), наспрам Кеја и улице хероја Шоше (Симићи, Вукотићи) и Ауто – сервиса „Фараон“ (подрумске просторије), даље ка Бензиској станици „Југопетрол“ и супермаркету „Макси“ где

- проблем представља и мост као уско грло док је корито узводно веома зарасло са стаблима у самом кориту што драстично утиче на режим протицаја велике воде;
- Кроз Врањско поље река има корито које се помера а десна обала је на неким деловима виша од леве и до 2м, па при великој води долази до плављења земљишта, док постоји опасност и за изграђене објекте удаљене око 70м од леве обале.

Такође, велики проблем представља то што Велики Рзав има кривудаво корито кроз ужу градску зону, корито доста меандрира и долази до поткопавања обала које су доста порозне. Због свега наведеног, приликом надоласка велике воде веома често долази до изливања на местима меандара. Обзиром да је у приобаљу Великог Рзева лоцирано више индустријских објеката (кланица, ауто-сервис, угоститељски објекти и др.) као и стамбених објеката који су изграђени задњих 30ак година а буквално се наслењају на обале реке, није могуће рационално користити водно земљиште и вршити радове у кориту. Све то представља отежевајуће околности за адекватно деловање приликом поплава, приступ механизације, људства и опреме. На отклањању ових проблема потребно је радити у наредном периоду јер је евидентно је да се изграђени објекти налазе у плавној зони и као такви су изложени већем ризику да ће претрпети штету приликом поплава.

Шифра водотока	Водоток	Дужина водотока (км)	Промена надморске висине (извор - ушће) - м	Угрожава стамбене објекте	Угрожава саобр.
2.0.	Велики Рзав	62,00	1536 323	Укупно у малој мери	Регионални пут; Локални путеви, зоне мостова
2.1.0.	Приштавица			У малој мери	Локални пут
2.1.1.	Савића поток			У већој мери	Регионални пут Р-263 и Р-2
2.1.2.	Језеро			У малој мери	Регионални пут и локалне улице
2.2.0.	Грдовачки поток	2,99	500 331		
2.3.0.	Чуђевац	2,15	600 332	У малој мери	Локални путеви у зони зацевљења
2.4.0.	Крунића поток				
2.5.0.	Ступачки поток	1,80	337 335		
2.6.0.	Поток Клик				
2.7.0.	Лазине				
2.8.0.	Бојовића поток				Улице
2.9.0.	Суви поток				
2.10.0.	Дервента	1,34	797 715	У малој мери	Општинске путеве

Шифра водотока	Водоток	Дужина водотока (км)	Промена надморске висине (извор - ушће) - м	Угрожава стамбене објекте	Угрожава саобр.
2.10.1.	Алексића поток	5,65	840 458		
2.11.0.	Тановића поток(Сводо) Дрчане				
2.12.0.	Катушница	3,29	650 590		
2.13.0.	Радовића поток	0,90	620 555		
2.14.0.	Мегара (Мегарски поток)	3,04	850 550		
2.14.1.	Слани поток	1,45	920 720		
2.15.0.	Митрића поток	2,73	885 530		
2.16.0.	Гурешки поток	1,98	798 527		
1.17.0.	Дубоки поток	1,98	798 527		

в) Слив Малог Рзава

Мали Рзав извире у селу Катићи, у југоисточном подножју планине Кукутница. Хидролошка мрежа је веома изражена, од самог извора, Чеповској реци (како је почетно име Малог Рзава) притичу бројни мали потоци, који се сливају са обеју страна долине а настају од великог броја извора на том подручју. Планина Кукутница и неколико низких врхова око насеља Катићи, међу којима дужином доминира Округлица, уједно представљају развође које Мали Рзав одваја од тока Великог Рзава. Дужина му је 38,65км.

Мали Рзав има изражен бујични карактер, међутим, пошто протиче кроз слабо насељено подручје највеће штете приликом бујица настају на пољопривредном земљишту и инфраструктури (путеви). У доњем делу пре уливања у Велики Рзав често се излива због смањеног протицајног профила корита због наноса који доносе бујице.

Шифра водотока	Водоток	Дужина водотока (км)	Промена надморске висине (извор - ушће) - м	Угрожава стамбене објекте	Угрожава саобр.
3.0.	Мали Рзав	38,65	1145 350		Општинске путеве првог и другог реда
3.1.0.	Биљевачка ријека	5,15	774 565	Нема опасности	Општинске путеве, некатегорисане

Шифра водотока	Водоток	Дужина водотока (км)	Промена надморске висине (извор - ушће) - м	Угрожава стамбене објекте	Угрожава саобр.
3.1.1.	Ковачевића поток	2,19	895 663		
3.2.0.	Поток Градина				
3.3.0.	Радовића поток	0,90	620 555		
3.4.0.	Стаменића поток				
3.5.0.	Бабинац	3,25	875 595		
3.6.0.	Гривштанска река (Гривска)	6,58	820 448	Нема опасности	Некатегорисане путеве у долини
3.6.1	Поток Пљукавац			Нема опасности	Нема опасности
3.7.0.	Симановића поток	3,00	736 596		
3.7.1.	Зеба	3,36	798 608	Делимично рибњаци	Нема опасности
3.8.0.	Велика Тисовица			Нема опасности	Нема опасности
3.8.1.	Мала Тисовица				
3.9.0.	Обрадовића поток				
3.10.0.	Баљин поток	5,15	774 565		

3. Референтни догађаји - веће поплаве на територији општине Ариље

1926. година

Јулске кишне 1926. године захватиле су цео слив Западне Мораве, те су се поплаве јавиле не само у долини главног тока него и његових притока. Просечна јунска сума падавина износила је 150 mm, а следећег месеца већ доволјно засићено земљиште примило је нових 220 mm падавина, што је одржало високе воде до пред крај јула. Ноћу између 5. и 6. јула излили су се и надошли Моравица, Ђетиња и Скрапеж у својим доњим токовима и довеле до велике штете на имовини грађана.

1965. година

У мају 1965. године поплаве су захватиле све општине у долини Западне Мораве. У Ариљу су се излиле Моравица и Велики Рзав са притокама. Ова поплава је била једна од већих која је проузроковала штету како на објектима тако и на пољопривреди. Водостај на главним токовима порастао је за преко 4m.

Мост у Мирошальцима 1965. године

1992. година

Поплаве већег обима забележене су на територији Ариља током 1992. год., нема важнијих података о насталој штети.

2009. година

У новембру 2009. године, после више од двадесет година велике поплаве су задесиле општине у горњем сливу Западне Мораве, у ноћи између 6. и 7. новембра на општину Ариље и околне општине сручила се права бујица воде, пошто је претходно више од двадесет сати непрекидно у овом крају падала киша јаког интензитета. Ова поплава је изазвана великим кишом (према прелиминарним подацима 56 l/m^2 , дотицај је), јаког интензитета, и проузроковала брз пролазак врха поплавног таласа. Штета је највише погодила Ариље са приградским насељима, евакуисано је 30 становника. Према подацима, тада је у општини Ариље уништено 70 кућа, 10 привредних објеката, 11 сеоских мостова, десетине километара локалних путева, појавило се шест клизишта, потопљени су малињаци, њиве, воћњаци.

Водозахват Шевель 2009. год.

2010. година

Урбана поплава - бујица захватила је уже градско језгро. Настала је изливашем потока који су притоке Моравице и Великог Рзава јер су падавине захватиле сам град док пораст на главним водотоковима није регистрован јер у горњем сливу истих није било падавина. Дошло је до плављења објекта у ужем градском језгру.

2014. година

14. - 23. мај 2014. године забележене су обилне падавине на читавој територији. Проглашена је ванредна ситуација на територији Републике Србије.

04.09.2014. године дошло је до обилних падавина на делу територије општине Ариље који се граничи са територијом града Ужица у сливу Великог Рзава. Било је штете и на ужем градском подручју због запуштења пропуста.

У периоду од априла до септембра 2014. године забележене су падавине у распону од 125 до 230 mm/m² што је у односу на тридесетогодишњи просек више за 125% до 290% више. Највеће падавине забележене су у сливу Великог Рзава. Међутим, главни проблем није у количини падавина већ у интензитету јер су се падавине остваривале у релативно кратком периоду што је за последицу имало бујице великог интензитета које су изазивале штете.

2016. година

У ноћи 07.03. дошло је д јаких падавина на територији општине Ариље, количина регистрованих падавина прелазила је 80 l/m², што је надмашило и количине падавина из 2014. године. Вода је продрла у преко 200 кућа, материјална штета на имовини је била огромна.

2017. година

Велике падавине које су погодиле Ариље 03.06. довеле су до проглашења ванредне ситуације у 9 месних заједница на територији општине. Количина падавина износила је око 60 l/m².

4. Оцена ризика од поплава - сценарија поплава

Генерално, плављење површина на територији општине Ариље, за описано присуство природних токова, може се јавити под околностима које су систематизоване по узроцима, значају и рангу штете.

Ове околности се могу сматрати сценаријима. За сваки сценаријо поплава, примениће се дефинисање надлежности и подела улога у спровођењу активности и мера у одбрани од поплава.

На основу датих сценарија поплава, због карактера појаве, могућности прогнозе и најаве у циљу спровођења благовремених мера, неминовна је интегрална одбрана.

1. Велике полаве и значајне штете могу се јавити при изливачњима из корита већих река на подручју ужег градског језгра Ариља.

Ризик од поплава великим водама река Велики Рзав и Моравица, директно је условљен степеном изграђености заштитних објеката. Пошто је број изграђених објеката за ту намену скоро занемарљив, њихов утицај приликом наиласка великих вода је скоро незнatan нарочито на оним деловима којима се штити град и насеља у равничарском делу тока река.

Особеност ових поплавних таласа је могућност благовремене прогнозе и најаве, односно најаве непосредно пред појаву (бујични токови).

Ранг штете у условима појаве оваквих поплавних таласа може бити и катастрофалан.

2. Значајне поплаве и штете могу се десити при **изливачњу из неуређених корита бујичних токова – у сливу Моравице и великог Рзава**. Ово се првенствено односи на мање притоке на рубном подручју града.

Ризик од поплава условљен је интезитетом и трајањем бујичних киша на сливу и пропусном моћи корита.

Особеност ових поплавних таласа је велика брзина концентрације и брза појава.

Ранг штете је при томе директно условљен и близином вредних добара, па је због тога опасност од поплава већа у приобаљу притока које противчу кроз сам град.

3. У зони ушћа притока у матичну реку, ризик од поплава је условљен водостајем у матичној реци и стањем корита у зони ушћа. Поплаве приобаља ових токова узводно од ушћа су неминовна и при мањим дотоцима воде.

4. Поплаве се могу десити и **при изливању из мањег броја канала** који су изграђени кроз насеља у склопу прикупљања вишке воде у случају већих падавина.

Ризик од поплава условљен је интензитетом и трајањем бујичних киша на сливу који гравитира ка каналима.

5. Поплаве се увек могу десити при **бујичним кишама у неким деловима насеља.**

Ризик од поплава условљен је интензитетом и трајањем бујичних киша на сливу, пропусном моћи и стањем одводника површинских вода и могућности за ефикасну евакуацију.

Особеност ових поплавних таласа је велика брзина концентрације и брза појава.

Ранг штета је далеко мањи од штета које се могу десити услед изливања из бујичних природнох токова, јер постоји могућност евакуације.

5. Оцена ризика по локацијама

Према процени Стручно-оперативног тима, на територији општине Ариље, дејства од поплава су најчешћи а уједно и најизраженији облик угрожавања. Поред већ наведених локација уз Моравицу, Велики Рзав и Мали Рзава, постоје и друге локације на водотоцима II реда који су у надлежности локалне самоуправе и где је потребно пратити ситуацију у случају најаве појачаних падавина:

1. Пањица – притока Моравице, минимална опасност од изливања, угрожено евентуално пољопривредно земљиште;
2. Трешњевачка река – притока Моравице, постоји опасност само у доњем делу тока (Митровићи) у дужини од око 1 км од улива у Моравицу;
3. Новотовића река – притока Моравице, не представља значајнију опасност од изливања и угрожавања имовине;
4. Латвичка река – притока Моравице, постоји опасност од изливања од домаћинства Слоба василијевића па до улива у Моравицу, у дужини око 3-4 км;
5. Миросељичка река – притока Моравице, од моста у Миросальцима па око 1,5 км постоји опасност од изливања;
6. Пантића поток – притока Моравице, постоји опасност од изливања на локацији код задружног магацина у Драгојевцу;
7. Драгојевачки поток – притока Моравице, постоји опасност од изливања на око 1 км од ушћа у Моравицу, угрожено пољопривредно земљиште;
8. Миротински поток – притока Моравице, не утиче драстично на режим Моравице, пропуст који постоји на путу Ариље - Ивањица мора да се редовно чисти и одржава као и корито самог потока од пропуста до Моравице;
9. Ступачки поток – притока Моравице, поток без дефинисаног корита ка ушћу, по проласку из пропуста на путу Ариље – Ивањица, делимично губи снагу и због недефинисаног корита разлива се у поље Луке, потребна регулација корита;
10. Поледички поток – притока Моравице, нема већих опасности од његовог изливања;
11. Бошковића поток – притока Моравице, због смањења пропусне моћи корита потребно чишћење и одржавање чиме ће се отклонити евентуалне претње од изливања;
12. Дервента – притока великог Резава, кратак речни ток који не представља опасност својим евентуалним изливањем;
13. Грдовачки поток – притока Великог Резава, као превентива у случају наиласка великих вода потребно редовно одржавање и чишћење;

14. Чуђевац – притока Великог рзава, функционише једним делом као колектор кишне канализације, зацевљен цевима Ø1000мм, у доњем делу се разлива по приобаљу, потребно редовно одржавање;

Иако наведени потоци не представљају екстремну опасност, они се морају пратити, нарочито при најави већих падавина (цервени метео аларм), јер штета која се може јавити на њима, појединочно гледано није велика, али сагледавањем укупне штете по свим позицијама може достићи велику вредност што за мање општине као Ариље може представљати велики проблем.

6. Мониторинг вода

Треба напоменути да на територији општине Ариље још од двадесетих година прошлог века на Великом Рзаву и Моравици постоји осматрање на водотоковима у виду водомерних станица. Постојала је и станица на Малом Рзаву али она више није у функцији, а садашња мерења се врше у Крушчици на Великом Рзаву и на Градини на Моравици. Обе станице су у систему РХМЗС-а, аутоматизоване су и прикупљају податке у реалном времену.

Ово је од великог значаја јер база података која настаје, касније се користи при изради планске документације а велику корист може дати и у процени за одбрану од великих вода.

7. Опасности од унутрашњих вода

Што се тиче опасности од унутрашњих вода, општина Ариље је угрожена њима после наглог топљења снега као и јаких киша. То се првенствено јавља у раним пролећним месецима када је изражено топљење снега као и током месеци до јесени када се јаве кише јаког интензитета на уском простору. То доводи до тога да се вода нагло слије ка градској котлини где постојећи колектори кишне канализације не могу да прихвате толику воду која у себи садржи и велике количине наноса што доводи до брзог запуњавања решетки па се улице и тротоари претварају у отворене токове који могу у веома кратком периоду да доведу до колапса у саобраћају. Осим тога, силина воде може бити толика да излеђу поклопци на шахтовима а веома често долази и до издизања асфалтног застора, продирања воде у приземне и подрумске просторије објекта који се налазе у нивоу улице или су испод ње и то је нарочито изражено на улицама које немају ивичњаке и уређене риголе. Ове воде се повећавају са немогућношћу земљишта да у тако кратком периоду апсорбују веће количине падавина па се на ободу града стварају мањи токови који са водом која се слива са кровова кућа праве праве мале речне токове великог нагиба и силине тако да јенеретко после њих земљиште испрано и стварају се јаруге.

8. Постојеће стање уређености бујичних водотока на ширем подручју општине Ариље

Генерална карактеристика скоро свих бујичних водотока на територији општине Ариље јесте неуређеност већег броја токова и веома лоше еколошко стање. Оваква, неповољна ситуација проузрокована је интеракцијом природних и антропогених фактора. Природни фактори се најчешће манифестишу у бујању вегетације у кориту и на обалама водотока, као и ефектима проласка таласа великих вода. Поломљено дрвеће и грање, које се преноси у челу таласа великих вода, задржава се на постојећој вегетацији у речном кориту. Тиме се стварају природне баријере, које у великој мери смањују пропусни капацитет корита.

Утицај антропогених фактора на стање уређености бујичних водотока на општине Ариље манифестије се на два начина – пасивна и активна. Пасиван антропогени утицај се односи на одсуство било каквих мера и радова за отклањање негативних ефеката природних процеса. Не врши се никакво чишћење, уклањање или проређивање вегетације у речном кориту и на обалама. После проласка таласа великих вода, не предузимају се мере за уклањање створених баријера у

речном кориту. Другим речима, ништа се не чини у циљу побољшавања услова пропуштања великих вода и смањења ризика од поплава.

Најнегативнији антропогени утицај на стање бујичних водотока на територији Ариља односи се на активно, директно погоршање постојећих природних услова. Пример таквих активности је стварање дивљих депонија у коритима бујичних водотока. На основу детаљног теренског рекогносцирања сливова бујичних водотока на подручју општине Ариље, дошло се до поражавајућег закључка да скоро нема ниједног водотока без депонија отпада у речном кориту, макар и привремених.

Дивље депоније у коритима бујичних водотока имају веома негативне хидротехничке и еколошке ефекте. Са хидрауличког аспекта, депоније отпада проузрокују драстично смањење пропусне моћи корита и тиме повећавају ризик од поплава. Са еколошког аспекта, депоније представљају директан атак на природну и животну средину. У најдрастичнијим случајевима, када се у депонијама налазе и угинуле животиње, док се дуж тока размножавају глодари, представљају водотоке који су у рангу еколошке катастрофе.

Други озбиљан проблем негативног антропогеног утицаја на услове заштите од великих вода бујичних водотока односи се на објекте у речном кориту и приобаљу. Приликом теренске проспекције, констатовани су следећи проблеми као најизраженији:

- изградња стамбених и привредних објеката у непосредној близини речних корита;
- изградња мостова преко водотока, минималне пропусне моћи (често са стубовима у кориту);
- изградња пропуста не месту укрштања водотока и саобраћајница, са недовољним капацитетом за велике воде;
- инсталирање водоводних цеви, електричних каблова и осталих уређаја у протицајном профилу корита.

Упоредно посматрајући хидрографску мрежу и положај насеља на ширем подручју општине Ариље, може се закључити да се велики број приградских и сеоских насеља налази у близини бујичних водотока. Међутим, са аспекта заштите од бујичних поплава, срећна је околност да се највећи део насеља налази изван потенцијалних плавних зона бујичних водотока. То је посебно карактеристично за старије делове сеоских насеља. Оваква ситуација се првенствено може објаснити народном мудрошћу и вековним искуством, јер је народ памтио раније велике поплаве и схватио да је безбедније градити куће на мало вишем терену, на ободу речних долина.

Приликом обиласка терена запажено је да је већина кућа у сеоским насељима налази на брежуљкастим теренима, изван домашаја бујичних поплава.

У новије време а посебно у последњих 30 година јавља се тренд изградње кућа у непосредној близини речних обала. Узрок овакве ситуације је вероватно у слободном простору поред речних обала и близина саобраћајница. Треба истаћи да је тренд изградње кућа у непосредној близини речних токова нарочито карактеристичан за приградска насеља. Све то указује на значај урбанистичког планирања, као и едукацију становништва о опасности од бујичних поплава. Изградњом стамбених и пословних објеката у непосредној близини корита бујичних водотока има двоструке негативне ефекте. Заузимањем приобалног појаса, битно се отежавају услови будуће регулације водотока. С обзиром на минималне димензије постојећих корита, једна од основних регулационих мера састоји се у проширивању природног корита.

У случају изграђених објеката поред самог корита, регулација корита је скоро немогућа без њиховог рушења. С друге стране, близина стамбених објеката знатно повећава штете од поплава. За решавање овог проблема потребно је ангажовање свих структура друштва (политичких, социјалних и комуналних институција уз едукацију становништва).

9. Ставе одбрамбених линија и других објеката за заштиту од поплава

Кроз уже градско језгро Ариља постоје спорадична места где су предузети одређени радови у водотоку ради заштите приобаља, али се ти објекти не могу третирати као одбрамбене линије за заштиту од поплава јер су рађени спорадично, на одређеним неуралгичним тачкама и не представљају континуирану линију одбране.

Што се тиче заштите ван ових, назови уређених делова, нарочито у зони испод ушћа Рзава у Моравицу, угроженост од поплава је таква да се превентивне мере заштите не могу са већим ефектима предузимати, а радови који би се предузели и изводили на уређењу су веома скучи, јер би било потребно подизање насипа већих димензија, док би заштићена површина била доста мала, тако да би на 1km одбрамбеног насипа било заштићено једва неколико хектара највалитетнијег пољопривредног земљишта, чиме се апсолутно не би могла доказати оправданост уложених инвестиција.

Привремене мере на подизању насипа мањих димензија као и подизање насипа од врећа са песком су takoђе нерентабилне, јер ови насипи захтевају одузимање одређених површина, па с обзиром на њихову дужину ван градске зоне степен заштите не би били оправдани.

Међутим, постоје мере превентивне заштите које се могу спроводити у мањем обиму и за поплаве мањег обима, које се обично јављају у летњем периоду после јачих киша, а састоје се у следећем:

- да се настави са уређењем мањих речних корита у ужем градском језгру, где су радови извођени у претходном периоду, првенствено у самом граду;
- да се на површинама на рубним деловима града и у самом граду које су изложене поплавама предузму мере заштите изградњом локализационих насипа;
- да се у речним коритима изврши сеча стабала и њихово уклањање из корита, затим да се из корита потока врши редовно чишћење наноса и другог депонованог материјала који доводи до смањења протицајног профила и пропусне моћи корита

Из свега наведеног види се да је за заштиту од поплава и бујица потребно редовно одржавати корита водотокова, као и пошумљавање и затрављивање површина на брдским теренима, нарочито онима који су подложни ерозији. Изведеним радовима смањило би се засипање корита наносом, што би довело и до већег протока воде и спречило плављење.

Поред ових система заштите од поплава, постоји низ мањих водотокова на територији Ариља где су изведени одређени радови а све ради уређења корита и заштите од негативног dejstava великих вода. Неки делови потока су зацевљени и служе као колектори кишне канализације, неки су избетонирани као одводни канали а одређени су уређени као мале регулације у камену са уређеним обалоутврдама за велику воду. Ради се о следећим водотоковима и већина је концентрисана у ужем градском или приградским насељима:

1. **Зацевљени потоци:** Чуђевац - Вране; поток Рашкова бара - Вигаште; Бојовића поток - Ариље.
2. **Отворени бетонски канал:** Грдовачки поток - Грдовићи и поток Клик - Поглед
3. **Обалоутврђени потоци:** део Латвичке рјеке - Латвица; део Пантића потока - Драгојевац; део Ступачког потока, део Котољевца и део Ратарског потока - Ступчевићи; део Мијушковића потока Богојевићи; део Миротинског потока – Вигаште;

III ОПЕРАТИВНИ ДЕО

A. МЕРЕ ОДБРАНЕ ОД ПОПЛАВА И БУИЈЦА

1. МЕРЕ, ПОСТУПЦИ И РАДОВИ НА ПРЕВЕНЦИЈИ ПОПЛАВА

У циљу спречавања штета од поплава, благовременог предузимања мера, оспособљавања са реаговање у случају настанка поплава потребно је предузети следеће мере:

1. Кроз израду и усвајање просторних и урбанистичких планова надлежних органа локалне самоуправе, обезбедити да се у наведене планове уграде сви захтеви заштите од поплава;
2. Код легализације објекта који се налазе у плавним зонама, зонама бујица и клизишта у потпуности применити законом утврђену процедуру;
3. Кроз урбанистичко уређење насеља нарочито насељених места и индустријских зона, обезбедити прилагођавање истих потребама и захтевима заштите становништва и материјалних добара од поплава и бујица;
4. Планирати извођење антиерозионих радова, првенствено пошумљавањем и санирањем клизишта,
5. Израда недостајућих одбрамбених насипа, обало-утврда и одржавање постојећих,
6. Чиšћење и одржавање водотокова;
7. Санација пропуста и канала на водотоковима;
8. Израда брана и преграда на бујичним водотоковима и одржавање постојећих;
9. Пре изградње мостова и пропуста, исте градити са већом пропусном моћи воде;
10. Обележавање на терену линије допирања максимално могућег поплавног таласа који би настао рушењем и преливањем брана на хидроакумулацији;
11. Осавремењавање и довођење у оперативно стање система јавног узбуњивања на реци Ђетињи; ради благовременог обавештавања о опасностима од поплава и спровођења евакуације,
12. Оспособљавање становништва за заштиту и спасавање од поплава кроз личну и узајамну заштиту,
13. Оспособљавање предузећа која ће бити ангажована на за заштити од поплава и уношење њихових задатака у планове одбране од поплава,
14. Оспособљавање јединица цивилне заштите, посебно специјализоване за спасавање на води и под водом,
15. Оспособљавање спортских клубова и организација који могу бити укључени у спашавање на води и дефинисање задатака које они могу завршити у оквиру одбране од поплаве,
16. Оспособљавање и увежбавање чланова Штаба за ванредне ситуације и других одговорних лица за руковођење акцијама заштите и спасавања од поплава,
17. Кроз практичне вежбе организованих снага цивилне одбране увежбати радње и поступке из области заштите спасавања од поплава,
18. Дефинисање процедура ране најаве и упозоравања у случају појаве великих падавина или наглог топљења снега.
19. Изградња система ране најаве постављањем кишимерних и мерно регулационих станица у сливовима

2. ОПЕРАТИВНЕ МЕРЕ ЗАШТИТЕ ОД ПОПЛАВА, ПРОГЛАШЕЊЕ И УКИДАЊЕ ОДБРАНЕ ОД БУЈИЧНИХ ПОПЛАВА НА ВОДОТОКОВИМА II РЕДА

Одбрану од бујичних поплава на водотоковима II реда, на подручју општине Ариље, проглашава и укида командант Општинског штаба за ванредене ситуације, у складу са условима и критеријумима утврђеним Оперативним планом одбране од бујичних поплава за 2017. годину, а на основу предлога Оперативног тима за одбрану од поплава и бујица.

С обзиром на изразито бујични карактер одређеног броја водотокова на подручју општине Ариље које одликује нагли пораст водостаја у кратком временском интервалу од појаве великих киша оперативне одбране од бујичних поплава организује се и спроводи према следећим фазама:

а) ПРИПРАВНОСТ - РАНА НАЈАВА И ПРАЋЕЊЕ ОПАСНОСТИ ОД БУЈИЧНИХ ПОПЛАВА

1) Критеријуми за проглашење:

Приправност - рана најава подразумева постојање околности које указују на могућност настанка предвидиве елементарне непогоде или друге опасности на основу верификоване прогнозе. Прогнозирана опасност може изавати последице чије превазилажење није могуће кроз редовне активности комуналних предузећа и других субјеката већ је потребно ангажовање снага и средстава Цивилне заштите. Подразумева и стање када се на основу Процене угрожености и насталих околности може очекивати настанак опасности.

Рана најава спроводи се у периоду од 5 до 1 дана пре дана када се очекује ванредни догађај. У случају бујичних поплава у фази ране најаве прате се следећи индикатори:

Индикатор/статус	Ранг
ИНДИКАТОРИ ПРОГНОЗИРАНЕ ПОЈАВЕ	
0 Најављени степен опасности.	
01 - врло опасне временске појаве	3
02 - опасне временске појаве	2
03 - потенцијално опасне временске појаве	1
1) Најављене временске појаве које доводе по поплава и бујица:	
11 - Велике и екстремне кишне падавине	3
12 - Нагло топљење снежног покривача	3
13 - Период обилних кишних падавина	2
2) Најављени период трајања опасности	
21 - 1 дана	1
22 - до 3 дана	2
23 - преко 3 дана	3
3) Најављени развој опасности	
31 - Опасност се временом смањује	2
32 - Опасност се временом повећава	3
ИНДИКАТОРИ ПРИРОДНИХ ОКОЛНОСТИ КОЈЕ УВЕЋАВАЈУ РИЗИК	
4) Влажност земљишта	
41 - Јако влажно	1
42 - Екстремно влажно	2
43 - Изузетно влажно	3
44 - Остало	0
5) Снежни покривач на 800 мув	
51 – Нема	0

52 - до 50 цм	1
53 - преко 50 цм	2
54 - преко 100 цм	3

6) Водостај водотокова

61 – Низак	1
63 - У порасту	2
62 – Висок	3

ИНДИКАТОРИ СТАЊА КРИТИЧНИХ ЛОКАЦИЈА И СПРЕМНОСТИ ЗА ОДБРАНУ

7) Стање критичних локација

71 – Задовољавајуће	1
72 - Делимично задовољавајуће	2
73 – Незадовољавајуће	3

8) Пропусна моћ водотокова

81 – Задовољавајућа	1
82 - Делимично задовољавајућа	2
83 - Незадовољавајућа	3

9) Пропусна моћ канала и пропушта

91 – Задовољавајућа	1
92 - Делимично задовољавајућа	2
93 - Незадовољавајућа	3

10) Стање комуналне инфраструктуре за одвод атмосферских вода у градском подручју

101 – Задовољавајуће	1
102 - Делимично задовољавајуће	2
103 – Незадовољавајуће	3

11) Околности које умањују редовну мобилност за поступање (нпр. најава у нерадне дана, већ велики степен ангажовања снага и др.)

111 - Не постоје	0
112 - Постоје у малој мери	1
113 – Постоје	2

Рана најава опасности од поплава и бујица проглашава се када степен вероватноће настанка појаве пређе 70% (по правилу 2 дана пре очекиваног дана наступања опасности). Критеријуми за проглашење ране најаве су:

- када је збир рангова прогнозиране појаве (0-3) => 9 или
- када је збир рангова индикатора околности које увећавају ризик (4-6) => 7 или
- када је збир рангова индикатора стања и спремности (7-11) => 8.
- или по наредби Команданта градског штаба.

2) Мере и активности које се спроводе

Шифра	Опис активности - мере	Надлежан за спровођење	Сарађује	Напомена о начину реализације
Оперативно - штабне мере				
РН 1	Обавештавање лица која руководе и организују снаге и средства о могућој опасности - Чланови Општинског штаба - Повереници ЦЗ - Директори јавних предузећа и одговорна лица у њима	Служба општинске управе на основу наредбе Команданта ОШ	Руководилац одbrane од поплава, Начелник Општинског Штаба	Обавештавање вршити слањем СМС поруке

Шифра	Опис активности - мере	Надлежан за спровођење	Сарађује	Напомена о начину реализације
	- Одговорна лица у субјектима који се ангажују на одбрани од поплава - Јавне службе и државни органи и др.			
PH 2	Прикупљање информација од значаја за процену даљег развоја опасности и извештавање	Начелник Општинског штаба Оперативни штаб	Служба надлежне општинске управе Поверилици ЦЗ	Информације се прикупљају од поверилици ЦЗ, непосредним обиласком терена и на други начин
PH 3	Прикупљање информација од значаја за процену способности снага и средстава за ангажовање	Начелник Општинског штаба Оперативни штаб	Служба надлежне општинске управе Одговорна лица у субјектима који се ангажују	Прикупљају се информације о оперативној спремности и доступности људства и механизације која може бити стављена на располагање за одбрану од поплава
PH 4	Израда процене ризика, могућих последица и спремности снага и средстава за предстојећу опасност	Руководилац одбране од поплава и Оперативни штаб	Оперативно стручни тим ; Служба надлежне општинске управе; Начелник општинског штаба;	Израђују се закључци и предлози мера
Мере у функцији заштите од поплава и бујица				
PH 5	Извођење хитних радова на водотоковима и водним објектима ради смањења ризика од поплаве	Општински штаб Руководилац одбране од поплава, Оперативни штаб ЈКП "Зелен"	Оперативно стручни тим Предузеће са којим је закључен уговор за одржавање водотокова	Обухвата радове чишћења и уклањања наноса из водотокова, санацију заштитних објеката и др. Радови се изводе на основу закључка Општинског штаба за ванредне ситуације
Мере извештавања				
PH 6	Извештавање о актуелном стању	Руководилац одбране од поплава Начелник штаба	Служба надлежне општинске управе Поверилици ЦЗ	Припрема се као дневни извештај који разматра Командант или Оперативни штаб

6) РЕДОВНА ОДБРАНА ОД БУЈИЧНИХ ПОПЛАВА

1) Критеријуми за проглашење:

Редовна одбрана од бујичних поплава се проглашава када водостај на меродавној водомерној станици или другом мерном месту достигне ниво редовне одбране из Оперативног плана, а очекује се даљи пораст водостаја или када су заштитни објекти угрожени услед дуготрајно високих водостаја.

Водоток	Редовна одбрана
РЕКА МОРАВИЦА	ниво воде у кориту порасте за 50% или мање ако су обале ниске и постоји бојазан од изливања
РЕКА РЗАВ	
ОСТАЛИ ВОДОТОКОВИ	ниво воде у кориту износи до 0,5 м од коте дна корита за мање водотокове или 1 м од коте дна корита за веће водотокове (сви водотокови без осматрања);

2) Мере и активности које се спроводе

Шифра	Опис активности - мере	Надлежан за спровођење	Сарађује	Напомена о начину реализације
Оперативно - штабне мере				
РО 1	Мере осматрања и праћења кретања водостаја на местима утврђеним Оперативним планом	Оперативни штаб	Руководиоци односно заменици руководиоца одбраном од поплава на појединим деоницама Повереници ЦЗ Лица која овласти Оперативни штаб	Оперативни штаб утврђује динамику праћења. Врши се непосредним опажањем од стране овлашћеног лица Извештавање Оперативног штаба одмах по оствареном увиду.
РО 2	Праћење стања заштитних објеката, критичних локација и стања водотокова	Оперативни штаб	Руководиоци односно заменици руководиоца одбраном од поплава на појединим деоницама Повереници ЦЗ Лица која овласти Оперативни штаб	Оперативни штаб утврђује динамику праћења. Врши се непосредним опажањем од стране овлашћеног лица Извештавање Оперативног штаба одмах по оствареном увиду.
РО 3	Приправност субјекта који предузимају мере на заштити од поплава, провера спремности механизације и људства	Оперативни штаб	Одговорна лица у субјектима који су одређени за предузимање мера	Оперативни штаб утврђује обим приправности и начин спровођења
РО 4	Мобилизација интервентних радних тимова или дела састава јединице ЦЗ и субјекта и евентуално ојачавање њиховог састава	Оперативни штаб Одговорна лица - руководиоци радних тимова	Руководилац одбране од поплава, Служба надлежне општинске	Подразумева мобилизацију чланова интервентних радних тимова

Шифра	Опис активности - мере	Надлежан за спровођење	Сарађује	Напомена о начину реализације
			управе	
РО 5	Мере информисања јавности	Оперативни штаб Лице одређено Оперативним планом	Градска служба за информисање	Давањем саопштења за јавност, одржавањем конференција за штампу и давањем изјава одговорних лица
РО 6	Обавештавање становништва на потенцијално угроженом подручју	Оперативни штаб Лице одређено Оперативним планом	Општинска служба за информисање Поверилици ЦЗ	Давањем саопштења за јавност Непосредним информисањем грађана на потенцијално угроженом подручју преко поверилика ЦЗ
РО 7	Мере припремности субјеката који учествују у одбрани од поплава	Командант и начелник општинског штаба	Оперативни штаб Општински штаб за ванредне ситуације	Према Општем плану мера припремности
РО 7.1.	Припрема и ажурирање докумената за поступање и предузимање мера (планови за ванредне ситуације, расположива средства, расположиво људство и др.)	Руководилац одбране од поплава Начелник општинског штаба	Служба надлежне општинске управе	
РО 7.2.	Увођење пасивног дежурства у Општинском штабу за ванредне ситуације, општинској управи, јавним предузећима и другим овлашћеним и оспособљеним правним субјектима	Начелник општинског штаба	Служба надлежне општинске управе	Дежурством се обезбеђује доступност на телефон у трајању од 24. часа
РО 7.3.	Успостављање комуникације са Одељењем МУП-а за ванредне ситуације, Окружним штабом за ванредне ситуације и другим надлежним државним органима	Начелник општинског штаба	Служба надлежне општинске управе	
РО 7.4.	Припремност оперативних тимова за поступање у ванредној ситуацији у циљу припреме за евентуално предузимање мера, процена ризика и услова за постојање мултиризика	Начелник општинског штаба Руководиоци оперативних тимова	Руководилац одбране од поплава Служба надлежне општинске управе	Подразумева информисање чланова оперативних тимова о насталој опасности и обезбеђивање њиховог присуства на позив. Подразумева и проверу доступности ресурса који су потребни за предузимање мера
РО 8.	Друге мере према процени Општинског штаба	Командант Оперативни штаб	Руководилац одбране од поплава	

Шифра	Опис активности - мере	Надлежан за спровођење	Сарађује	Напомена о начину реализације
			Служба надлежне општинске управе и лица која су одређена закључком оперативног штаба	
Мере у функцији заштите од поплава и бујица				
РО 9	Извођење хитних радова на водотоковима и водним објектима ради смањења ризика од поплаве	Општински штаб Руководилац одбране од поплава, Оперативни штаб ЈКП "Зелен"	Оперативно стручни тим	Обухвата радове чишћења и уклањања наноса из водотокова, санацију заштитних објеката и др. Радови се изводе на основу закључка Општинског штаба за ванредне ситуације
Мере извештавања о поплави и бујицама, последицама и предузетим мера				
РО 10	Извештавање о актуелном стању	Руководилац одбране од поплава Начелник штаба	Служба надлежне општинске управе Поверилици ЦЗ	Припрема се као дневни извештај који разматра Оперативни штаб Доставља се МУП СВС
РО 11	Извештавање о актуелним последицама и предузетим мерама	Руководилац одбране од поплава	Руководиоци оперативних тимова Оперативни штаб	Припрема се као извештај који разматра Општински штаб у роковима који утврди Командант
РО 12	Извештај о поплави и бујицама, последицама и предузетим мерама, ангажованим субјектима, трошковима и др.	Командант Руководилац одбране од поплава Општински штаб	Руководиоци оперативних тимова Оперативни штаб	Разматра и усваја Општински штаб за ванредне ситуације Доставља се Скупштини општине као информација

в) ВАНРЕДНА ОДБРАНА ОД БУЈИЧНИХ ПОПЛАВА

1) Критеријуми за проглашење:

Ванредна одбрана од бујичних поплава проглашава се:

- када водотокови, изграђени системи за одводњавање и канализациона мрежа нису у могућности да у задовољавајућем року одведу поплавне воде са угроженог подручја где постоји ризик од угрожавања сигурности грађана и штета на материјалним добрима.
- када водостај на меродавној водомерној станици или другом мерном месту достигне ниво ванредне одбране, утврђен у складу са дефинисаним критеријумима за увођење мера одбране од поплава из оперативног плана, а очекује се даљи пораст водостаја
- када су заштитни објекти угрожени.

Ванредна одбрана од бујичних поплава проглашава се и у случају најаве екстремно јаких пљускова, наглог топљења снега или коинциденције ових појава, када се очекује пораст нивоа бујичне масе, изливање из корита или оштећење одбрамбених грађевина.

Водоток	Ванредна одбрана
РЕКА МОРАВИЦА	ниво воде у кориту на 1.0 испод коте круне корита (обала) уз даљи пораст водостаја или када је ниво воде у зони редовне одбране од поплава, а најављују се обилне кишне падавине или нагло топљење снега
РЕКА РЗАВ	када ниво воде пређе ниво редовне одбране од поплаве или када је ниво воде у зони редовне одбране од поплава, а најављују се обилне кишне падавине или нагло топљење снега
ОСТАЛИ ВОДОТОКОВИ	када ниво воде пређе ниво редовне одбране од поплаве или када је ниво воде у зони редовне одбране од поплава, а најављују се обилне кишне падавине или нагло топљење снега

2) Мере и активности које се спроводе

Шифра	Опис активности - мере	Надлежан за спровођење	Сарађује	Напомена о начину реализације
Оперативно штабне мере				
ВО 1	Увођење сталног дежурства у Општинском штабу за ванредне ситуације, у субјектима одговорним за спровођење активности, као и дежурство поверилика цивилне заштите, односно савета месних заједница на подручјима посебно угроженим од појаве бујичних вода;	Командант Оперативни штаб Начелник Општинског штаба	Служба надлежне општинске управе, Одговорна лица у субјектима Поверилици цивилне заштите	Обезбеђује се стално дежурство чланова Општинског штаба, односно одговорних лица субјеката у простору који је одређен наредбом о увођењу дежурства
ВО 2	Формирање оперативног центра ОШ и активирање оперативних веза	Командант Начелник општинског штаба	Служба надлежне општинске управе	Обезбеђује прикупљање информација, преношење наређења и упозорења и комуникацију са угроженим подручјима. Активирање оперативних веза обухвата успостављање стабилног система комуникације са угроженим подручјем. Поред коришћења постојећих текомуникационих веза успоставити, у случају њиховог прекида, систем радио веза, а уколико то није могуће систем јављања преко курира са најближе тачке на којој постоји комуникација.
ВО 3	Ангажовање поверилика ЦЗ и органа месних заједница на угроженом подручју	Оперативни штаб Начелник општинског штаба	Руководилац одбране од поплава Поверилици ЦЗ Руководиоци,	Обезбеђује се стално присуство поверилика ЦЗ, односно њихових заменика на угроженом подручју

Шифра	Опис активности - мере	Надлежан за спровођење	Сарађује	Напомена о начину реализације
			односно заменици за одбрану од поплава на подручју	
ВО 4	Непрекидно осматрање и праћења кретања водостаја, појава и стања заштитних објекта	Руководилац одбране од поплава Руководиоци, односно заменици за одбрану од поплава на деоници Стручно оперативни тим Оперативни штаб	Поверилици ЦЗ и одређена лица Овлашћено лице ЈВП "Србијаводе"	Уводи се непрекидно дежурство на критичним локацијама према Оперативном плану или према процени Оперативног штаба и Руководиоца одбране од поплава
ВО 5	Процена опасности и угрожености од насталих односно, поплава и бујица које могу настати	Руководилац одбране од поплава Стручно оперативни тим Оперативни штаб	Овлашћено лице ЈВП "Србијаводе"	Процена угрожености од поплава вршиће се на основу индикатора за рану најаву и праћење који су садржани у овом Плану. Процену врши стручно - оперативни тим и Оперативни штаб за поплаве и бујице. О процени се обавезно извештава Командант општинског штаба, а по његовој процени, на предлог Руководиоца одбране од поплава и други субјекти.
ВО 6	Припрема и израда плана ангажовања оперативних тимова по мерама заштите и спасавања;	Командант Руководилац одбране од поплава Руководиоци оперативних тимова	Оперативни штаб Општински штаб за ванредне ситуације	У зависности од процене опасности и угрожености
ВО 7	Непосредна провера спремности субјекта за спровођење мера заштите и спасавања и по потреби дислокација људства и средстава ради ефикаснијег поступања	Командант Руководилац одбране од поплава Руководиоци оперативних тимова	Оперативни штаб Одговорна лица у субјектима	Утврђује се оперативна провера људства и механизације субјекта. Одређују се и припремају локације за дислокацију. Врши се дислокација
ВО 8	Информисање и упозоравање грађана преко средстава јавног информисања ради благовременог и ефикасног постизања што већих	Оперативни штаб Лице одређено Оперативним планом	Општинска служба за информисање Служба надлежне општинске	Давањем саопштења за јавност, одржавањем конференција за штампу и давањем изјава одговорних лица

Шифра	Опис активности - мере	Надлежан за спровођење	Сарађује	Напомена о начину реализације
	ефекта и ефикасног супротстављања свим облицима изазова, ризика и претњи		управе	
ВО 9	Обавештавање становништва на потенцијално угроженом подручју о мерама самозаштите, потреби евакуације и др.	Оперативни штаб Лице одређено Оперативним планом Повереници ЦЗ	Општинска служба за информисање Оперативни тимови за спровођење мера заштите и спасавања	Давањем саопштења за јавност Позивање телефоном Непосредним - личним информисањем грађана преко поверионика ЦЗ
ВО 10	Провера функционисања средстава за узбуњивање и упознавање становништва са знацима за узбуњивање и поступцима за спровођење мера заштите и спасавања;	Оперативни штаб	Служба надлежне градске управе Одељење МУП СВС - Центар за обавештавање	Извршити проверу исправности напајања система за јавно узбуњивање, преносних путева и сирена (без емитовања звучног сигнала)
ВО 11	Припрема, односно формирање јединице цивилне заштите опште намене, односно ангажовање добровољаца и грађана	Начелник општинског штаба Општински штаб за ВС Оперативни штаб	Руководилац одбране од поплава Служба надлежне градске управе Повереници ЦЗ	Према наредби о формирању јединице цивилне заштите опште намене
ВО 12	Припрема и евидентирање штете и последица од бујица и поплава са проценом ризика и предлогом за извођење хитних радова	Командант Оперативни штаб Општински штаб за ванредне ситуације Председник комисије за процену штете Начелник надлежне општинске управе	Служба надлежне општинске управе	Формирање тимова за евидентирање штете на: - Водотоковима - Објектима - Путној инфраструктури - Штете од клизишта и одрона - Штете на пљоопривреди Формирање се врши решењем председника општине
Мере у функцији непосредне одбране од поплава				
ВО 13	Ангажовање водопривредних организација за одбрану од поплава у складу са утврђеним плановима	Командант Руководилац одбране од поплава Овлашћено лице ЈВП "Србијаводе"	Оперативно-стручни тим Оперативни штаб	Координацију у вези са ангажовањем водопривредних организација за одбрану поплава врши Руководиоц одбране од поплава.
ВО 14	Ангажовање на одбрани од поплава предузећа која располажу покретним средствима неопходним у изради насипа, просека, и др. радова битних за одбрану од поплава,	Командант Општински штаб Руководилац одбране од поплава	Оперативно-стручни тим Оперативни штаб Овлашћено лице ЈВП "Србијаводе" ЈКП "Зелен"	Најпре се ангажују средства јавно комуналних предузећа, затим средства овлашћених и оспособљених правних лица за одбрану и спасавање, а уколико хитност извођења радова, њихова специфичност или обим то захтева извршиће се ангажовање средстава других правних

Шифра	Опис активности - мере	Надлежан за спровођење	Сарађује	Напомена о начину реализације
				лица. Ангажовање се врши наредбом Општинског штаба, односно Команданта општинског штаба. Руководилац одбране од поплава може бити овлашћен да у случају високе хитности непосредно изврши ангажовање средстава правних лица.
ВО 15	Учествовање запослених у јавним предузећима и установама чији је оснивач Општина и учествовање грађана на одбрани од поплава	Командант Општинског штаба	Руководилац одбране од поплава Овлашћено лице ЈВП "Србијаводе" Одговорна лица у јавним предузећима ЈКП "Зелен"	Ангажовање потребног људства Општински штаб на предлог Оперативног штаба донеће наредбу о обавезном ангажовању запослених у јавним предузећима и установама чији је оснивач Општина. . Ангажовање грађана ће се вршити на добровољној основи, осим у случају настанка великог степена опасности када ће се наредбом, на основу Закона о ванредним ситуацијама, увести радна обавеза радно способном становништву пре свега на угроженом подручју.
ВО 16	Ангажовање специјализованих јединица ЦЗ за спасавање на води и под водом	Командант Општинског штаб Начелник општинског штаба	Руководиоц одбране од поплава Оперативни штаб Служба надлежне градске управе МУП СВС Одељење Ужице Окружни штаб за ванредне ситуације Овлашћено лице ЈВП "Србијаводе"	Ангажовање специјализованих јединица цивилне заштите вршиће се на основу процене. Ангажовање се врши преко МУП СВС - Одељење за ванредне ситуације Ужице. Ангажовање специјализованих јединица врши се на основу захтева који упућује Општински штаб за ванредне ситуације
ВО 17	Ангажовање осталих јединица ЦЗ на заштити и спасавању становништва и материјалних добара од поплаве	општински штаб за ванредне ситуације	Оперативни штаб Руководилац одбране од поплава Овлашћено лице ЈВП "Србијаводе"	Ангажовање се врши на основу наредбе Општинског штаба засноване на процени Оперативног штаба и Руководиоца одбране од поплава. Може се односити на ангажовање дела људства, на људство здравствених и

Шифра	Опис активности - мере	Надлежан за спровођење	Сарађује	Напомена о начину реализације
				хуманитарних организације (Црвени крст), као и на оспособљене тимове.
ВО 18	Ангажовање јединица Војске Србије на пружању помоћи угроженом и настрадалом становништву	Општински штаб	Руководилац одбране од поплава МУП СВС Одељење Ужице Окружни штаб за ванредне ситуације	Ангажовање јединица Војске Србије врши се преко Републичког штаба за ванредне ситуације на основу захтева Општинског штаба за ванредне ситуације.
ВО 19	Коришћење материјалних средстава и опреме физичких и правних лица на подручју захваћеном поплавом и стављање на располагање Општинском штабу за ванредне ситуације,	Општински штаб	Руководилац одбране од поплава Начелник општинског штаба Руководилац оперативног тима	Сходно одредбама Закона о ванредним ситуацијама на основу наредбе Општинског штаба за ванредне ситуације може се извршити мобилизација материјалних средстава и опшреме физичких и правних лица на подручју захваћеном поплавом. Такође може се наредити власницима објекта пријем евакуисаних лица. Ова активност спроводи се на основу наредбе Општинског штаба за ванредне ситуације.
ВО 20	Евакуација становништва и материјалних добара из подручја угроженог поплавом	Општински штаб	Руководилац одбране од поплава Начелник општинског штаба Руководилац оперативног тима за евакуацију Повереници ЦЗ	
	Напомена: Наредбу о евакуацији доноси Општински штаб за ванредне ситуације. Наредбом се одређују категорије лица која имају приоритет у евакуацији, места прикупљања, правци кретања места на којима ће се евакуисано становништва разместити. Општински штаб може донети наредбу о обавезној евакуацији која може укључивати и принудну евакуацију уз асистенцију полиције. За спровођење евакуације формира се оперативни тим, а активности се спроводе на основу Плана евакуације. Спровођење евакуације обухвата следеће активности: обавештавање угроженог становништва о свим чињеницама битним за организацију и спровођење евакуације (начин евакуације, места прикупљања, правци евакуације, места прихвата и др.); организацију превоза или преношења непокретних, болесних или настрадалих до места прикупљања, утврђивање приоритета за евакуацију (повређени, болесни, мајке са децом, труднице, стари); евидентирање евакуисаних лица и пружање прве помоћи настрадалим;			
ВО 21	Збрињавање угроженог и пострадалог становништва	Општински штаб	Начелник општинског штаба	

Шифра	Опис активности - мере	Надлежан за спровођење	Сарађује	Напомена о начину реализације
			Руководилац оперативног тима за збрињавање Одговорна лица у правним субјектима који учествују у збрињавању Поверионици ЦЗ	
	Напомена: Збрињавање угроженог и пострадалог становништва обухвата мере за обезбеђење смештаја, здравствене заштите, снабдевања храном и водом евакуисаног становништва као и угроженог становништва. Поред надлежних органа града (социјалне и здравствене уставнове) и Општинског штаба за ванредне ситуације, у збрињавању угроженог и настрадалог становништва учествују привредна друштва и друга правна лица, власници и корисници угоститељско-туристичких објеката, школа, спортских хала, планинских, студенских, ученичким домова, рекреационих центара и слично, као и привредна друштва у области трговине, производње воде, прехранбених артикала и артикала опште намене. Организација збрињавања поред наведених, подразумева реализацију и следећих активности: обезбеђење здравственог, социјалног и психолошког збрињавања које реализују здравствене службе и центри за социјални рад у сарадњи са штабом за ванредне ситуације, Црвеним крстом, поверионицима цивилне заштите; припремање хране у угоститељско-туристичким и сличним објектима, где за то постоје услови и где је смештено евакуисано становништво, односно допремање и расподела оброка лицима у привременом-нужном смештају (школе, спортске хале, шаторска насеља); обезбеђење воде за пиће и одржавање хигијене; спровођење хигијенско-епидемиолошких мера; редовно информисање настрадалог и збринутог становништва.			
ВО 22	Обустављање и ограничавање саобраћаја на комуникацијама на подручју угроженим од поплава	Општински штаб за ванредне ситуације	Оперативни штаб Руководилац одбране од поплава МУП - Саобраћајна полиција Комунална полиција	У циљу спречавања саобраћајних загушења или прекида саобраћаја, умањења материјалних штета, омогућавања несметаног приступа механизације и људства ангажованог на одбрани од поплава и бујица и несметаног спровођења евакуације становништва и имовине вршиће се контрола саобраћаја привременом обуставом, променом режима саобраћаја или забраном проласка одређених врста возила.
ВО 23	Организација и спровођење санације терена и објекта на подручју захваћеног поплавом, односно дејством бујичних вода	Општински штаб Оперативни штаб ЈКП "Зелен" Тим за санацију	Руководилац одбране од поплава Руководиоци тимова за сагледавање последица	Напомена: Санација терена и отклањање последица на поплављеном подручју, односно подручју погођеном бујицом, у водотоку, на постојећим заштитним објектима, саобраћајницама врши се руководећи се следећим приоритетима: отклањање непосредне опасности и спречавање ширења опасности; заштита живота људи и имовине и животиња; евакуација становништва и имовине; збрињавање посебно угрожених категорија становништва; успостављање проходности

Шифра	Опис активности - мере	Надлежан за спровођење	Сарађује	Напомена о начину реализације
	саобраћајница неопходних за извођење акција спашавања; успостављање животних услова у делу енергије, снабдевања водом и храном; мониторинг појава и предузимање мера за спречавање последица бујичних поплава на здравље људи и животиња; санација виталне инфраструктуре и остале активности на санацији и отклањању последица. Општински штаб за ванредне ситуације формира посебан тим за спровођење санације терена, у складу са планом дефинише приоритете, одређује правна лица која ће спроводити активности, начин праћења изведенih радова и др.			
ВО 24	Ублажавање и отклањање последица поплава	Општински штаб за ванредне ситуације Оперативни штаб	Оперативни тимови за спровођење мера Одговорна лица у субјектима који спроводе мере Повереници ЦЗ	Ублажавање и отклањање последица поплава предузима се у току и после поплаве ради хитне нормализације живота и спречавања ширења последица на подручју на коме се поплава дрогодила.
ВО 24.1.	Прва и медицинска помоћ	Оперативни тим Црвени крст Дом здравља Општа болница Апотекарска установа Ужице Горска служба спасавања	Повереници ЦЗ Јединица ЦЗ Грађани у оквиру узајамне и колективне заштите	Обухвата све облике прве помоћи, самопомоћи и узајамне помоћи и збрињавање повређених и оболелих.
ВО 24.2.	Асанација терена (обухвата уклањање, идентификацију и хитно сахрањивање погинулих односно умрлих, уклањање лешева животиња, дезинфекцију, дезинсекцију, дератизацију, деконтаминацију и ремедијацију објекта и терена.	Оперативни тим ЈКП "Зелен" Завод за јавно здравље Ужице	Повереници ЦЗ Јединица ЦЗ Грађани у оквиру узајамне и колективне заштите ЈКП "Зелен" и друга ЈКП, као и друга овла.прав. лица	Састоји се од предузимања санитарно-хигијенских и санитарно-техничких мера на терену, у насељу и објектима, у циљу спречавања ширења заразних болести, епидемија и других штетних последица по становништво и материјална добра.
ВО 24.3.	Очување добара битних за опстанак	Руководиоци оперативних тимова за спровођење мера Општински штаб Општинско веће	Повереници ЦЗ Јединица ЦЗ Предузећа и установе које управљају материјалним и другим добрима	Обухвата очување објекта за водоснабдевање, одржавање потребног обима пољопривредне и друге производње и опстанак биљног и животињског фонда кроз обезбеђење и чување потребних количина и врста добра неопходних за живот становништва, као и културно-историјских, материјалних и других битних добара у условима елементарних непогода и других несрећа
ВО 24.4.	Снабдевање здравом пијаћом водом подручја угроженог од поплава	Руководиоци оперативних тимова за спровођење мера	Повереници ЦЗ Одговорна лица у ЈКП "Зелен"	Снабдевање здравом пијаћом водом подручја угроженог од поплава и бујица врши ЈКП "Зелен" преко покретних и

Шифра	Опис активности - мере	Надлежан за спровођење	Сарађује	Напомена о начину реализације
ВО 24.5.	Заштита и спасавање животиња	Општински штаб Оперативни тим Ветеринарске станице Месне заједнице	Субјекти који се баве узгојем стоке Пољопривредна домаћинства	У случају угрожености сточног фонда на територији захваћеној елементарним непогодама и другим несрећама, штаб за ванредне ситуације организује евакуацију и збрињавање сточног фонда
ВО 24.6.	Хитно успостављање неопходних служби од јавног интереса	Општински штаб Оперативни тим Општинско веће	Правна лица која се баве комуналним и другим пословима	Подразумева предузимање потребних мера и радњи за успостављање њихове нарушене функције, као што су снабдевање неопходним хамирницама, електричном и топлотном енергијом, гасом, услуге здравствене и социјалне заштите, водовода и канализације, саобраћаја, ПТТ и друге услуге
Мере непосредне заштите од поплава и бујица (хидротехничке активности)				
ВО 25	Мере и радови за очување стабилности заштитних објекта и за отклањање нежељених појава	Командант ОШ Руководилац одбране од поплава Оперативни штаб	ЈКП "Зелен" Одговорна лица у предузећима која се ангажују на извођењу радова Овлашћено лице ЈВП "Србијаводе"	Спроводе се као хитни радови радови оклањања опасности. Спроводе се на основу процене потребе, приоритета и обима који утврђује Оперативни штаб на предлог Руководиоца одбране од поплава. Ради отклањања непосредне опасности Руководилац одбране од поплава је овлашћен да самостално наложи извођење радова.
ВО 25.1.	Надвишење одбрамбене линије (постављање цакова на ризичним местима)			
ВО 25.2.	Затварање пропуста, испуста и других отвора на насыпима, обалоутврдама			
ВО 25.3.	Изградња секундарне одбрамбене линије			
ВО 25.4.	Ојачавање и/или санација обала каменим набачајем или на други начин			
ВО 26	Мере непосредне заштите угрожених објекта			
ВО 26.1.	Спречавање уласка воде у објекте (постављање цакова и др.)			
ВО 26.2.	Испумпавање воде из објекта			
ВО 26.3.	Привремено затварање канализационих отвора и отвора кишне канализације			
ВО 27	Мере на отклањању последица у водотоку			
ВО 27.1.	Уклањање површинског наноса код мостова и других објекта			
ВО 27.2.	Уклањање дрвећа и отпада			

Шифра	Опис активности - мере	Надлежан за спровођење	Сарађује	Напомена о начину реализације
	који наноси бујица			
ВО 27.3.	Продубљивање корита			
ВО 27.4.	Изградња привремених канала за преусмеравање бујичне воде			
ВО 27.5.	Изградња привременог прелаза – пролаза			
Мере извештавања о поплави и бујицама, последицама и предузетим мера				
ВО 28	Извештавање о актуелном стању	Руководилац одбране од поплава Начелник штаба	Служба надлежне градске управе Повереници ЦЗ	Припрема се као дневни извештај који разматра Оперативни штаб Доставља се МУП СВС
ВО 29	Извештавање о актуелним последицама и предузетим мерама	Руководилац одбране од поплава	Руководиоци оперативних тимова Оперативни штаб	Припрема се као извештај који разматра градски штаб у роковима који утврди Командант
ВО 30	Извештај о поплави и бујицама, последицама и предузетим мерама, ангажованим субјектима, трошковима и др.	Командант Руководилац одбране од поплава Општински штаб	Руководиоци оперативних тимова Оперативни штаб	Разматра и усваја Општински штаб за ванредне ситуације Доставља се Скупштини општине као информација

г) ВАНРЕДНА СИТУАЦИЈА УСЛЕД ПОЈАВЕ БУЈИЧНИХ ПОПЛАВА

Ванредна ситуација услед појаве бујичних поплава настаје када није могуће са људством, средствима и постојећим капацитетима за одбрану отклонити опасност од бујичних поплава ширих размера и великих материјалних штета.

Ванредну ситуацију проглашава Председник општине на предлог Општинског штаба за ванредне ситуације. Руководилац одбране од бујичних поплава обавестиће Општински штаб за ванредне ситуације ради хитног проглашења ванредне ситуације.

У току ванредне ситуације услед појаве бујичних поплава поред мера у ванредној одбрани од поплава посебно се предузимају односно интензивирају следеће активности:

- ангажовање додатне радне снаге и механизације, ради преузимања већих радова (прокопавање нових канала, покретни црпни агрегати и сл.).
- организована евакуација становништва и имовине,
- обавештавање и узбуњивање становништва,
- неопходне мере на отклањању последица на поплављеном подручју, у водотоку, на постојећим заштитним објектима, саобраћајницама према приоритетима утврђеним планом поступања у ванредним ситуацијама (Отклањање непосредне опасности и спречавање ширења опасности; заштита живота људи и имовине и животиња; евакуација становништва и имовине; збрињавање посебно угрожених категорија становништва; успостављање проходности саобраћајница неопходних за извођење акција спашавања; успостављање животних услова у делу енергије, снабдевања водом и храном; мониторинг појава и предузимање мера за спречавање последица бујичних поплава на здравље људи и животиња; санација виталне инфраструктуре)

У ванредној ситуацији предузимају се мере из III степена приправности (Активирање јединица цивилне заштите и радних јединица на свим нивоима организовања ради остваривања

обавеза утврђених одговарајућим плановима; Активирање јединица службе осматрања и обавештавања; Одржавање свих врста веза; Ангажовање грађана волонтера на предузимању мера заштите и спасавања; Појачано информисање грађана преко представа јавног информисања и на други начин ради благовременог и ефикасног постизања што већих ефеката и ефикасног супротстављања свим облицима изазова, ризика и претњи, а посебно ради превентивног деловања на сузбијању дезинформација) и прелази се на примену Плана ангажовања у случају ванредних ситуација.

3. ПОДРУЧЈА НА КОЈИМА СЕ ОРГАНИЗУЈЕ ОДБРАНА ОД ПОПЛАВА, КРИТИЧНЕ ЛОКАЦИЈЕ И МЕРЕ КОЈЕ СЕ НА ЊИМА ПРЕДУЗИМАЈУ

3.1. ПОДЕЛА ТЕРИТОРИЈЕ ОПШТИНЕ НА РЕЈОНЕ УПОТРЕБЕ СНАГА РАДИ ЗАШТИТЕ ОД БУЈИЧНИХ ПОПЛАВА

РЕЈОН 1

Обухват водотокова:	Слив Реке Моравице, од границе са општином Ивањица па до уласка у градску зону Ариља, са својим притокама (водотоковима II реда) на тој деоници: притоке.....
Обухват насеља:	Трешњевица, Миросальци, Драгојевац, Церова, Бреково, Добраче, Ступчевићи, Латвица, Богојевићи и Вигаште.
Шифра рејона:	P1
Руководиоц:	
Заменик руководиоца:	
Одговорна лица:	
за ангажовање механизације:	
за ангажовање грађана:	поверилици ЦЗ
Обезбеђење алата, опреме и механизације:	Општински штаб, Јавна предузећа, овлашћена правна лица и други правни субјекти, грађани

РЕЈОН 2

Обухват водотокова:	Слив Реке Моравице, од Рејона 1 до границе са општином Пожега, са својим притокама (водотоковима II реда) на тој деоници: притоке.....
Обухват насеља:	Градско подручје општине Ариље, Церова и Вирово .....
Шифра рејона:	P2
Руководиоц:	
Заменик руководиоца:	
Одговорна лица:	
за ангажовање механизације:	
за ангажовање грађана:	поверилици ЦЗ
Обезбеђење алата и опреме:	Општински штаб, Јавна предузећа, овлашћена правна лица и други правни субјекти, грађани

РЕЈОН 3

Обухват водотокова:	Слив реке Велики Рзав, од извора до границе са територијом града Ужица, обухватајући и део где је гранични појас две локалне самоуправе, са својим притокама (водотоковима II реда) на тој деоници: притоке.....
Обухват насеља:	Висока, Радошево, Крушчица и Северово
Шифра рејона:	P3
Руководиоц:	
Заменик руководиоца:	
Одговорна лица:	
за ангажовање механизације:	
за ангажовање грађана:	поверилици ЦЗ
Обезбеђење алата и опреме:	Општински штаб, Јавна предузећа, овлашћена правна лица и други правни субјекти, грађани

РЕЈОН 4

Обухват водотокова:	Слив реке Велики Рзав, од границе са територијом града Ужица до Ушћа у Моравицу, са својим притокама (водотоковима II реда) на тој деоници: притоке.....
Обухват насеља:	Крушчица, Радобуђа, Вране, Грдовићи Поглед, Вигоште и Градско подручје општине Ариље,,
Шифра рејона:	P4
Руководиоц:	
Заменик руководиоца:	
Одговорна лица:	
за ангажовање механизације:	
за ангажовање грађана:	поверилици ЦЗ
Обезбеђење алата и опреме:	Општински штаб, Јавна предузећа, овлашћена правна лица и други правни субјекти, грађани

РЕЈОН 5

Обухват водотокова:	Слив Малог Рзава, на деоници од извора до ушћа у Велики Рзав, са својим притокама (водотоковима II реда) на тој деоници: притоке.....
Обухват насеља:	Бјелуша, Бреково, Крушчица, Гривска и Радобуђа
Шифра рејона:	P5
Руководиоц:	
Заменик руководиоца:	
Одговорна лица:	
за ангажовање механизације:	
за ангажовање грађана:	поверилици ЦЗ
Обезбеђење алата и опреме:	Општински штаб, Јавна предузећа, овлашћена правна лица и други правни субјекти, грађани

Скраћенице за мере које се предузимају

РО 4	Мобилизација интервентних радних тимова или дела састава јединица ЦЗ и субјеката и евентуално ојачавање њиховог састава
РО 5	Мере информисања јавности
РО 6	Обавештавање становништва на потенцијално угроженом подручју
РО 9	Извођење хитних радова на водотоковима и водним објектима ради смањења ризика од поплаве
ВО 4	Непрекидно осматрање и праћења кретања водостаја, појава и стања заштитних објеката
ВО 9	Обавештавање становништва на потенцијално угроженом подручју о мерама самозаштите, потреби евакуације и др.
ВО 14	Ангажовање на одбрани од поплава предузећа која располажу покретним средствима неопходним у изради насипа, просека, и др. радова битних за одбрану од поплава,
ВО 15	Учествовање запослених у јавним предузећима и установама чији је оснивач Град и учествовање грађана на одбрани од поплава
ВО 17	Ангажовање осталих јединица ЦЗ на заштити и спасавању становништва и материјалних добара од поплаве
ВО 19	Коришћење материјалних средстава и опреме физичких и правних лица на подручју захваћеном поплавом и стављање на располагање Градском штабу за ванредне ситуације,
ВО 20	Евакуација становништва и материјалних добара из подручја угроженог поплавом
ВО 21	Збрињавање угроженог и пострадалог становништва
ВО 22	Обустављање и ограничавање саобраћаја на комуникацијама на подручју угроженим од поплава
ВО 23	Организација и спровођење санације терена и објеката на подручју захваћеног поплавом, односно дејством бујичних вода
ВО 24.1.	Прва и медицинска помоћ
ВО 24.2.	Асанација терена (обухвата уклањање, идентификацију и хитно сахрањивање погинулих односно умрлих, уклањање лешева животиња, дезинфекцију, дезинсекцију, дератизацију, деконтаминацију и ремедијацију објеката и терена.)
ВО 24.3.	Очување добара битних за опстанак
ВО 24.4.	Снабдевање здравом пијаћом водом подручја угроженог од поплава
ВО 24.5.	Заштита и спасавање животиња
ВО 24.6.	Хитно успостављање неопходних служби од јавног интереса
ВО 25	Мере и радови за очување стабилности заштитних објеката и за отклањање нежељених појава
ВО 25.1.	Надвишење одбрамбене линије (постављање цакова на ризичним местима)
ВО 25.2.	Затварање пропуста, испуста и других отвора на насипима, обалоутврдама
ВО 25.3.	Изградња секундарне одбрамбене линије
ВО 25.4.	Ојачавање и/или санација обала каменим набачајем или на други начин
ВО 26	Мере непосредне заштите угрожених објеката
ВО 26.1.	Спречавање уласка воде у објекте (постављање цакова и др.)
ВО 26.2.	Испумпавање воде из објеката
ВО 26.3.	Привремено затварање канализационих отвора и отвора кишне канализације
ВО 27	Мере на отклањању последица у водотоку
ВО 27.1.	Уклањање површинског наноса код мостова и других објеката
ВО 27.2.	Уклањање дрвећа и отпада који наноси бујица
ВО 27.3.	Продубљивање корита
ВО 27.4.	Изградња привремених канала за преусмеравање бујичне воде
ВО 27.5.	Изградња привременог прелаза – пролаза

3.2. ПРЕГЛЕД ОПЕРАТИВНИХ МЕРА КОЈЕ СЕ ПРЕДУЗИМАЈУ У СЛУЧАЈУ ПОПЛАВЕ И БУЈИЦА

3.1.1. Оперативне мере

На основу Закона о водама, Закона о ванредним ситуацијама и Општег плана одбране од поплаве предузимаће се следеће оперативне мере од поплава и бујица:

1. Праћење водостаја и процена угрожености од поплава,

Праћење водостаја вршиће се на меродавним местима утврђеним овим планом у временским интервалима које одреди Руководилац одбране од поплава. Поред тога вршиће се прикупљање података од поверилика цивилне заштите и из других извора. У спровођењу ове активности Руководилац одбране од поплава ослања се на Одсек за ванредне ситуације и одбрану.

Процена угрожености од поплава вршиће се на основу индикатора за рану најаву и праћење који су садржани у овом Плану. Процену врши стручно - оперативни тим и Оперативни штаб за поплаве и бујице. О процени се обавезно извештава Командант општинског штаба, а по његовој процени, на предлог Руководиоца одбране од поплава и други субјекти.

2. Увођење дежурства у Општинском штабу за ванредне ситуације, у субјектима одговорним за спровођење активности, као и дежурство поверилика цивилне заштите, односно савета месних заједница на подручјима посебно угроженим од појаве бујичних вода;

Увођење дежурства врши се на начин предвиђен Планом мера припремности општине Ариље. Руководилац одбране од поплава, стручно-оперативни тим или Оперативни штаб дају предлог Команданту за увођење дежурства (врста дежурства, субјекти који организују дежурство, начин извештавања у току дежурства и др.)

3. Активирање оперативних веза на подручју угроженом од поплава

Активирање оперативних веза обухвата успостављање стабилног система комуникације са угроженим подручјем. Поред коришћења постојећих телекомуникационих веза успоставити, у случају њиховог прекида, систем радио веза, а уколико то није могуће систем јављања преко курира са најближе тачке на којој постоји комуникација.

4. Ангажовање водопривредних организација за одбрану од поплава у складу са утврђеним плановима

Координацију у вези са ангажовањем водопривредних организација за одбрану поплава врши Руководиоц одбране од поплава.

5. Обустављање и ограничавање саобраћаја на комуникацијама на подручју угроженим од поплава

У циљу спречавања саобраћајних загушења или прекида саобраћаја, умањења материјалних штета, омогућавања несметаног приступа механизације и људства ангажованог на одбрани од поплава и бујица и несметаног спровођења евакуације становништва и имовине вршиће се контрола саобраћаја привременом обуставом, променом режима саобраћаја или забраном проласка одређених врста возила. Активности контроле саобраћаја обавља саобраћајна полиција. Наредбе у вези са обустављањем или ограничавањем саобраћаја доноси Општински штаб на предлог Оперативног штаба.

6. Учествовање запослених у јавним предузећима и установама чији је оснивач Општина и учествовање грађана на одбрани од поплава

У циљу ангажовања потребног људства, Општински штаб на предлог Оперативног штаба донеће наредбу о обавезном ангажовању запослених у јавним предузећима и установама чији је оснивач Општина. Директори и надлежни руководиоци одговорни су за спровођење ове активности. Ангажовање грађана ће се вршити на добровољној основи, осим у случају настани великог степена опасности када ће се наредбом, на основу Закона о ванредним ситуацијама, увести радна обавеза радно способном становништву пре свега на угроженом подручју.

7. Ангажовање на одбрани од поплава предузећа која располажу покретним средствима неопходним у изради насипа, просека, и др. радова битних за одбрану од поплава

У предузимању мера на заштити од поплава и бујица најпре се ангажују средства јавно комуналних предузећа, затим средства овлашћених и оспособљених правних лица за одбрану и спасавање, а уколико хитност извођења радова, њихова специфичност или обим то захтева извршиће се ангажовање средстава других правних лица. Ангажовање овлашћених и оспособљених правних лица и других правних лица врши се наредбом Општинског штаба, односно Команданта општинског штаба. Руководилац одбране од поплава, може бити овлашћен да у случају високе хитности непосредно изврши ангажовање средстава правних лица.

8. Ангажовање специјализованих јединица ЦЗ за спасавање на води и под водом

Ангажовање специјализованих јединица цивилне заштите вршиће се на основу процене. Ангажовање се врши преко МУП СВС - Одељење за ванредне ситуације Ужице. Ангажовање специјализованих јединица врши се на основу захтева који упућује Општински штаб за ванредне ситуације на предлог Оперативног штаба или Руководиоца одбране од поплава.

9. Ангажовање осталих јединица ЦЗ на заштити и спасавању становништва и материјалних добара од поплаве

Ангажовање се врши на основу наредбе Општинског штаба засноване на процени Оперативног штаба и Руководиоца одбране од поплава. Може се извршити ангажовање на део људства, на људство здравствених и хуманитарних организације (Црвени крст), као и на оспособљене тимове.

10. Ангажовање јединица Војске Србије на пружању помоћи угроженом и настрадалом становништву

Ангажовање јединица Војске Србије врши се преко Републичког штаба за ванредне ситуације на основу захтева Општинског штаба за ванредне ситуације.

11. Коришћење материјалних средстава и опреме физичких и правних лица на подручју захваћеном поплавом и стављање на располагање Општинском штабу за ванредне ситуације

Сходно одредбама Закона о ванредним ситуацијама на основу наредбе Општинског штаба за ванредне ситуације може се извршити мобилизација материјалних средстава и опреме физичких и правних лица на подручју захваћеном поплавом. Такође, може се наредити власницима објекта пријем евакуисаних лица. Ова активност спроводи се на основу наредбе Општинског штаба за ванредне ситуације.

12. Евакуација становништва и материјалних добара из подручја угроженог поплавом

Наредбу о евакуацији доноси Општински штаб за ванредне ситуације. Наредбом се одређују категорије лица која имају приоритет у евакуацији, места прикупљања, правци кретања места на којима ће се евакуисано становништва разместити. Општински штаб може донети

наредбу о обавезној евакуацији која може укључивати и принудну евакуацију уз аистенцију полиције. За спровођење евакуације формира се оперативни тим, а активности се спроводе на основу Плана евакуације.

Спровођење евакуације обухвата следеће активности: обавештавање угроженог становништва о свим чињеницама битним за организацију и спровођење евакуације (начин евакуације, места прикупљања, правци евакуације, места прихвата и др.); организацију превоза или преношења непокретних, болесних или настрадалих до места прикупљања, утврђивање приоритета за евакуацију (повређени, болесни, мајке са децом, труднице, стари); евидентирање евакуисаних лица и пружање прве помоћи настрадалим;

13. Збрињавање угроженог и пострадалог становништва

Збрињавање угроженог и пострадалог становништва обухвата мере за обезбеђење смештаја, здравствене заштите, снабдевања храном и водом евакуисаног становништва као и угроженог становништва. Поред надлежних органа општине (социјалне и здравствене установове) и Општинског штаба за ванредне ситуације, у збрињавању угроженог и настрадалог становништва учествују привредна друштва и друга правна лица, власници и корисници угоститељско-туристичких објеката, школа, спортских хала, планинарских, студенских, ученичким домова, рекреационих центара и слично, као и привредна друштва у области трговине, производње воде, прехрамбених артикала и артикала опште намене.

Организација збрињавања поред наведених, подразумева реализацију и следећих активности: обезбеђење здравственог, социјалног и психолошког збрињавања које реализују здравствене службе и центри за социјални рад у сарадњи са штабом за ванредне ситуације, Џрвеним крстом, поверилицима цивилне заштите; припремање хране у угоститељско-туристичким и сличним објектима, где за то постоје услови и где је смештено евакуисано становништво, односно допремање и расподела оброка лицима у привременом-нужном смештају (школе, спортске хале, шаторска насеља); обезбеђење воде за пиће и одржавање хигијене; спровођење хигијенско-епидемиолошких мера; редовно информисање настрадалог и збринутог становништва.

14. Снабдевање здравом пијаћом водом подручја угроженог од поплава

Снабдевање здравом пијаћом водом подручја угроженог од поплава и бујица врши ЈКП "Зелен" преко покретних и стационарних цистерни.

15. Организација и спровођење санације терена и објеката на подручју захваћеног поплавом, односно дејством бујичних вода

Санација терена и отклањање последица на поплављеном подручју, односно подручју погођеном бујицом, у водотоку, на постојећим заштитним објектима, саобраћајницама врши се руководећи се следећим приоритетима: отклањање непосредне опасности и спречавање ширења опасности; заштита живота људи и имовине и животиња; евакуација становништва и имовине; збрињавање посебно угрожених категорија становништва; успостављање проходности саобраћајница неопходних за извођење акција спашавања; успостављање животних услова у делу енергије, снабдевања водом и храном; мониторинг појава и предузимање мера за спречавање последица бујичних поплава на здравље људи и животиња; санација виталне инфраструктуре и остale активности на санацији и отклањању последица.

Општински штаб за ванредне ситуације формира посебан тим за спровођење санације терена, у складу са планом дефинише приоритете, одређује правна лица која ће спроводити активности, начин праћења изведених радова и др.

16. Информисање и едукација јавности.

Информисање јавности врши се у свим фазама. Информисање се спроводи давањем саопштења, изјавама за медије, штампаним упутствима и непосредним информисањем грађана на терену преко поверилика.

Информисањем руководи одређени тим Општинског штаба за ванредне ситуације уз помоћ службе за информисање општине Ариље.

Едукација становништва подразумева упознавање становништва са опасностима, начином самозаштите и понашања у случају опасности, начином заштите објекта и имовине идр. Посебно се спроводи према становништву које се налази у подручју са великим ризиком од настанка поплава и бујица.

3.1.2. Хидротехничке активности у одбрани од поплава на бујичним водотоцима

1. Прогноза, уочавање поплава и упозорење

С обзиром да је основни узрок поплава на мањим водотоцима појава интензивних атмосферских падавина на сливном подручју, осматрање киша је први и најважнији предуслов за прогнозу великих вода.

У зависности од величине слива и дужине водотока, постоји одређени временски интервал између појаве интензивних падавина у сливу и почетка поплава на низводном подручју. Овај интервал је од великог практичног значаја за организацију одбране од поплава, јер даје могућност предузимања ургентних мера одбране. Међутим, да би се овај интервал, који произилази из природе феномена, у што већој мери искористио, неопходне су поуздане комуникације између сливног подручја и угроженог сектора водотока.

За сваки слив, у зависности од величине и природних карактеристика, постоји одређени праг падавина, који условљава појаву великих вода на реци. Овај праг се може дефинисати помоћу три параметра – висине падавина, њиховог интензитета и трајања. Уколико киша на сливном подручју пређе овај праг, то индицира опасност од поплава.

На основу искуства из предходног периода временски интервал од појаве велике кише и настанка бујице процењује се у сливу Рзава и Моравице од 2 - 3 часова, а у осталим сливовима 1 - 2 часа.

2. Активности на одбрамбеној линији

У зависности од решења регулације, постоје два основна типа одбрамбених линија поред водотока. Први тип одбрамбене линије представљају одбрамбени насипи, који се граде на одређеном растојању од речног корита. Нивелета круне насипа пројектује се са одређеним сигурносним надвишењем изнад нивоа меродавне велике воде. Други тип одбрамбене линије се јавља у случају када се ова линија налази у склопу регулисаног корита, односно, на самој обали.

Код регулације водотока који пролазе кроз насељене зоне примењују се оба поменута типа одбрамбене линије. Најчешће је случај да се одбрамбени насипи граде изван ужег градског језгра, где има више слободног простора у приобаљу. С друге стране, у централној урбanoј зони, због недостатка простора, примењује се други тип одбрамбене линије, која се налази на ободу регулисаног корита.

У периоду одбране од поплава постоје три основне врсте активности на одбрамбеним линијама:

- надвишење одбрамбене линије (постављање ћакова на ризичним местима),
- затварање пропуста, испуста и других отвора на насипима, обалоутврдама,
- изградња секундарне одбрамбене линије.

3. Контрола ерозије око објекта у речном кориту и уклањање површинског наноса код мостова и других објеката

Ерозија речног дна у зони објекта, због поремећене струјне слике и ефеката опструјавања, се такође може јавити у току поплаве. Највише угрожени објекти у речном кориту су стубови мостова, а такође могу бити угрожени и приобални објекти, потпорни зидови, ножице обалоутврде и др., посебно на конкавним обалама.

Контрола ерозионих процеса око објекта у речном кориту за време трајања великих вода подразумева перманентно праћење ових феномена. Могућност визуелног праћења процеса на речном дну произилази из чињенице да ерозионе јаме већих размера изазивају појаву великог вртлога, који избијају на водену површину. Што се тиче самих објеката, врло је важно уочити појаву деструктивних процеса – испадање и одношење камења, напрслине у бетону и др.

У случају угрожене стабилности појединих објекта у речном кориту, неопходне су хитне интервенције. У том смислу, могућа је примена каменог набачаја или пуњених пластичних (јутаних) врећа око угроженог објекта. Уколико предузете интервенције немају ефекта и објекат дође у критично стање, морају се спровести посебне мере заштите јавне сигурности (на пр. Затварање моста за саобраћај).

Операција уклањања површинског наноса из усих грла на водотоку морају бити брижљиво планиране. Ово подразумева свеобухватно и прецизно регистраовање свих потенцијалних усих грла на посматраном сектору водотока – мостова, устава, сужених делова корита и др. На свим овим локацијама морају се организовати стална дежурства за време трајања великих вода. Такође, морају бити припремљена одговарајућа приручна средства за уклањање површинског наноса (чакље, мотке и сл.). уколико је могуће, у зависности од пристапа појединим локалитетима, пожељно је користити механизацију за извлачење крупнијих предмета (стабла дрвећа, већих предмета и др.).

3.3. РУКОВОЂЕЊЕ ОДБРАНОМ ОД ПОПЛАВА

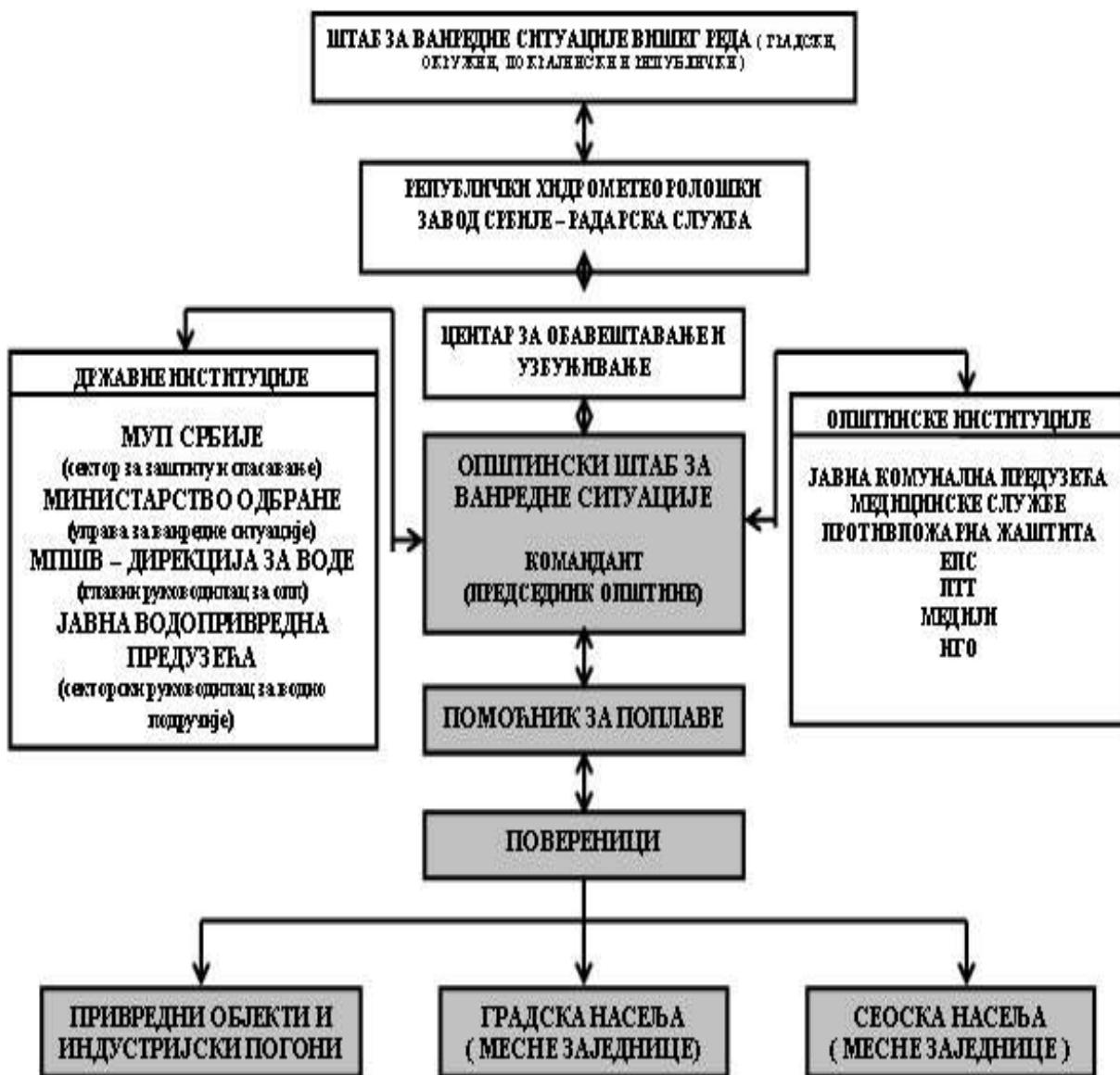
Одбраном од бујичних поплава на водотоковима II реда на територији општине Ариље руководи Општински штаб за ванредне ситуације општине Ариље.

У циљу ефикаснијег деловања у одбрани од бујичних поплава формира се Оперативни штаб (тим) за одбрану општине Ариље од бујичних поплава као део Општинског штаба и именује Руководилац одбране од бујичних поплава, као и његов заменик.

Оперативни штаб (тим) чине:

Ред. број	Име и презиме	Функција	Задужење
1.	ЗОРАН ТОДОРОВИЋ	Председник општине - командант Општинског штаба	Руководилац Оперативног штаба
2.	МИЛИЈАНКО МИТРОВИЋ	Директор ЈКП Зелен	Заменик руководиоца Оперативног штаба.
3.	ВУКИЋ МИЛИВОЈЕВИЋ	Начелник одељења за инвестиције, јавне набавке и развојне пројекте Опш. управе Ариље	Координација спровођења наложених мера. Управљање одбраном од поплава.
4.	МИЛИЈАНКО БОЖОВИЋ	Радник на пословима одбране и ванредних ситуација Опш. управе Ариље	Координација ангажовања јавних предузећа и установа. Координација са другим државним органима.
5.	ДРАГАНА МИЛИЋ	Инспектор за цивилну заштиту у одељењу за ВС у Ужицу	Организација учешћа грађана у одбрани од поплава и бујица
6.	МИШКО ЈАКОВЉЕВИЋ	Директор ЕПС-а, пословна јединица Ариље	
7.	ВЛАДИМИР ПЕТРОВИЋ	Директор ЈП за водоснабдевање Рзав-Ариље	Организација ангажовања правних лица која поседују средства и опрему за ванредне ситуације
8.	РАДЕ МАРКОВИЋ	Командир ватрогасно-спасилачке јединице Ариље	Акције спашавања, евакуација и збрињавање становништва

У раду Оперативног штаба за одбрану општине Ариље од бујичних поплава учествују и чланови Стручно - оперативног тима за заштиту од поплава, као и друга лица у зависности од процењене потребе за предузимање специфичних мера, а на основу наредбе Команданта општинског штаба.

Шема руковођења и координације рада Штаба

4. ЗАДАЦИ, ОДГОВОРНОСТ И КООРДИНАЦИЈА СУБЈЕКАТА У ОДБРАНИ ОД БУЈИЧНИХ ПОПЛАВА

4.1. Командант општинског Штаба

Командант општинског Штаба за ванредне ситуације кординира са Руководиоцем за одбрану од поплава и врши следеће послове (по фазама у току одбране):

Фаза 1: Најава и редовна одбрана од поплава:

- 1/1. Заказује и руководи седницама штаба за одбрану од поплава, на којима се усвајају планови рада;
- 1/2. Обезбеђује услове за имплементацију градског плана код свих градских субјеката;
- 1/3. Врши усаглашавање општег и оперативног плана за са општим и оперативним планом водопривреде Србије.
- 1/4. Обезбеђује услове и организује програм мера и активности за имплементацију плана за одбрану од поплава код институција које чине виталне системе града.
- 1/5. Обезбеђује услове за интегралне и координиране активности у имплементацији оперативних планова, активности у реализацији самих активности у склопу припрема за одбрану од поплава и организован рад у ванредним условима
- 1/6. Обезбеђује услове за израду техничке документације за одбрану од поплава за подручје града
- 1/7. Обезбеђује услове за реализацију програма мера и активности за информисање и едукацију шире јавности и грађана
- 1/8. Организује и сарадњу са другим субјектима и спроводи програм мера и активности за обезбеђење прихватних центара за прихват људи и имовине у ванредним условима
- 1/9. Прати реализацију радова у складу са усвојеним плановима рада
- 1/10. Прима и прати информације у вези са наиласком олујних облака које му доставља Хидрометеоролошки завод

фаза 2: Ванредна одбрана од поплава:

- 2/1. Руководи радом Градског штаба за одбрану од поплава
- 2/2. Координира активности са другим градским (општинским) штабовима за одбрану од поплава и Окружним штабом
- 2/3. Сарађује са руководством за одбрану од поплава из Оперативног плана
- 2/4. Сарађује са оперативним руководиоцем за одбрану од поплава у области цивилне заштите и оперативним лицем надлежног Цента за обавештавање и узбуњивање
- 2/5. Издаје наредбу о предузимању мера за спречевање поплава, које се односе на ангажовање радне снаге, механизације и других средстава и др.
- 2/6. Издаје наредбу о предузимању мера за заштиту здравља људи и добара, која се односе на ангажовање радне снаге, механизације и других средстава и др.
- 2/7. Даје предлог надлежном органу за евакуацију становништва и имовине у ванредним околностима у координацији са штабом цивилне заштите
- 2/8. Проглашава ванредну ситуацију на предлог Градског штаба за ванредне ситуације.

фаза 3: Ванредна ситуација:

- 3/1. У случајевима када постојећи и планирани одбрамбени систем није довољан и прети изливавање воде и налет бујице, Командант штаба за ванредне ситуације проглашава ванредну ситуацију. Анализира информације са угрожених подручја и по потреби обавештава и друге надлежне органе.

3/2. Организује, руководи координира спровођење програма евакуације становништва до прихватних центара у ванредним околностима у координацији са штабом цивилне заштите.

По завршетку поплава и бујица у циљу санације и отклањања последица:

4/1. Обезбеђује услове за спровођење мера и руководи активностима и радовима на отклањању последица поплава по престанку опасности;

4/2. Обезбеђује услове за контакт са институцијама за благовремено пружање финансијске и материјалне помоћи угроженом становништву и привреди на подручју града (општине)

4.2. Заменик команданта Штаба

У одсуству Команданта Штаба или по његовом налогу, у свему замењује Команданта Штаба.

4.3. Руководилац одбране од поплава - помоћник Команданта

Помоћник Команданта општинског штаба за одбрану од поплава врши следеће послове (по фазама у току одбране):

У фази најаве, припрема за одбрану од поплава (редвона одбрана)

1. Директно обезбеђује примену оперативног плана код субјеката који учествују у одбрани од поплава;
2. Координира рад повереника и о томе обавештава Команданта (руководиоца) штаба;
3. Врши непосредан увид стања на подручју које може бити угрожено, у сарадњи са општинским штабом и предлаже градском штабу потребне мере из свог домена.

У осталим фазама

4. Врши непосредан увид стања на угроженом подручју сарадњи са градским (општинским) штабом и предлаже потребне мере;
5. Спроводи наредбе команданта штаба, информише га о стању на терену и предлаже предузимање радова и мера који изискују материјалне трошкове у току одбране као и за отклањање последица поплава;
6. Организује реализацију потребних мера за неопходне хитне радове на угроженим подучјима, по добијању сагласности команданта (руководиоца) штаба, изузетно уколико би нечињењем били угрожени животи становника предузима мере без добијања сагласности;
7. Води евиденцију о предузетим радовима, мерама и утрошеним средствима у току одбране и отклањању последица поплава;
8. Подноси извештај Команданту и Општинском штабу по завршетку одбране од поплава, а по потреби и у току одбране.

4.4. Повереници

Повереници врше следеће послове у свим фазама одбране као и у ванредној ситуацији, односно у фази отклањања последица поплава:

1. Врше непосредан увид у стање на подручју и доставља информације помоћницима;
2. Предлажу спровођење радова и мера на свом терену у зони одбране у току;
3. Организују и руководе хитним радовима и мерама у свом реону;
4. Извештавају помоћника о предузетим мерама и воде евиденцију о стању на терену, ангажованом људству, механизација и др.

4.5. Активности Стручно оперативног тима Штаба

Стручно - оперативни тим обезбеђује благовремено стручне оцене очекиване опасности (хидролошке услове и тенденције) и дефинише техничке могућности одбране и извођења превентивних и ванредних интервенција расположивим људством, механизацијим и опремом.

Основ за ове активности је техничка документација за одбрану од поплава за подручје општине (даље: општа документација за одбрану од поплава) и техничке документације за одбрану од поплава даље: водопривредна техничка документација за одбрану од поплава). Представници ЈВП "Србијаводе" обезбеђују координацију штаба са водопривредном оперативом и субјектима који спроводе одбрану на водотоцима са изграђеним водопривредним системима.

Стручно - оперативни тим је задужен за израду програма за организацију израде техничке документације за одбрану од поплава за подручје града као и за верификацију и усаглашавање са постојећом техничком документацијом за одбрану од поплава.

5. МЕРЕ И ПОСТУПЦИ ЗА САНИРАЊЕ ШТЕТЕ ОД ПОПЛАВА

После проласка бујичних таласа на теренима захваћеним поплавом остају штете већег или мањег обима на стамбеним и помоћним објектима, пољопривредним површинама, путној инфраструктури и другим материјалним добрима која нису склоњена пре наиласка бујица.

Први посао после проласка бујице јесте рашчишћавање најкритичнијих тачки, а то је чишћење мостовских пропуста од нагомиланог грања и другог депонованог материјала, прочишћавање цевастих пропуста као и копање канала да би се одвела сувишна вода која се задржава на равним теренима и не отиче. Такође, потребно је из корита уклонити све препреке које је вода нанела да би се вршио нормалан отицај без успора и даљег изливања.

Следеће је уклањање наноса, земље и другог отпада са саобраћајне инфраструктуре, из стамбених и помоћних објеката, чишћење ригола и запуњених решетки како би се наведени објекти што пре довели у функционално стање. Због овога је веома важно редовно одржавање и чишћење решетки и пропуста у самом граду како би што мање воде текло улицама, нарочито у најгушће насељеном делу града. По проласку поплавног таласа терен обилазе и стручне службе Завода за јавно здравље – Ужице, које констатују да ли је одређене делове који су били под дејством бујеџе потребно дезинфекцијати због продора муља и фекалних вода као и да изврше проверу квалитета воде из бунара и сеоских водовода на деловима захваћеним поплавом а где није доведена градска вода. Уколико буде потребе, становништво на угроженом подручју снабдеваће се из цистерни са водом за пиће.

На угроженом подручју појачава се и рад медицинских екипа са задатком благовременог указивања помоћи повређенима и откривања евентуалних заразних болести. Поред ових служби, на терену раде и екипе ветеринарске службе уколико је дошло до заразе или помора дела сточног фонда на угроженом подручју.

Што се тиче оштећења на стамбеним објектима, хитно се приступа њиховом санирању и поправци да би се што пре довели у функционално стање за боравак у њима.

Такође, потребно је извршити делимичну или потпуну надокнаду штете, оштећеним физичким и правним лицима, насталу од последица поплава. Накнада штете се може вршити на различите начине али се најчешће реализације у новцу и давању грађевинског материјала. Уколико се јаве штете већег обима, град се за помоћ обраћа надлежним републичким органима.

У случају кварова и хаварија на системима електро снабдевања и телефонског саобраћаја на отклањању последица ангажују се службе "Електродистрибуције" Ариље и ПТТ Ариље.

Поред наведеног, потребно је грађане благовремено обавестити путем средстава јавног информисања о обиму и последицама поплаве, као и дати одговарајућа упутства о понашању и предузимању одговарајућих мера на смањењу последица иззваних поплавом.

6. ПРОЦЕНА ШТЕТА ОД ПОПЛАВА И БУЈИЦА

6.1. Оцена услова који утичу на висину штета од поплава на територији општине Ариље

а) Хидролошки-хидраулички и топографски услови

Учесталост поплава и бујица:

До поплава најчешће долази у случају екстремних падавина, топљења снега или комбинацијом ова два елемента. Поплаве се појављују у оквирном интервалу од 5 - 6 година, са повећањем учесталости у протеклих 10 година (екстремне поплаве су забележене 2009., 2014. и 2016. године).

Учесталост поплава и бујица у осталим сливововима (притоке Моравице, Великог и Малог Рзава) је већа, а посебно када се ради о бујицама. Учесталост је у интервалу од 2 - 3 године са повећањем у задњих 10 година (поплаве и бујице су забележене 2009., 2010., 2014. и 2016. године).

Због великих нагиба водотокова, брзина појаве поплава и бујица од момента престанка великих киша процењује се у сливу река Моравице и Великог Рзава на 3-5 сата, а у осталим сливовима на 1 - 2 сата.

б) Изграђеност и коришћење поплавних површина и вредност добара изложених поплавама и бујицама

Реке Моравица и Велики Рзав, пре ушћа пролазе кроз насељено градско подручје. У случају њиховог изливања, градско језгро би претрпело велику штету која се процењује на око 20.000.000 динара (директна штета). Низводно од градског језгра реке до ушћа угрожавају велике површине пољопривредног земљишта (око 500 хектара под повртарским културама, пшеницом, кукурузом, малинама, јагодама и др.).

У сливу реке Мали Рзав поплава угрожава, поред саобраћајница, и мањег броја стамбених и економских објеката као и одређену површину пољопривредног земљишта.

в) Доба године

Поплаве и бујице се појављују у периоду од априла до августа. Директна зависност од овог фактора постоји углавном за штете у пољопривреди, јер узраст култура зависи од доба године. За друге штете не постоји оваква директна зависност, већ је она изражена као зависност од учесталости поплава и бујица.

г) Стане и организација заштите од штетног дејства поплава

Недостатак средстава за изградњу заштитних објеката (насипа), чињеница да је територија општине Ариље у сливу Велике Мораве где су опасности од плављења доста веће. Треба напоменути да пољопривредно земљиште у равничарском делу општине, испод ушћа Великог Рзава у Моравицу служи и као својеврсна рetenзија за велике воде. Без обзира што постоје хидролошке станице у сливу, систем најаве и упозорења је још увек неадекватан за благовремену реакцију приликом обилних падавина а то све доводи до значајног утицаја на појаву штете у градском језгру Ариља.

6.2. Класификација штета

Потенцијалне штете на подручју општине Ариље, које се оцењују у процесу пројектовања система за заштиту од поплава, врло је тешко проценити без обзира на постојања мониторинга водотокова и падавина. Због тога треба инсистирати на изградњи система ране најаве и мониторинга у реалном времену (систем изграђен у Параћин, у поступку Ужице) пошто ће се преко њега постићи двоструки ефекат: благовремено поступање ради спречавања последица

поплава, као и прикупљање значајних података за пројектовање система заштите и поступања у случају појаве поплава и бујица.

Директне штете од поплава и бујица процењују се у складу са Упутством о јединственој методологији за процену штета од елементарних непогода ("Службени лист СФРЈ" бр. 27/87).

Индиректне штете су далеко веће од директних штета и погађају много веће подручје, а временски гледано настају и извесним закашњењем (штете од прекида саобраћаја, трошкови на сузбијању хидричних епидемија и болести проузрокованих загађењем вода у водоводним системима, изливање отпадних вода, изливање септичких јама и др.).

Однос између директних и индиректних штета прорачунава се на основу економских анализа, али за оквирну процену утврђују се следећи коефицијенти за индиректну штету:

- на сеоском подручју	0.2
- у градском подручју	1.5
- у индустрији	1.2
- у комуникацијама	1.0

Евидентирање штете врши се према важности и погођеним привредним гранама на следећи начин:

1. Број утопљених, рањених или оболелих лица;
2. Штете у насељима (број, врста и вредност уништених или оштећених стамбених објеката укључујући и покретне ствари у њима);
3. Штете на индустријским и пословним објектима (број, врста и вредност уништених или оштећених објеката, вредност покретне и непокретне опреме и инвентара, материјала, сировина и производа);
4. Штете у пољопривреди, сточарству, рибарству (зграде, покретна и непокретна производна средства, стока, живина, складишта, величина и вредност поплављених пољопривредних површина, укључујући вредност поплављених култура и других добара);
5. Трошкови санације инфраструктурних објеката (саобраћајница, разних инфраструктурних мрежа - телефонских линија, електричних мрежа, водовода, канализације, система даљинског грејања и др.) путева, железничких пруга, аеродрома итд.;
6. Трошкови санације јавних културних, историјских и уметничких објеката и добара;
7. Трошкови санације заштитних објеката: брана, насыпа и др.;
8. Трошкови оперативне одбране од поплава;
9. Трошкови цивилне заштите укључујући трошкове организовања евентуалне евакуације становништва и добара са угрожених подручја, као и друге трошкове учињене пре, у току и после поплаве.

7. ПОДАЦИ О СУБЈЕКТИМА КОЈИ РУКОВОДЕ ОДБРАНОМ ОД ПОПЛАВА И БУЈИЦА

7.1. Општински штаб за ванредне ситуације општине Ариље

СПИСАК ОПШТИНСКОГ ШТАБ ЗА ВАНРЕДНЕ СИТУАЦИЈЕ ОПШТИНА АРИЉЕ

P. бр .	Функција у Штабу	Име и презиме	Адреса становања/ телефон	Телефон мобилни	Функција – Место запослења	Телефон на послу	E-mail
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Командант	Зоран Тодоровић	Хероја Шоше 5 31230 Ариље	060/089-2647	Председник - Општина Ариље Светог Ахилија бр.53, 31230 Ариље	031/891-255	predsednik@ arilje.org.rs arilje@ arilje.org.rs
2.	Заменик	Бранко Вукајловић	Добраче 31230 Ариље	063/685-870	Заменик председника - Општина Ариље Светог Ахилија бр.53, 31230 Ариље	031/891-355	zamenikpreds ednika@ arilje.org.rs arilje@ arilje.org.rs
3.	Начелник	Драгана Милић	Никшићка 4, 31230 Ариље 031/891-788	064/231-0565	Инспектор за цивилну заштиту у Одељењу за ВС у Ужицу, Одсек за УР и ЦЗ, Ватрогасни дом, Мали Остреш 13, 31230 Ариље	031/892-150	нема
4.	Члан штаба	Драгиша Терзић	Церова 31230 Ариље	065/891-2551	Председник СО Ариље , Светог Ахилија бр.53, 31230 Ариље	031/891-355	arilje@ arilje.org.rs predsedniksoarilje@arilje.org.rs
5.	Члан штаба	Горица Петровић		064/849-7385	Начелник Општинске управе – Општина Ариље Светог Ахилија бр.53, 31230 Ариље	031/891-171	nacelnik@ arilje.org.rs
6.	Члан штаба	Милијанко Митровић	Ужице Теразије 39 031/555-435	064/8497359	Директор – ЈКП“Зелен“ Војводе Мишића бр.38 31230 Ариље	031/893-602	zelenarilje@gmail.com
7.	Члан штаба	Вукић Миливојевић	Драгојевац 31230 Ариље 031/895-651	065/654-7010	Директор – ЈП“Дирекција за изградњу“ Ариље Светог Ахилија бр.53 31230 Ариље	031/891-944	direkcijaarilje@hotmail.com
8.	Члан штаба	Владимир Петровић	32000 Чачак Кулиновци 5 032/366-468	064/855-4717	В.Д. Директор – ЈП „Рзав“, Чачанска бб, 31230 Ариље	031/3892-553	office@rzav.co.rs
9.	Члан штаба	Ивана Антовић	Ариље Хероја Шоше 40 031/892-108	062/285-876	в.д. директора –Дом здравља Ариље Војводе Мишића бр.26 31230 Ариље	031/891-490	dzdravljaarilje@ ptt.rs

P. бр .	Функција у Штабу	Име и презиме	Адреса становања	Телефон мобилни	Функција- Место запослења	Телефон на послу	E-mail
1	2	3	4	5	6	7	8
10.	Члан штаба	Мишко Јаковљевић	Ариље Вране 031/893-131	064/836-7370	Директор – ЕД погон Ариље Светог Ахилија 53 31230 Ариље	031/891-677	rajko.radonjic@ eduzice.rs
11.	Члан штаба	Раде Марковић	Светолика Лазаревића 9, 31230 Ариље 031/891-207	064/892-0942	Командир – Ватрогасно спасилачка јединица Ариље Мали Остреш 13 31230 Ариље	031/893-729	radeing@ gmail.com
12.	Члан штаба	Желько Шаптовић	Церова, 31230 Ариље 031/3892-855	064/892-5671	Заменик начелника – Полициска станица Ариље Хероја Шоше 3 31230 Ариље	031/891-204	saptovic80@ gmail.com
13.	Члан штаба	Милиција Ђосовић	Димитрија Туцовића бб 31230 Ариље 031/893-651	063/801-59-94	Секретар – Црвени крст Ариље Трг партизана 31230 Ариље	031/894-051	arilje@ redcross.org.rs
14.	Члан штаба	Милијанко Божовић	Жртава фашизма бб 31230 Ариље 031/895-095	064/849-7322	Комунални инспектор – Општина Ариље Светог Ахилија 53 31230 Ариље	031/891-171	milijanko.bozovic @gmail.com
15.	Члан штаба председник МЗ Ариље	Бобан Пеливановић	Ариље, Солунских Ратника 7 031/893-265	064/514-00-98	Председник МЗ Ариље Трг Партизана 17	031/893-265	office@ nedimil.com
16.	Члан штаба представник привреде	Радован Јаковљевић	Ступчевићи, 31236 Дивљака 031/3899-999	060/0865-205		031/3899-999	нема
17.	Члан штаба представник привреде	Милутин Стефановић	Грдовићи, 31230 Ариље 031/3892-506	063/370754	Директор предузећа Стефан доо (текстил) 22.августа бб 31230 Ариље	031/3894-222	milutin@ stefan-doo.co.rs
18.	Члан штаба представник привреде	Владе Исаиловић	В. Зевника 25 31230 Ариље 031/3893-528	063/684101	Референт за послове безбедности и заштите - ЈП Рзав Чачанска бб 31230 Ариље	031/3894-883	office@ rzav.co.rs
19.	Члан штаба представник медија	Марија Алексић	Церова, 31230 Ариље 031/3893-398			031/894-779	radio_arilje@ yahoo.co.uk
20.	Члан штаба Доктор ветеринарске медицине	Зоран Радојевић	Богојевићи, 31230 Ариље 031/3894-607	063/83-95-494	Ветеринар у приватној ветеринарској Амбуланти «Медивет» Стевана Чоловића 7	031/893-464	zoranradojevic8 @gmail.com
21.	Члан штаба социјални радник	Вукана Савовић		063/889-4840	Директорка Центра за социјални рад		
22.	Члан штаба Представник Војске Србије	Дејан Вељовић		036/308-453 064/832-9895	Потпуковник		

7.2. Општински оперативни центар

ОПЕРАТИВНИ ЦЕНТАР: **031/ 891-255**

Ред. број	Име и презиме	Функција	Телефон
1.	ГОРИЦА ПЕТРОВИЋ	Начелник општинске управе за инспекцијске послове	031/891-171 064/849-7385
2.	МИЛИЈАНКО БОЖОВИЋ	Радник на пословима одбране и ванредних ситуација Опш. управе Ариље	031/891-171 064/849-7322
3.		Грађевински инспектор	
4.		Комунални инспектор	

ИНСПЕКЦИЈСКЕ СЛУЖБЕ 031/_____

Лице задужено за евидентирање поплавних догађаја на водама II реда, ради израде базе података:

Милијанко Божовић на посту: 031/891-171 моб. 064/849-7322

7.2.1. Повереници цивилне заштите

СПИСАК ПОВЕРЕНИКА И ЗАМЕНИКА ПОВЕРЕНИКА ЗА ОДБРАНУ ОД ПОПЛАВА

Ред. број	МЕСНА ЗАЈЕДНИЦА	Повереник	Телефон, мобилни	Заменик	Телефон, мобилни
1.	Ариље	Бобан Пеливановић	064/514-00-98	Оливера Недељковић	063/681-990
				Јелена Обрадовић	063/4318-72
2.	Бјелуша	Милан Пајовић	064/466-0-133 060/6-897286	Владимир Димитријевић	061/188-2087
3.	Бреково	Миленко Јовановић	062/143-17-40	Милан Ковачевић	062/8494010
4.	Богојевићи	Срећко Гавриловић	061/214-30-58	Мира Милутиновић	062/470836
5.	Вигаште	Весна Џелебџић	065/895-66-90	Видоје Јовановић	060/425-3244
6.	Вирово	Славко Јоксимовић	060/048-65-13	Жељко Дамљановић	061/1307427
7.	Вране	Рајко Радоњић	065/836-7458	Иконић М. Драган	061/1831-612

8.	Висока	Ранисав Сарић	069/3898-471	Радоје Шаптовић	069/1969551
9.	Грдовићи	Милош Крупниковић	063/442-327	Атанасијевић Славко	
10.	Гривска	Милисав Драговић	065/389-87-00	Славе Вуколић	031/898-706
11.	Добраче	Милан Илић	064/066-71-98	Миљко Николић	031/896-264
12.	Драгојевац	Драган Симовић	062/100-86-81	Слобо Стојановић	063/746-25-62
13.	Крушчица	Томо Ковачевић	063/189-80-36	Милош Грујић	031/898-113
14.	Латвица	Радован Луковић	064/569-74-36	Милисав Новаковић	063/7377323
15.	Миросаљци	Стево Терзић	065/389-97-28	Миље Терзић	031/3890-344
16.	Поглед	Мирослав Ђирковић	063/8-745-739	Андира Стојадиновић	064/2724267
17.	Радобуђа	Миље Савић	064/414-33-85	Милоје Стојановић	064/887-0131
18.	Радошево	Жељко Ивановић	063/125-92-87	Срђан Жижаковић	069/488-6165
19.	Северово	Миша Савић	060/0820-060	Раде Бркић	
20.	Ступчевићи	Миље Јаџић	060/079-7477	Мијатовић Владе	060/0890002
21.	Трешњевица	Милене Лукић	061/802-56-07	Милан Лукић	065/817-4888
22.	Церова	Милица Милекић	063/106-78-68	Цветић Мирослав	060/0892-276

7.3. ПОДАЦИ О СУБЈЕКТИМА КОЈИ СЕ АНГАЖУЈУ У ОДБРАНИ ОД ПОПЛАВА И БУЈИЦА

7.3.1. Овлашћена и оснапособљена правна лица за заштиту и спасавање

- На основу одлуке Општиског већа _____ Број: _____ од _____.2017. године

		ОДГОВОРНО ЛИЦЕ	ТЕЛЕФОН ЗА КОНТАКТ
а) Јавна предузећа			
1.	ЈКП "Зелен" Ариље	Директор: Миљанко Митровић Технички директор: Раде Јовичић	064/849-73-59 065/34-48-978
2.			
3.			
4.			
5.			
б) Установе			
1.	Завод за јавно здравље Ужице	Директор: Влатка Стевановић	031- 563 - 147

		ОДГОВОРНО ЛИЦЕ	ТЕЛЕФОН ЗА КОНТАКТ
2.	Општа болница Ужице	Директор: Јелена Раковић	065/600-77-35
3.	Дом здравља Ариље	Директор: Ивана Антовић	062/28-58-76
4.	Центар за социјални рад	Директор: Вукана Савовић	063/88-94-840
5.	Апотекарска установа	Директор:	
в) Привредна друштва			
1.	"Путеви" доо Пожега	Директор: Технички директор:	
2.	СГРЗ „Ископ“	Директор:	
3.	ВИП „Николић“	Директор:	
4.	„Мићић - М“	Директор: Јово Мићић	
5.	АГР „Крамер“	Директор: Драган Милић	
6.	„Мегара“	Власник: Мишо Савић	
7.	АПР „Вучићевић“	Власник:	
8.	АПГР „Милићевић Рајо“	Власник: Рајо Милићевић	
9.			
10.			
г) Друштвене организације и удружења			
1.	Црвени крст	Директор:	
2.			

7.4. ОСТАЛИ СУБЈЕКТИ ОД ЗНАЧАЈА ЗА ОДБРАНУ ОД ПОПЛАВА И БУЈИЦА

ДРЖАВНИ ОРГАНИ И ОРГАНИ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ				
НАЗИВ	АДРЕСА	ТЕЛЕФОН ФИКСНИ	ФАКС	ЛОКАЛ
ЗЛАТИБОРСКИ УПРАВНИ ОКРУГ	Димитрија Туцовића 52, Ужице	514-262	-	-
ВЕТЕРИНАРСКА ИНСПЕКЦИЈА	Димитрија Туцовића 52, Ужице	511-292	-	-
САНИТАРНА ИНСПЕКЦИЈА	Димитрија Туцовића 52, Ужице	513-657	-	-
ЕКОЛОШКА ИНСПЕКЦИЈА	Димитрија Туцовића 52, Ужице	510-674	-	-

ГРАЂЕВИНСКА ИНСПЕКЦИЈА	Димитрија Туцовића 52, Ужице	514-777	-	-
ВОДОПРИВРЕДНА ИНСПЕКЦИЈА	Димитрија Туцовића 52, Ужице	522-938	-	-
РЕГИОНАЛНА ПРИВРЕДНА КОМОРА	Димитрија Туцовића 52, Ужице	513-483	-	-
МУП – ПОЛИЦИЈСКА СТАНИЦА АРИЉЕ	Хероја Шоше 3, Ариље	891-204	-	-
СРБИЈАШУМЕ	Милоша Глишића 42, Ариље	891-474	-	-
ЈП ЕЛЕКТРОДИСТРИБУЦИЈА АРИЉЕ	Светог Ахилије 55, Ариље	891-351	-	-
ДЕЖУРНИ ЕЛЕКТРИЧАР И ДИСПЕЧЕР			-	-
ПОШТА АРИЉЕ	Светог Ахилија 35, Ариље	891-241	-	-
ТЕЛЕКОМ	Светог Ахилија 35, Ариље	891-241	-	-
ЗДРАВСТВЕНЕ УСТАНОВЕ				
ЗДРАВСТВЕНИ ЦЕНТАР УЖИЦЕ	М. Обреновића 17, Ужице	561-255	-	-
ОПШТА БОЛНИЦА УЖИЦЕ	М. Обреновића 17, Ужице	561-255	-	-
ДОМ ЗДРАВЉА АРИЉЕ	Војводе Мишића 26, Ариље	891-121	-	-
ХИТНА ПОМОЋ			-	-
ЗАВОД ЗА ЗАШТИТУ ЗДРАВЉА	Хијандарска 4, Ужице	563-146	-	-
АПОТЕКАРСКА УСТАНОВА УЖИЦЕ	Димитрија Туцовића 43	510-198, 521-275, 516-100	-	-
ВЕТЕРИНАРСКА СТАНИЦА АРИЉЕ			-	-
САОБРАЋАЈ				
АУТОБУСКА СТАНИЦА	Трг Братства и јединства	891-475	-	-
АУТО МОТО САВЕЗ			-	-
МЕДИЈИ				
ТВ КЛИК	Војводе Мишића 38, Ариље	892-211	-	-
ТВ 5 Ужице	Кнеза Лазара 7, Ужице	517-555	-	-
РТС-ДОПИСНИШТВО	Југ Богданова 1, Ужице	513-555	-	-
РАДИО ЈАВОР Ивањица	Миће Матовића бб	032/664-874	-	-
ВЕСТИ Ужице	Љубе Стојановића 5	514-263	-	-
УЖИЧКА НЕДЕЉА	Трг Светог Саве 2	519-184	-	-
РАДИО АРИЉЕ	Радоша Ђорђевића бб	892-559	-	-
РАДИО ЛУНА	Михаила Пупина 10	512-346	-	-
РАДИО САН	Омладинска 3	517-350	-	-
ПРВИ РАДИО	Димитрија Туцовића 141	510-031	-	-
РАДИО УЖИЦЕ	Љубе Стојановића 5	513-261	-	-

8. РЕСУРСИ КОЈИ СЕ КОРИСТЕ У ОДБРАНИ ОД ПОПЛАВА И БУЈИЦА

8.1. Механизација

8.1.1. Механизација јавних предузећа

За потребе радова на санацији штете настале од поплава као и припреме за спровођење редовне и ванредне одбране од поплава на располагању је механизација ЈКП "Зелен". Локална самоуправа има усвојен **ценовник** за радове на отклањању последица од елементарних непогода који се примењује и при ангажовању механизације на отклањању последица од поплава и бујица (у прилогу).

Расположива механизација Јавних предузећа:

1. ЈКП „Зелен“ Ариље

Списак механизације:

- један камион кипер – мерцедес, 15 m^3
- један камион кипер – мерцедес, 7 m^3
- једна комбинована машина JCB 2CX
- једна комбинована машина JCB 3CX
- камион ФАП са цистерном

3.1.2. Механизација других правних лица

1. СГРЗ „Ископ“

Списак механизације:

- један багер;
- један камион;
- једна комбинована машина;

2. ВИП „Николић“

Списак механизације:

- једна комбинована машина;

3. „Мићић-М“

Списак механизације:

- једна комбинована машина;
- један багер;

4. АГР „Крамер“

Списак механизације:

- булдозер;
- две комбиноване машине;
- четири багера различите величине;
- грејдер;
- утоваривач;
- нисконосећа приколица;
- два валька;

- три камиона кипера;
- компресор;

5. „Мегара“

Списак механизације:

- два багера;
- једна комбинована машина;
- два камиона;

6. АПР „Вучићевић“

Списак механизације:

- једна комбинована машина;
- један камион;

7. АПГР „Милићевић Рајо“

Списак механизације:

- један багер;
- једна комбинована машина;
- два камион;

8. „Путеви“ доо Пожега-пункт Ариље

Списак механизације:

- један багер;
- једна комбинована машина;
- три камиона;
- један утоваривач.

8.2. Алати, опрема и друга средства

8.2.1. Алати

Алати за извођење радова на одбрани од поплава и бујица обеђују се из средстава цивилне заштите, од јавних предузећа (ЈКП "Зелен") и других правних лица и грађана.

8.2.2. Опрема

Опрема (пумпе за испумпавање воде из објекта, исушивачи просторија и др.) обезбеђују се преко Ватрогасне јединице Ариље, ВСБ Ужице (по потреби), Црвеног крста и средстава цивилне заштите.

8.2.3. Материјалне резерве

У циљу подизања спремности за реаговање у случају настанка поплаве и бујице на територији општине Ариље потребно је обезбедити следећа материјалана средства:

1. Јутане џакове – 3000 ком.
2. Канап за везивање врећа – 5 клуба
3. Акум.батер.лампе – 20 ком.

4. Чизме гумене – 20 пари
5. Чизме рибарске - 5 пари
6. Жица, паљена – 10 кг
7. Ексери, разни – 10 кг
8. Приручна апотека – 5 ком.

Остало, песак, алат, обзбедиће се преко ЈП „Зелен“.

8.3. Људство

8.3.1. Интервентне екипе

У циљу предузимања хитних мера у случају изненадне појаве бујица и поплава формирају се интервентне екипе. Интервентне екипе чини људство ЈКП "Зелен" (минимум 8 људи).

За интервентне екипе јавна предузећа ће обезбедити возила и опрему.

8.3.2. Јавна предузећа и установе које обезбеђују људство (радне јединице)

У случају потребе за ангажовањем већег број људи најпре се формирају радне јединице састављене од запослених у јавним предузећима и установама. Број потребног људства одређује се на основу процене који сачињава Оперативни штаб.

8.3.3. Ангажовање грађана по месним заједницама

Повереници цивилне заштите преко савета месних заједница обавезни су, да у складу са наредбом Оперативног или Општинског штаба изврше ангажовање радно способног локалног становништва са потребном опремом и средствима за предузимање мера на заштити од поплава и бујица (мере припреме за одбрану од поплава и бујица, мере заштите у току трајања поплаве или бујице и мере на санацији након поплаве и бујице).

8.3.4. Ангажовање добровољаца

Ангажовање добровољаца врши се на основу наредбе Општинског штаба за ванредне ситуације. Ангажовање се врши преко удружења грађана или непосредним позивањем преко средстава информисања. Ангажовани добровољци се разврставају у радне групе највише до 10 људи на чијем челу се налази лице одређено од стране Општинског штаба за ванредне ситуације.

8.3.5. Јединице цивилне заштите

Изменама Закона о ванредним ситуацијама створиће се могућност за формирање јединица цивилне заштите као сталних састава. За општину Ариље планирано је формирање јединице цивилне заштите која броји око 30 људи распоређених по водовима према врсти активности која ће се спроводити и одељењима на појединим деловима територије.

8.4. Ресурси за спровођење акција спашавања, евакуације и збрињавања

8.4.1. Спашавање

У извођењу акција спашавања, Општински штаб се ослања на Ватрогасно спасилачку јединицу Ариље, Ватрогасно спасилачки батаљон Ужице и специјализоване групе Црвеног крста оспособљене за спасавање.

8.4.2. Евакуација

За потребе спровођења евакуације ангажују се:

За превоз становништва:

- Локални општински превозник, а по потреби: остали превозници са територије општине Ариље, такси удружења и возила у власништву других правних лица.

За превоз стоке и имовине:

- Камиони и друга адекватна превозна средства јавних предузећа, овлашћених правних лица за заштиту и спасавање и по потреби других правних лица.

За превоз посебних категорија лица:

- По потреби се ангажују и возила здравствених установа.

За обезбеђење приликом евакуације:

- Јудство и возила МУП.

8.4.3. Збрињавање

Објекти за смештај становништва:

Смештај становништва ће се организовати у објектима основних школа или домова културе, а по потреби и у другим објектима.

Објекти за посебне категории становништва

Посебне категории становништва (стари, болесни, лица са посебним потребама и др.) смештаје се у посебне установе и објекте које за то одреди Општински штаб а на основу лекарске процене на терену, да ли су лица са већим или мањим потребама за пружањем помоћи.

Смештај имовине:

Смештај имовине за градско подручје организоваће се у објектима и халама предузећа која више не раде а простор је тренутно празан, а за сеоско подручје у другим домаћинствима и објектима основних школа или домова културе.

Смештај стоке

Смештај стоке извршиће се код локалног становништва.

Снабдевање пијаћом водом:

Организује ЈКП "Зелен" (автоцистерне и стационарне цистерне које се могу монтирати на возила). Стационарне цистерне обезбеђује Општински штаб, а по потреби и Црвени крст.

Здравствено збрињавање:

Здравствено збршњавање врши се средствима и људством Дома здравља Ариље, Опште болнице Ужице, Црвеног крста Ариље и Црвеног крста Ужице уз подршку Апотекарске установе.

Хигијенско епидемиолошке мере

Организује Завод за јавно здравље Ужице својим средствима и људством уз ангажовање инспекцијских служби (комунална инспекција, санитарна инспекција, инспекција за заштиту животне средине, ветеринарска инспекција и др.)

9. ФИНАНСИРАЊЕ ОДБРАНЕ ОД ПОПЛАВА

Ред. број	Врста средстава	Намена средстава	Буџетски корисник	Позиција	Износ средстава за 2017.годину (у РСД)
1.	Средства за редовно одржавање инфраструктурних објеката о водотокова	Средства су намењена извођење радова на објектима којима се штите од поплаве битни инфраструктурни објекти (санација, реконструкција, делимично изградња, чишћење пропуста и зацевљених речних токова)			1.123.932,00
2.	Наменска средства за инвестиције којима се спречава настанак штете од поплава	Средства су намењена за изградњу нових објеката за заштиту од поплава на токовима II реда, санацију постојећих објеката на токовима II реда (поправка оштећених преграда и обалоутврда) и биотехничке радове (пошумљавање и озелењавање)			
3.	Средства за набавку опреме за ванредне ситуације	Средства су намењена за набавку опреме за поступање јединица ЦЗ и других субјеката у случају настанка елементарне непогоде			0.000.000
4.	Средства за предузимање мера ради отклањања опасности од поплава по живот и здравље становништва и сигурност објекта	Средства су намењена за спровођење мера заштите и спасавања у случају елементарне непогоде			
5.	Средства за покриће трошкова ангажовања људства и механизације	Средства су намењена за ангажовање механизације, људства ради извођења хитних радова на отклањању опасности			2.200.000,00
6.	Средства за помоћ социјално угроженом становништву за санацију последица елементарних непогода и других несрећа	Средства су намењена за помоћ угроженом становништву (једнократна новчана помоћ) према Правилнику			

9.1. Планиране набавке у 2017. години

Поз. број	ПРЕДМЕТ НАБАВКЕ	Процење на вредност
7.	СРЕДСТВА ЗА ВАНРЕДНЕ СИТУАЦИЈЕ - УСЛУГЕ	
7.1.	Услуге одржавања и поправке опреме за узбуњивање Одржавање, провера и поправка сирена за узбуњивање и пратеће управљачке и телекомуникационе опреме	000.00
7.3.	Услуге сервисирања и одржавања остале опреме Разно одржавање и поправке опреме за ванредне ситуације	000.00
8.	АДАПТАЦИЈА ОБЈЕКАТА ОД ЗНАЧАЈА ЗА ВС	
8.1.	Завршетак адаптације објекта за смештај евакуисаних лица	000.00
8.2.	Одржавање објекта од значаја за ВС (магацин ЦЗ)	000.00
9.	СРЕДСТВА ЗА ВАНРЕДНЕ СИТУАЦИЈЕ - ОПРЕМА	
9.2.	Заштитна лична опрема - за јединице и Општински штаб	000.00
9.3.	Разни материјали за поступање у ванредној ситуацији	000.00
9.4.	Алати за поступање у ванредним ситуацијама Ужад (разна) м 20 Сигнална опрема за обележавање лица ком 5 места	000.00
9.5.	Специјализована опрема за ванредне ситуације (ОЛЗС) Вишенаменска опрема Специјализована опрема за прикупљање нафтних деривата кпл 1 Специјализована опрема за спашавање кпл 1	000.00
9.6.	Опрема за Општински штаб	00.00

10. АКТИВНОСТИ У ВЕЗИ СА ПЛАНСКИМ ДОКУМЕНТИМА

У 2017.години планирано је да се отпочне са израдом евиденције стања водотокова и објекта у њима, евидентирањем непосредно и потенцијално угрожених објеката. Прикупљаће се подаци од поверилика цивилне заштите као и подаци о пријављеним оштећењима у периоду од 2006 до 2016.године, а затим ће се извршити њихова обрада. Потребно је пронаћи решење за увезивање званичних података и података из планских докумената општине и представљање критичних локација у јавно расположивим софтверима.

У циљу повећања спремности за одбрану од поплава и бујица у току 2017.године спровешће се следеће активности:

1. Завршетак обраде података о стању водотокова, критичним местима на водотоцима, преглед угрожених објеката;
2. Теренска провера добијених података и картирање односно представљање у софтверу;
3. Израда предлога превентивних мера за најкритичније локације;
4. Израда евиденције - катастра критичних локација на водотоковима на територији општине Ариље.

Република Србија
ОПШТИНА АРИЉЕ
Општинско веће
Број ____/17
____.____.2017.године
Ариље, Светог Ахилија 53

ПРЕДСЕДНИК ОПШТИНЕ

Зоран Тодоровић

IV ПРИЛОЗИ

Прилог бр.1 ХИДРОЛОШКА КАРТА И ПРЕГЛЕД КРИТИЧНИХ ЛОКАЦИЈА НА ВОДОТОКОВИМА

Прилог бр.2 ПРАВИЛНИК О ПРЕЛИМИНАРНОЈ ПРОЦЕНИ РИЗИКА ОД ПОПЛАВА

Прилог бр.3 ЦЕНОВНИК ЗА ИЗВОЂЕЊЕ РАДОВА НА ОТКЛАЊАЊУ ПОСЛЕДИЦА ОД ЕЛЕМЕНТАРНИХ НЕПОГОДА

Прилог бр.4 ЕВИДЕНЦИОНЕ ТАБЕЛЕ ЗА ПРИКУПЉАЊЕ ПОДАТАКА

Прилог бр.5 ЕВИДЕНЦИОИНИ ЛИСТ ЗА МЗ

На основу члана 47. став 4. Закона о водама ("Службени гласник Републике Србије", број 30/10),

Министар пољопривреде, промета, шумарства и водопривреде, доноси

Правилник о утврђивању методологије за израду прелиминарне процене ризика од поплава

"Службени гласник РС", бр. 1/2012 од 11.1.2012. године.

Члан 1.

Овим правилником утврђује се методологија за израду прелиминарне процене ризика од поплава за територију Републике Србије.

Члан 2.

Прелиминарна процена ризика од поплава израђује се ради процене постојећих или могућих ризика од поплава, на основу расположивих података о поплавама из прошлости и анализе дугорочних тенденција које утичу на степен ризика од поплава, укључујући и климатске промене.

Прелиминарном проценом ризика од поплава разматрају се значајне поплаве из прошлости, вероватноћа појаве сличних поплавних догађаја у будућности, могуће штетне последице будућих поплава и карте са приказом расположивих података.

Члан 3.

Ризик од поплава, у смислу овог правилника, је комбинација вероватноће појаве поплаве и могућих штетних последица поплаве на здравље људи, животну средину, културно наслеђе и привредне активности.

Члан 4.

Значајна поплава из прошлости, у смислу овог правилника, је поплава која је на поплавном подручју изазвала штету чији износ прелази 10% националног дохотка оствареног на територији јединице локалне самоуправе у претходној години и која је имала значајне штетне последице на здравље људи, животну средину, културно наслеђе и привредне активности.

Значајна поплава из прошлости се описује подацима који су дати у Прилогу 1, који је одштампан уз овај правилник и чине његов саставни део.

Члан 5.

Значајна могућа будућа поплава, у смислу овог правилника, је поплава која се у будућности може јавити на штићеном поплавном подручју у случају отказа функције или рушења постојећег водног објекта за заштиту од поплава спољним и/или унутрашњим водама, као и на нештићеном поплавном подручју, а која би изазвала штету већег обима и имала значајне штетне последице на здравље људи, животну средину, културно наслеђе и привредне активности.

Значајна могућа будућа поплава се описује подацима који су дати у Прилогу 2, који је одштампан уз овај правилник и чине његов саставни део.

Члан 6.

Прикупљање, чување, обрада, управљање, анализа и приказ расположивих података из чл. 4. и 5. овог правилника врши се у географском информационом систему који представља саставни део водног информационог система.

Члан 7.

Могуће штетне последице будуће поплаве на здравље људи, животну средину, културно наслеђе и привредне активности процењују се на основу топографије терена, типа и

начина коришћења земљишта, хидролошких карактеристика водотока, ефикасности система за заштиту од поплава, положаја насељених области и подручја привредних активности, планова дугорочног развоја и утицаја климатских промена.

Члан 8.

За потребе израде прелиминарне процене ризика од поплава за територију Републике Србије израђују се карте основних садржаја и карте поплавних подручја.

Карта основних садржаја, по слојевима, садржи: топографију, хидрографију, педологију, начин коришћења земљишта, насељена места, државну границу, границе аутономних покрајина, границе јединица локалних самоуправа, границе водних подручја, границе подсливова и границе мелиорационих подручја.

На карти поплавних подручја приказују се локације значајних поплава из прошлости и значајних могућих будућих поплава.

Поплавно подручје се на карти поплавног подручја приказује као полигон, тачка или линија зависно од расположивих података.

Члан 9.

На основу израђене прелиминарне процене ризика од поплава одређују се значајна поплавна подручја за територију Републике Србије.

Значајно поплавно подручје, у смислу овог правилника, је поплавно подручје на коме је забележена значајна поплава из прошлости и/или за које се процењује да постоји ризик од значајне могуће будуће поплаве.

За одређивање значајних поплавних подручја у обзир се узимају само оне значајне поплаве из прошлости за које се процени да се у будућности могу поновити са сличним штетним последицама.

Члан 10.

Значајно поплавно подручје се описује подацима који су дати у Прилогу 3, који је одштампан уз овај правилник и чини његов саставни део.

Сва значајна поплавна подручја за територију Републике Србије приказују се на карти значајних поплавних подручја.

Члан 11.

Министарство надлежно за послове водопривреде карту значајних поплавних подручја за територију Републике Србије објављује на веб сајту министарства.

Члан 12.

За потребе новелирања прелиминарне процене ризика од поплава јавно водопривредно предузеће основано за обављање водне делатности на одређеној територији врши прикупљање података из Прилога 1. овог правилника о поплавама на водама I реда и исте уноси у базу података у оквиру водног информационог система.

Јединица локалне самоуправе врши прикупљање података из Прилога 1. овог правилника о поплавама на водама II реда и исте доставља јавном водопривредном предузећу из става 1. овог члана.

За потребе новелирања прелиминарне процене ризика од поплава министарство надлежно за послове водопривреде обезбеђује размену података и информација и усаглашавање идентификације значајних поплавних подручја кроз међународну сарадњу са државама са којима дели сливове међудржавних вода.

Члан 13.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Србије".

Број 110-00-250/2011-07

У Београду, 29. децембра 2011. године

Министар,

Прилог 1.**ПОДАЦИ О ЗНАЧАЈНОЈ ПОПЛАВИ ИЗ ПРОШЛОСТИ**

НАЗИВ (карактеристична локација и година)	
1. ЛОКАЦИЈА ПОПЛАВЕ	
ОПШТИНА	
НАСЕЉЕНО МЕСТО/КАТАСТАРСКА ОПШТИНА	
ВОДНО/МЕЛИОРАЦИОНО ПОДРУЧЈЕ	
РЕЧНИ СЛИВ/ПОДСЛИВ	
ВОДОТОК	
ДЕОНИЦА ВОДОТОКА	Опис
	Шифра из оперативног плана за одбрану од поплава
СИСТЕМ ЗА ОДВОДЊАВАЊЕ	Опис
	Шифра из оперативног плана за одбрану од поплава
	Реципијент система за одводњавање
КООРДИНАТЕ ЛОКАЦИЈЕ	X
	Y
ОПИС ЛОКАЦИЈЕ (досезање поплаве)	
ПРЕКОГРАНИЧНА (да/не)	
ДРУГО	
2. КАРАКТЕРИСТИКЕ ПОПЛАВЕ	
ДАТУМ ПОЈАВЕ	
ТРАЈАЊЕ (у данима)	
ПОПЛАВЉЕНА ПОВРШИНА (ha)	
ДУЖИНА УГРОЖЕНЕ ДЕОНИЦЕ ВОДОТОКА (km)	
ПОВРАТНИ ПЕРИОД ПОПЛАВЕ (година)/ВЕРОВАТНОЋА ПОЈАВЕ (%)	
МАКСИМАЛНИ РЕГИСТРОВАНИ ВОДОСТАЈ	на водомерној станици
	на другом месту
РЕГИСТРОВАНЕ ПАДАВИНЕ (mm)	на метеоролошкој станици
	просечно на сливу/делу слива

ДРУГО		
	Интензивне падавине	
	Топљење снега	
	Висок ниво подземне воде	
	Изливање воде из корита природног или вештачког водотока	
	Преливање/рушење насыпа	
	Преливање на брани/рушење бране	
	Друго	
УЗРОК ПОПЛАВЕ	Нема података	
	Превазиђен капацитет основног корита водотока без заштитног система	
	Преливање насыпа - превазиђен меродавни проток	
	Отказ функције (продор/рушење/погрешно управљање) заштитног објекта/опреме	
	Блокада или сужење корита/загушење моста/ледена баријера	
	Друго	
МЕХАНИЗАМ ПОПЛАВЕ	Нема података	
	Спор настанак	
	Брз настанак - није бујична	
	Бујична - мали слив, кратко време концентрације	
	Са великим дубинама	
	Са великим брзинама	
	Са великим количином пливајућег и речног наноса	
	Са екстремним водостајем/протицајем/дужином трајања, ... или проузрокована екстремним падавинама	
	Друго	
КАРАКТЕР ПОПЛАВЕ	Нема података	
3. ПОДАЦИ О ПОСЛЕДИЦАМА ПОПЛАВЕ		
ПОСЛЕДИЦЕ НА ЗДРАВЉЕ ЉУДИ	Врста последице	Последице на здравље људи (непосредни/посредни штетни утицај на

		здравље људи услед загађења или прекида снабдевања водом, укључиво и жртве)	
		Последице по друштвену заједницу (штетни утицаји по локалну самоуправу, службу за ванредне ситуације, образовне, здравствене и социјалне установе и др.)	
		Друге штетне последице	
		Није применљиво	
		Број поплављених стамбених објеката	
		Број угрожених становника	
		Број евакусаних домаћинстава	
		Број евакусаних становника	
		Број страдалих људи	
		Опис страдања (у току саме поплаве или накнадно услед повреда или болести изазваних поплавом)	
ПОСЛЕДИЦЕ НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ	Врста последице	Угрожене рањиве групе људи (деца, стари, болесни и др.)	
		Укупна штета од поплаве на људско здравље (у динарима)	
		Остале информације о штети	
		Нема података	
		Последице по статус површинских и подземних вода (биолошки, еколошки или физичко-хемијски)	
		Последице по заштићена подручја (станишта, воде за купање, воде за пиће и др.)	
		Потенцијални извори загађења (IPPC и Seveso постројења, тачкасти и расути загађивачи и др.)	
		Друге штетне последице	
		Није применљиво	
		Укупна штета од поплаве на животну средину (у динарима)	
		Остале информације о штети	

	Нема података		
ПОСЛЕДИЦЕ НА КУЛТУРНО НАСЛЕЂЕ	Врста последице	Последице на културно наслеђе (споменици, музеји, археолошка налазишта, духовни објекти, културно-историјски локалитети и др.)	
		Друге штетне последице	
		Није применљиво	
	Укупна штета од поплаве на културно наслеђе (у динарима)		
	Остале информације о штети		
	Нема података		
ПОСЛЕДИЦЕ НА ПРИВРЕДНЕ АКТИВНОСТИ	Врста последице	По имовину физичких лица (стамбени и други објекти, возила и др.)	
		По инфраструктурне објекте (саобраћајни, енергетски, комуникациони, комунални и др.)	
		По заштитне водне објекте и водне објекте за одводњавање	
		По коришћење руралних површина (пољопривреда, шумарство, рударство, риболов и др.)	
		На привредне активности (производња, грађевинарство, малопродаја, услуге и др.)	
		Друге штетне последице	
		Није применљиво	
	Укупна штета од поплаве на привредне активности (у динарима)		
	Остале информације о штети		
	Нема података		
ОПИС ПОПЛАВЕ И ШТЕТНИХ ПОСЛЕДИЦА И ИЗНОС УКУПНИХ ШТЕТА (у динарима) (уколико не постоје горе наведени детаљни подаци)			
ОСТАЛЕ РЕЛЕВАНТНЕ ИНФОРМАЦИЈЕ (примењене мере одбране од поплава, изведени санациони радови, планирани/изведени радови у циљу смањења ризика од поплава и др.)			
ПОРЕКЛО ПОДАТАКА			

Прилог 2.**ПОДАЦИ О ЗНАЧАЈНО МОГУЋОЈ БУДУЋОЈ ПОПЛАВИ**

НАЗИВ (карактеристична локација и година)	
1. ЛОКАЦИЈА ПОПЛАВЕ	
ОПШТИНА	
НАСЕЉЕНО МЕСТО/КАТАСТАРСКА ОПШТИНА	
ВОДНО/МЕЛИОРАЦИОНО ПОДРУЧЈЕ	
РЕЧНИ СЛИВ/ПОДСЛИВ	
ВОДОТОК	
ДЕОНИЦА ВОДОТОКА	Опис
	Шифра из оперативног плана за одбрану од поплава
СИСТЕМ ЗА ОДВОДЊАВАЊЕ	Опис
	Шифра из оперативног плана за одбрану од поплава
	Реципијент система за одводњавање
КООРДИНАТЕ ЛОКАЦИЈЕ	X
	Y
ОПИС ЛОКАЦИЈЕ (досезање поплаве)	
ПРЕКОГРАНИЧНА (да/не)	
ДРУГО	
2. КАРАКТЕРИСТИКЕ ПОПЛАВЕ	
УГРОЖЕНА ПОВРШИНА (ha)	
ДУЖИНА УГРОЖЕНЕ ДЕОНИЦЕ ВОДОТОКА (km)	
ПОВРАТНИ ПЕРИОД ПОПЛАВЕ (година)/ВЕРОВАТНОЋА ПОЈАВЕ (%)	
ДРУГО	
УЗРОК ПОПЛАВЕ	Интензивне падавине
	Топљење снега
	Висок ниво подземне воде
	Изливање воде из корита природног или вештачког водотока

		Преливање/рушење насипа	
		Преливање на брани/рушење бране	
		Друго	
МЕХАНИЗАМ ПОПЛАВЕ		Превазиђен капацитет основног корита водотока без заштитног система	
		Преливање насипа - превазиђен меродавни проток	
		Отказ функције (продор/рушење/погрешно управљање) заштитног објекта/опреме	
		Блокада или сужење корита/загушење моста/ледена баријера	
		Друго	
КАРАКТЕР ПОПЛАВЕ		Спор настанак	
		Брз настанак - није бујична	
		Бујична - мали слив, кратко време концентрације	
		Са великим дубинама	
		Са великим брзинама	
		Са великим количином пливајућег и речног наноса	
		Са екстремним водостајем/протицајем/дужином трајања, ... или проузрокована екстремним падавинама	
		Друго	
3. ПОДАЦИ О ПОСЛЕДИЦАМА ПОПЛАВЕ			
ПОСЛЕДИЦЕ НА ЗДРАВЉЕ ЉУДИ	Врста последице	Последице на здравље људи (непосредни/посредни штетни утицај на здравље људи услед загађења или прекида снабдевања водом, укључиво и жртве)	
		Последице по друштвену заједницу (штетни утицаји по локалну самоуправу, службу за ванредне ситуације, образовне, здравствене и социјалне установе и др.)	
		Друге штетне последице	
		Није применљиво	
ПОСЛЕДИЦЕ НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ	Врста последице	Последице по статус површинских и подземних вода (биолошки, еколошки или физичко-хемијски)	
		Последице по заштићена подручја	

		(станишта, воде за купање, воде за пиће и др.)	
		Потенцијални извори загађења (IPPC и Seveso постројења, тачкасти и расути загађивачи и др.)	
		Друге штетне последице	
		Није применљиво	
ПОСЛЕДИЦЕ НА КУЛТУРНО НАСЛЕЂЕ	Врста последице	Последице на културно наслеђе (споменици, музеји, археолошка налазишта, духовни објекти, културно-историјски локалитети и др.)	
		Друге штетне последице	
		Није применљиво	
ПОСЛЕДИЦЕ НА ПРИВРЕДНЕ АКТИВНОСТИ	Врста последице	По имовину физичких лица (стамбени и други објекти, возила и др.)	
		По инфраструктурне објекте (саобраћајни, енергетски, комуникациони, комунални и др.)	
		По заштитне водне објекте и водне објекте за одводњавање	
		По коришћење руралних површина (пољопривреда, шумарство, рударство, риболов и др.)	
		На привредне активности (производња, грађевинарство, малопродаја, услуге и др.)	
		Друге штетне последице	
		Није применљиво	
ОСТАЛЕ РЕЛЕВАНТНЕ ИНФОРМАЦИЈЕ (планирани радови у циљу смањења ризика од поплава и др.)			
ПОРЕКЛО ПОДАТАКА			

Прилог 3.**ПОДАЦИ О ЗНАЧАЈНОМ ПОПЛАВНОМ ПОДРУЧЈУ**

НАЗИВ (карактеристична локација)	
ОСНОВ ЗА ОДРЕЂИВАЊЕ ЗНАЧАЈНОГ ПОПЛАВНОГ ПОДРУЧЈА (поплава из прошлости, могућа будућа поплава)	
1. ЛОКАЦИЈА ПОДРУЧЈА	
ОПШТИНА	
НАСЕЉЕНО МЕСТО/КАТАСТАРСКА ОПШТИНА	
ВОДНО/МЕЛИОРАЦИОНО ПОДРУЧЈЕ	
РЕЧНИ СЛИВ/ПОДСЛИВ	
ВОДОТОК	
ДЕОНИЦА ВОДОТОКА	Опис
	Шифра из оперативног плана за одбрану од поплава
СИСТЕМ ЗА ОДВОДЊАВАЊЕ	Опис
	Шифра из оперативног плана за одбрану од поплава
	Реципијент система за одводњавање
КООРДИНАТЕ ЛОКАЦИЈЕ	X
	Y
ОПИС ЛОКАЦИЈЕ (досезање поплаве)	
ПРЕКОГРАНИЧНО (да/не)	
ДРУГО	
2. КАРАКТЕРИСТИКЕ ПОПЛАВЕ	
ДУЖИНА УГРОЖЕНЕ ДЕОНИЦЕ ВОДОТОКА (km)	
ПОВРАТНИ ПЕРИОД ПОПЛАВЕ (година)/ВЕРОВАТНОЋА ПОЈАВЕ (%)	
ДРУГО	
УЗРОК ПОПЛАВЕ	Интензивне падавине
	Топљење снега
	Висок ниво подземне воде
	Изливање воде из корита природног или вештачког водотока

		Преливање/рушење насила	
		Преливање на брани/рушење бране	
		Друго	
МЕХАНИЗАМ ПОПЛАВЕ		Превазиђен капацитет основног корита водотока без заштитног система	
		Преливање насила - превазиђен меродавни проток	
		Отказ функције (продор/рушење/погрешно управљање) заштитног објекта/опреме	
		Блокада или сужење корита/загушење моста/ледена баријера	
		Друго	
КАРАКТЕР ПОПЛАВЕ		Спор настанак	
		Брз настанак - није бујична	
		Бујична - мали слив, кратко време концентрације	
		Са великим дубинама	
		Са великим брзинама	
		Са великом количином пливајућег и речног наноса	
		Са екстремним водостајем/протицајем/дужином трајања, ... или проузрокована екстремним падавинама	
		Друго	
3. ПОДАЦИ О ПОСЛЕДИЦАМА ПОПЛАВЕ			
ПОСЛЕДИЦЕ НА ЗДРАВЉЕ ЉУДИ	Врста последице	Последице на здравље људи (непосредни/посредни штетни утицај на здравље људи услед загађења или прекида снабдевања водом, укључиво и жртве)	
		Последице по друштвену заједницу (штетни утицаји по локалну самоуправу, службу за ванредне ситуације, образовне, здравствене и социјалне установе и др.)	
		Друге штетне последице	
		Није применљиво	
ПОСЛЕДИЦЕ НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ	Врста последице	Последице по статус површинских и подземних вода (биолошки, еколошки или физичко-хемијски)	
		Последице по заштићена подручја	

		(станишта, воде за купање, воде за пиће и др.)	
		Потенцијални извори загађења (IPPC и Seveso постројења, тачкасти и расути загађивачи и др.)	
		Друге штетне последице	
		Није применљиво	
ПОСЛЕДИЦЕ НА КУЛТУРНО НАСЛЕЂЕ	Врста последице	Последице на културно наслеђе (споменици, музеји, археолошка налазишта, духовни објекти, културно - историјски локалитети и др.)	
		Друге штетне последице	
		Није применљиво	
ПОСЛЕДИЦЕ НА ПРИВРЕДНЕ АКТИВНОСТИ	Врста последице	По имовину физичких лица (стамбени и други објекти, возила и др.)	
		По инфраструктурне објекте (саобраћајни, енергетски, комуникациони, комунални и др.)	
		По заштитне водне објекте и водне објекте за одводњавање	
		По коришћење руралних површина (пољопривреда, шумарство, рударство, риболов и др.)	
		На привредне активности (производња, грађевинарство, малопродаја, услуге и др.)	
		Друге штетне последице	
		Није применљиво	
ДРУГЕ ПОСЛЕДИЦЕ			
ОСТАЈАЛЕ РЕЛЕВАНТНЕ ИНФОРМАЦИЈЕ			

Република Србија
Ариље
датум:
Ариље

Општина
Општинско веће 01 број

На основу чл. Статута општине Ариље, Општинско веће општине Ариље, на седници одржаној _____ 2017 године, доноси

ЦЕНОВНИК

За извођење радова на отклањању последица од елементарних непогода

Ред.бр	Машина	Јед. мере	Цена без ПДВ-а У динарима	Цена са ПДВ-ом У динарима
1.	Булдозер ТГ-110	1 час	5.030,00	6.036,00
2.	Булдозер ТГ-140	1 час	6.520,00	7.824,00
3.	Комбинована машина ИЦБ	1 час	5.200,00	6.240,00
4.	Утоваривач УЛТ-160	1 час	5.945,00	7.134,00
5.	Багер- 160	1 час	6.730,00	8.076,00
7.	Грејдер-160ТА	1 час	6.640,00	7.968,00
8.	Ваљак	1 час	4.240,00	5.088,00
9.	Ваљак -120 Бомаг	1 час	3.000,00	3.600,00
10.	Компресор-230 Фаграм	1 час	5.000,00	6.000,00
11.	Камион Мерцедес 1213	1 час	3.000,00	3.600,00
12.	Камион ФАП 1921	1 час	3.820,00	4.584,00
13	Камион кипер Волво 12-25 тона	1 час	6.000,00	7.200,00
14.	Камион кипер МАН 21 тона	1 час	5.690,00	6.828,00
15	Камион цистерна за воду 6000 литара	1 час	3.800,00	4.560,00

Ценовник ступа на снагу даном доношења.

ПРЕДСЕДНИК Општинског већа
Зоран Тодоровић

Прилог бр.6. ЕВИДЕНЦИОНЕ ТАБЕЛЕ ЗА ПРИКУПЉАЊЕ ПОДАТАКА

У прилогу су дате прописане табеле за једноставније попуњавање података од стране поверилишника ЦЗ

МЕСНА ЗАЈЕДНИЦА _____

Табела 1.

Попуњено дана: _____ године

Податке прикупило: _____

ПОДАЦИ О КРИТИЧНИМ МЕСТИМА

- МОСТОВИ и пропусти –

Ред. број	ЛОКАЦИЈА (опис места на коме се објекат налази)	Алтернативни пут у случају уништења	Конструкција моста / пропуста	Стање објекта	Степен уређења корита на којој се налази	Стање корита	Учесталост оштећења од бујице у последњих 10 година	Објекти који могу бити угрожени (брз)	Оквирна процена обима радова
	Путни правац:	1. Постоји 2. Не постоји <i>Врста објекта:</i> 1. Мост 2. Пропуст	1. Бетон 2. Армирани бетон 3. Древни 4. Челични 5. Остало _____	1. Добро 2. Лоше 3. Склоно паду Видљива оштећења: 1. Да 2. Не	1. Регулисано 2. Делимично зарасло 3. Нерегулисано	1. Добро 2. Делимично зарасло 3. Потпуно зарасло 4. Делимично затрпано 5. Потпуно затрпано	1. 0 - 1 пута 2. 2 - 5 пута 3. 6 - 10 пута 4. 11 - 15 пута 5. преко 16 пута	1. Стамбени _____ 2. Јавни _____ 3. Привредни _____ 4. Помоћни _____ 5. Поль. површ. _____	1. Чишћење 2. Мања интерв. 3. Већа интерв. 4. Поновна изградња ПРИОРИТЕТ У МЗ: _____
	Путни правац:	1. Постоји 2. Не постоји <i>Врста објекта:</i> 1. Мост 2. Пропуст	1. Бетон 2. Армирани бетон 3. Древни 4. Челични 5. Остало _____	1. Добро 2. Лоше 3. Склоно паду Видљива оштећења: 1. Да 2. Не	1. Регулисано 2. Делимично регулисано 3. Нерегулисано	1. Добро 2. Делимично зарасло 3. Потпуно зарасло 4. Делимично затрпано 5. Потпуно затрпано	1. 0 - 1 пута 2. 2 - 5 пута 3. 6 - 10 пута 4. 11 - 15 пута 5. преко 16 пута	1. Стамбени _____ 2. Јавни _____ 3. Привредни _____ 4. Помоћни _____ 5. Поль. површ. _____	1. Чишћење 2. Мања интерв. 3. Већа интерв. 4. Поновна изградња ПРИОРИТЕТ У МЗ: _____
	Путни правац:	1. Постоји 2. Не постоји <i>Врста објекта:</i> 1. Мост 2. Пропуст	1. Бетон 2. Армирани бетон 3. Древни 4. Челични 5. Остало _____	1. Добро 2. Лоше 3. Склоно паду Видљива оштећења: 1. Да 2. Не	1. Регулисано 2. Делимично регулисано 3. Нерегулисано	1. Добро 2. Делимично зарасло 3. Потпуно зарасло 4. Делимично затрпано 5. Потпуно затрпано	1. 0 - 1 пута 2. 2 - 5 пута 3. 6 - 10 пута 4. 11 - 15 пута 5. преко 16 пута	1. Стамбени _____ 2. Јавни _____ 3. Привредни _____ 4. Помоћни _____ 5. Поль. површ. _____	1. Чишћење 2. Мања интерв. 3. Већа интерв. 4. Поновна изградња ПРИОРИТЕТ У МЗ: _____
	Путни правац:	1. Постоји 2. Не постоји <i>Врста објекта:</i> 1. Мост 2. Пропуст	1. Бетон 2. Армирани бетон 3. Древни 4. Челични 5. Остало _____	1. Добро 2. Лоше 3. Склоно паду Видљива оштећења: 1. Да 2. Не	1. Регулисано 2. Делимично регулисано 3. Нерегулисано	1. Добро 2. Делимично зарасло 3. Потпуно зарасло 4. Делимично затрпано 5. Потпуно затрпано	1. 0 - 1 пута 2. 2 - 5 пута 3. 6 - 10 пута 4. 11 - 15 пута 5. преко 16 пута	1. Стамбени _____ 2. Јавни _____ 3. Привредни _____ 4. Помоћни _____ 5. Поль. површ. _____	1. Чишћење 2. Мања интерв. 3. Већа интерв. 4. Поновна изградња ПРИОРИТЕТ У МЗ: _____
	Путни правац:	1. Постоји 2. Не постоји <i>Врста објекта:</i> 1. Мост 2. Пропуст	1. Бетон 2. Армирани бетон 3. Древни 4. Челични 5. Остало _____	1. Добро 2. Лоше 3. Склоно паду Видљива оштећења: 1. Да 2. Не	1. Регулисано 2. Делимично регулисано 3. Нерегулисано	1. Добро 2. Делимично зарасло 3. Потпуно зарасло 4. Делимично затрпано 5. Потпуно затрпано	1. 0 - 1 пута 2. 2 - 5 пута 3. 6 - 10 пута 4. 11 - 15 пута 5. преко 16 пута	1. Стамбени _____ 2. Јавни _____ 3. Привредни _____ 4. Помоћни _____ 5. Поль. површ. _____	1. Чишћење 2. Мања интерв. 3. Већа интерв. 4. Поновна изградња ПРИОРИТЕТ У МЗ: _____
	Путни правац:	1. Постоји 2. Не постоји <i>Врста објекта:</i> 1. Мост 2. Пропуст	1. Бетон 2. Армирани бетон 3. Древни 4. Челични 5. Остало _____	1. Добро 2. Лоше 3. Склоно паду Видљива оштећења: 1. Да 2. Не	1. Регулисано 2. Делимично регулисано 3. Нерегулисано	1. Добро 2. Делимично зарасло 3. Потпуно зарасло 4. Делимично затрпано 5. Потпуно затрпано	1. 0 - 1 пута 2. 2 - 5 пута 3. 6 - 10 пута 4. 11 - 15 пута 5. преко 16 пута	1. Стамбени _____ 2. Јавни _____ 3. Привредни _____ 4. Помоћни _____ 5. Поль. површ. _____	1. Чишћење 2. Мања интерв. 3. Већа интерв. 4. Поновна изградња ПРИОРИТЕТ У МЗ: _____

МЕСЧА ЗАЈЕДНИЦА _____

Табела 2.

Попуњено дана: _____ године

Податке прикупљо: _____

ПОДАЦИ О КРИТИЧНИМ МЕСТИМА

- одводник површинских вода (путни јаркови, канали и локалне депресије) на делу где његово стање изазива плављење -

(закружити број испред понуђеног одговора - један или више)

Ред. број	ЛОКАЦИЈА (опис места на коме се објекат налази)	Врста одводника површинских вода	Намена објекта	Карактеристике одводника	Стање објекта	Пропусна моћ и место на које се вода одводи	Објекти који трпе последице нефункционисања одводника	Учесталост појаве плављења објекта у последњих 10 година	Окврина процена обима радова
Путни правац	1. Путни јарак	1. Прикупљање воде са пута 2. Прикупљање воде и са других површина	1. Обложени 2. Земљани 3. Колектор Дужина ____ м Ширина: У дну ____ м На врху или Ø ____ м	1. Добро 2. Делимично зарасло 3. Потпуно зарасло 4. Делимично затрпано 5. Потпуно затрпано Видљива оштећења: 1. Да 2. Не	Пропусна моћ у случају обилних падавина: 1. Довољна 2. Недовољна Вода из одводника одеоди се у: 1. Канал 2. Водоток 3. На земљиште	1. Стамбени ____ 2. Јавни ____ 3. Привредни ____ 4. Помоћни ____ 5. Поль. површ. ____ (ха)	1. 0 - 1 пута 2. 2 - 5 пута 3. 6 - 10 пута 4. 11 - 15 пута 5. преко 16 пута	1. Чишћење 2. Мања интерв. 3. Већа интерв. 4. Поновна изградња ПРИОРИТЕТ У М3 _____	
	2. Путни канал или решетка	1. Одвођење воде са саобраћајнице 2. Одвођење воде са других површина							
	3. Канал	1. На путу 2. Поред пута кога угрожава када се напуни водом							
	4. Локална депресија								
Путни правац	1. Путни јарак	1. Прикупљање воде са пута 2. Прикупљање воде и са других површина	1. Обложени 2. Земљани 3. Колектор Дужина ____ м Ширина: У дну ____ м На врху или Ø ____ м	1. Добро 2. Делимично зарасло 3. Потпуно зарасло 4. Делимично затрпано 5. Потпуно затрпано Видљива оштећења: 1. Да 2. Не	Пропусна моћ у случају обилних падавина: 1. Довољна 2. Недовољна Вода из одводника одеоди се у: 1. Канал 2. Водоток 3. На земљиште	1. Стамбени ____ 2. Јавни ____ 3. Привредни ____ 4. Помоћни ____ 5. Поль. површ. ____ (ха)	1. 0 - 1 пута 2. 2 - 5 пута 3. 6 - 10 пута 4. 11 - 15 пута 5. преко 16 пута	1. Чишћење 2. Мања интерв. 3. Већа интерв. 4. Поновна изградња ПРИОРИТЕТ У М3 _____	
	2. Путни канал или решетка	1. Одвођење воде са саобраћајнице 2. Одвођење воде са других површина							
	3. Канал	1. На путу 2. Поред пута кога угрожава када се напуни водом							
	4. Локална депресија								
Путни правац	1. Путни јарак	1. Прикупљање воде са пута 2. Прикупљање воде и са других површина	1. Обложени 2. Земљани 3. Колектор Дужина ____ м Ширина: У дну ____ м На врху или Ø ____ м	1. Добро 2. Делимично зарасло 3. Потпуно зарасло 4. Делимично затрпано 5. Потпуно затрпано Видљива оштећења: 1. Да 2. Не	Пропусна моћ у случају обилних падавина: 1. Довољна 2. Недовољна Вода из одводника одеоди се у: 1. Канал 2. Водоток 3. На земљиште	1. Стамбени ____ 2. Јавни ____ 3. Привредни ____ 4. Помоћни ____ 5. Поль. површ. ____ (ха)	1. 0 - 1 пута 2. 2 - 5 пута 3. 6 - 10 пута 4. 11 - 15 пута 5. преко 16 пута	1. Чишћење 2. Мања интерв. 3. Већа интерв. 4. Поновна изградња ПРИОРИТЕТ У М3 _____	
	2. Путни канал или решетка	1. Одвођење воде са саобраћајнице 2. Одвођење воде са других површина							
	3. Канал	1. На путу 2. Поред пута кога угрожава када се напуни водом							
	4. Локална депресија								
Путни правац	1. Путни јарак	1. Прикупљање воде са пута 2. Прикупљање воде и са других површина	1. Обложени 2. Земљани 3. Колектор Дужина ____ м Ширина: У дну ____ м На врху или Ø ____ м	1. Добро 2. Делимично зарасло 3. Потпуно зарасло 4. Делимично затрпано 5. Потпуно затрпано Видљива оштећења: 1. Да 2. Не	Пропусна моћ у случају обилних падавина: 1. Довољна 2. Недовољна Вода из одводника одеоди се у: 1. Канал 2. Водоток 3. На земљиште	1. Стамбени ____ 2. Јавни ____ 3. Привредни ____ 4. Помоћни ____ 5. Поль. површ. ____ (ха)	1. 0 - 1 пута 2. 2 - 5 пута 3. 6 - 10 пута 4. 11 - 15 пута 5. преко 16 пута	1. Чишћење 2. Мања интерв. 3. Већа интерв. 4. Поновна изградња ПРИОРИТЕТ У М3 _____	
	2. Путни канал или решетка	1. Одвођење воде са саобраћајнице 2. Одвођење воде са других површина							
	3. Канал	1. На путу 2. Поред пута кога угрожава када се напуни водом							
	4. Локална депресија								

МЕСЧА ЗАЈЕДНИЦА _____

Табела 3.

Попуњено дана: _____ године

Податке прикупљо: _____

ПОДАЦИ О КРИТИЧНИМ МЕСТИМА

- други објекти, локације и др. чије стање или постојање изазива плављење -
(заокружити број испред понуђеног одговора - један или више)

Ред. број	ЛОКАЦИЈА (опис места на коме се објекат налази)	Врста	Кратак опис	Стање	Где завршава бујична вода	Објекти који трпе последице	Учесталост појаве плављења објекта у последњих 10 година	Окврина процена обима радова
	Путни правац	1. Усек у коме се јавља бујични ток 2. Депонија 3. Прилазни пут 4. Клизиште 5. Нанос земље - одрон 6. Остало		1. Добро 2. Делимично зарасло 3. Потпуно зарасло 4. Делимично затрпано 5. Потпуно затрпано	1. Водоток 1. Канал 2. Путни јарак 3. Локална депресија 4. На земљишту 5. Остало:	1. Стамбени _____ 2. Јавни _____ 3. Привредни _____ 4. Помоћни _____ 5. Поль. површ. _____ (ха)	1. 0 - 1 пута 2. 2 - 5 пута 3. 6 - 10 пута 4. 11 - 15 пута 5. преко 16 пута	1. Чишћење 2. Мања интерв. 3. Већа интерв. 4. Поновна изградња ПРИОРитет У М3
	Путни правац	1. Усек у коме се јавља бујични ток 2. Депонија 3. Прилазни пут 4. Клизиште 5. Нанос земље - одрон 6. Остало		1. Добро 2. Делимично зарасло 3. Потпуно зарасло 4. Делимично затрпано 5. Потпуно затрпано	1. Водоток 1. Канал 2. Путни јарак 3. Локална депресија 4. На земљишту 5. Остало:	1. Стамбени _____ 2. Јавни _____ 3. Привредни _____ 4. Помоћни _____ 5. Поль. површ. _____ (ха)	1. 0 - 1 пута 2. 2 - 5 пута 3. 6 - 10 пута 4. 11 - 15 пута 5. преко 16 пута	1. Чишћење 2. Мања интерв. 3. Већа интерв. 4. Поновна изградња ПРИОРитет У М3
	Путни правац	1. Усек у коме се јавља бујични ток 2. Депонија 3. Прилазни пут 4. Клизиште 5. Нанос земље - одрон 6. Остало		1. Добро 2. Делимично зарасло 3. Потпуно зарасло 4. Делимично затрпано 5. Потпуно затрпано	1. Водоток 1. Канал 2. Путни јарак 3. Локална депресија 4. На земљишту 5. Остало:	1. Стамбени _____ 2. Јавни _____ 3. Привредни _____ 4. Помоћни _____ 5. Поль. површ. _____ (ха)	1. 0 - 1 пута 2. 2 - 5 пута 3. 6 - 10 пута 4. 11 - 15 пута 5. преко 16 пута	1. Чишћење 2. Мања интерв. 3. Већа интерв. 4. Поновна изградња ПРИОРитет У М3
	Путни правац	1. Усек у коме се јавља бујични ток 2. Депонија 3. Прилазни пут 4. Клизиште 5. Нанос земље - одрон 6. Остало		1. Добро 2. Делимично зарасло 3. Потпуно зарасло 4. Делимично затрпано 5. Потпуно затрпано	1. Водоток 1. Канал 2. Путни јарак 3. Локална депресија 4. На земљишту 5. Остало:	1. Стамбени _____ 2. Јавни _____ 3. Привредни _____ 4. Помоћни _____ 5. Поль. површ. _____ (ха)	1. 0 - 1 пута 2. 2 - 5 пута 3. 6 - 10 пута 4. 11 - 15 пута 5. преко 16 пута	1. Чишћење 2. Мања интерв. 3. Већа интерв. 4. Поновна изградња ПРИОРитет У М3

УПУТСТВО ЗА ПОПУЊАВАЊЕ ТАБЕЛА О КРИТИЧНИМ МЕСТИМА

1. ЗНАЧЕЊЕ ПОЈЕДИНИХ ПОЛМОВА:

КРИТИЧНО МЕСТО представља локацију на којој је због стања објекта, природних карактеристика, оштећења или ненаменског коришћења **већ долазило до плављења** и угрожавања пута или објекта

МОСТ је грађевински објекат направљен за прелажење природне (водоток, јарак и сл.) или вештачке препреке.

ПРОПУСТ је грађевински објекат постављен у трупу пута преко водотока или бујичног тока. Може бити зацењен или бетониран.

ПУТНИ ЈАРАК је канал уз саобраћајницу направљен да прикупља воду са пута.

ПУТНИ КАНАЛ ИЛИ РЕШЕТКА је канал на макадамском путу, односно решетка на улици која је направљена да сведе воду са пута како би се спречило отицање низ њега.

КАНАЛ је објекат који одводи воду до водотока

ЛОКАЛНА ДЕПРЕСИЈА је улегнуће на путу или терену у коме се задржава вода.

УСЕК је део терена у коме се јавља бујични ток

ДЕПОНИЈА је место на коме се баца отпад или складишти неки материјал, ствари и др. који у случају бујице доспевају у водоток.

ПРИЛАЗНИ ПУТ је саобраћајница која служи за прилаз индивидуалном објекту, која излази на путни правац. У овом случају сагледавају се само прилазни путеви којима се слива велика количина воде на путни правац и оштећује га.

КЛИЗИШТЕ је стеновита или растресита стенска маса која под утицајем гравитације клизи низ падину. Клизиште мора бити стручно потврђено. Уколико није потврђено да се ради о клизишту то место третирајте као одрон.

НАНОС ЗЕМЉЕ - ОДРОН представља вештачки нанету земљу или нанос створен откидањем и наглим стропоштавањем стенске масе и земље низ стрме падине (одрон).

ОСТАЛО могу бити изграђени објекти (стамбени, помоћни, пословни), подзиде, преграде на водотоку, оборена стабла и тд. који у случају бујице смањују проток водотока или бујице и доводе до плављења.

ЛОКАЦИЈА представља што је могуће тачнији опис места на коме долази до изливавања или на коме се налази неки од објекта. Може се описивати и навођењем најближе одреднице (нпр. "код куће Н.Н." или "на скретању ка ____" или "100 м од ____" или "ул. Пора 125".)

ПУТНИ ПРАВАЦ представља деоницу локалног пута или део улице.

2. ПОПУЊАВАЊЕ ТАБЕЛА:

Табеле се попуњавају уписивањем података или заокруживањем једног или више понуђених одговора у зависности од стања које желите да представите. Димензије треба дати што је могуће прецизније. Код угрожених објекта упишите број објекта имајући у виду да треба да дате податке **само о објектима који су већ били угрожени**.

3. ДОБИЈАЊЕ ДОДАТНИХ ИНФОРМАЦИЈА:

За разјашњења и додатне податке можете се обратити на телефон _____ (бр. и име лица), а код компликованијих ситуација, објасните им у чему је проблем како би они затражили прецизнија упутства од Руковаоца планом одбране од поплава (Име и Презиме).


4. НАЧИН ПРЕДАЈЕ ПОПУЊЕНИХ ТАБЕЛА

Најбоље је уколико сте у могућности да табеле доставите лично у Општинску управу именованом лицу за прикупљање података. Уколико то нисте у могућности пошаљите попуњене табеле поштом.

5. УМНОЖАВАЊЕ ТАБЕЛА

Прослеђен вам је одређен број табела. Уколико то није довољно можете их умножити.

РОК ЗА ДОСТАВУ ПОПУЊЕНИХ ТАБЕЛА ЈЕ _____. ГОДИНЕ

HIDROGRAFSKA KARTA OPŠTINE ARILJE

LEGENDA

R=1:25000

VODOTOCI SLIVA MORAVICE

VODOTOCI SLIVA V. RZAVA

VODOTOCI SLIVA M. RZAVA

GRANICA OPŠTINE

GRANICA KO

IZVORIŠTE

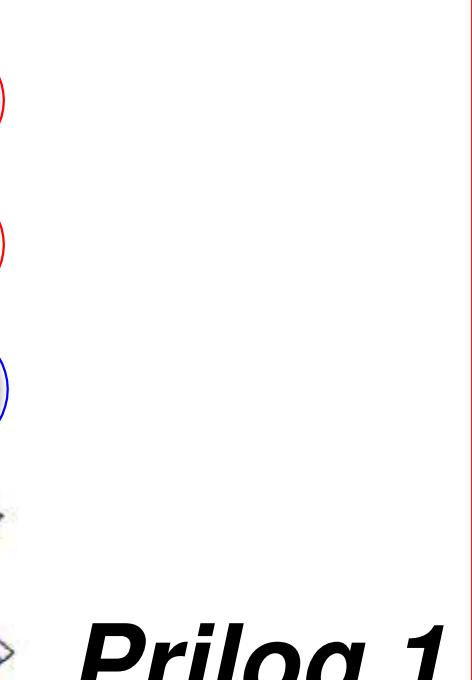
UŠĆE

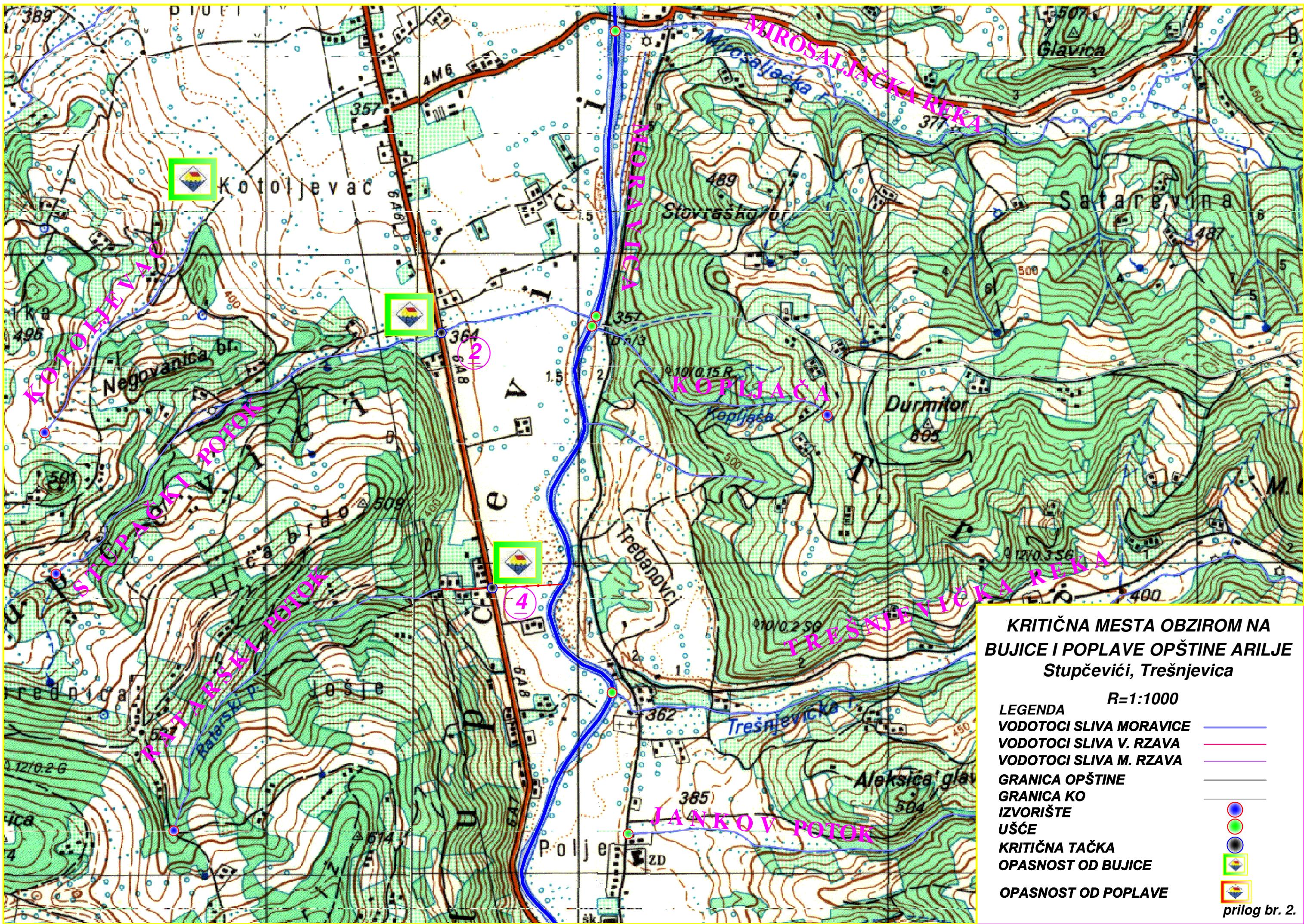
KRITIČNA TAČKA

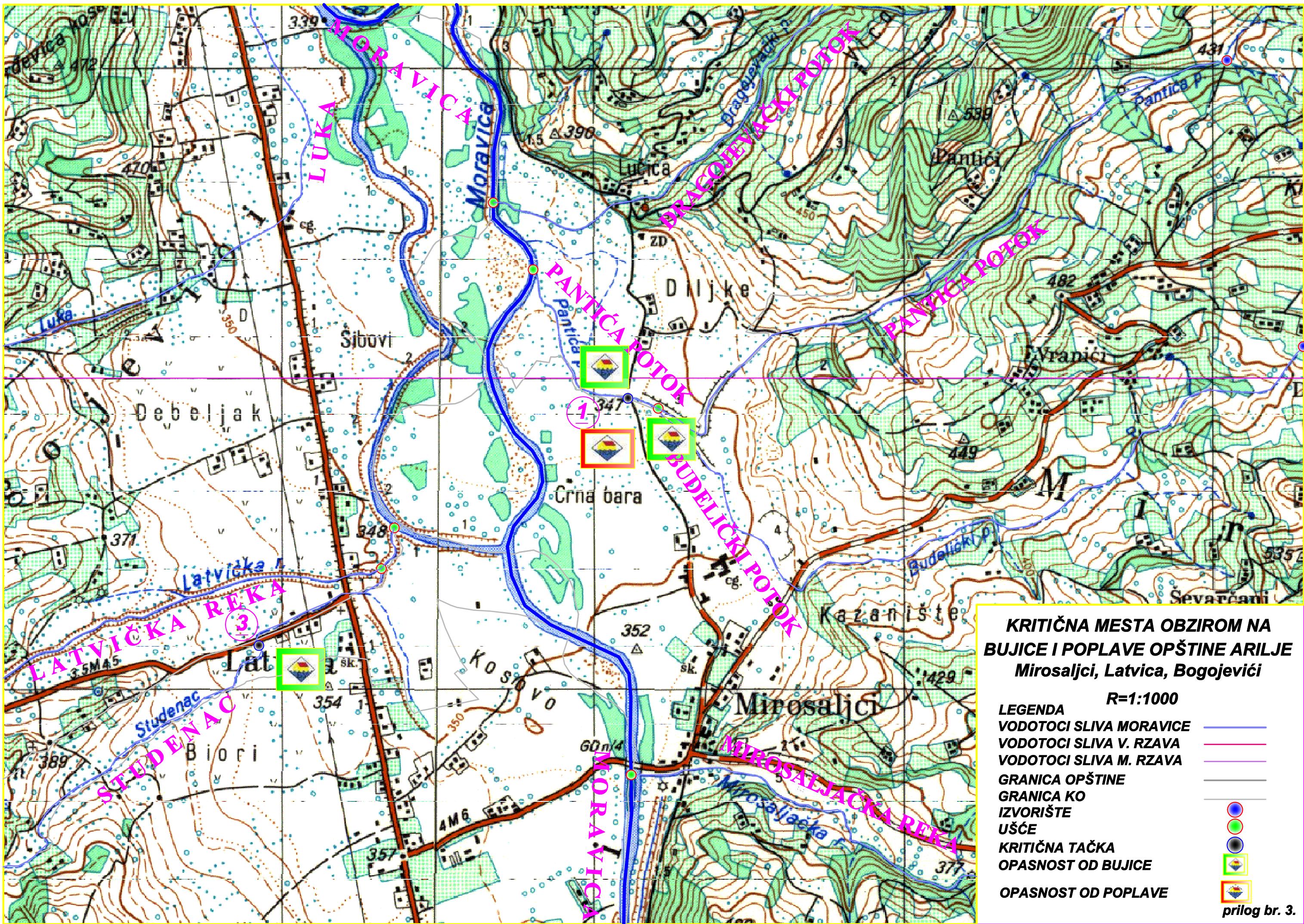
OPASNOST OD BUJICE

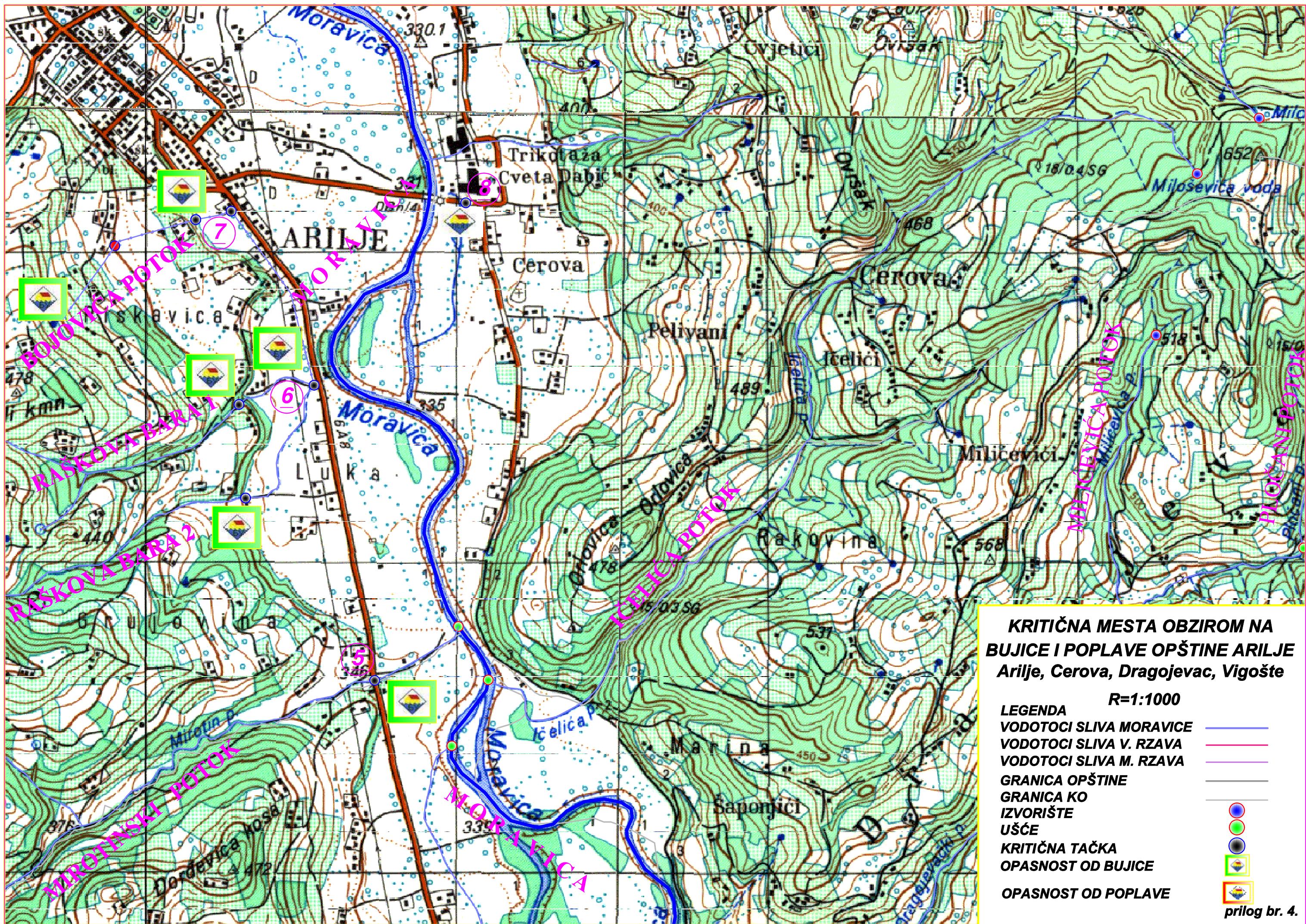
OPASNOST OD POPLAVE

**KRITIČNA MESTA OBZIROM NA
BUJICE I POPLAVE OPŠTINE ARILJE**
Arilje, Cerova, Dragojevac, Vigošte

R=1:1000

LEGENDA	
VODOTOCI SLIVA MORAVICE	—
VODOTOCI SLIVA V. RZAVA	—
VODOTOCI SLIVA M. RZAVA	—
GRANICA OPŠTINE	—
GRANICA KO	—
IZVORIŠTE	—
UŠĆE	—
KRITIČNA TAČKA	●
OPASNOST OD BUJICE	●
OPASNOST OD POPLAVE	■

